

Dogfen ir Cyhoedd



CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL	CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE
DYDD LLUN, 21 TACHWEDD, 2016 am 2.00 y prynhawn	MONDAY, 21 NOVEMBER, 2016 at 2:00 p.m.
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGFNI
Swyddog Pwyllgor	Ann Holmes 01248 752518 Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

ANNIBYNNOL GWREIDDIOL/ORIGINAL INDEPENDENT

Jim Evans, Victor Hughes, G O Jones (Is-Gadeirydd/Vice-Chair), Raymond Jones

PLAID CYMRU/THE PARTY OF WALES

R. Meirion Jones (Cadeirydd/Chair), Lewis Davies, Ann Griffith a Llinos Medi Huws

GRWP CHWYLDROAD/REVOLUTIONIST GROUP

Peter.S.Rogers

HEB YMUNO/UNAFFILIATED

R LI Jones

AELODAU CYFETHOLEDIG (GYDA PHLEIDLAIS) PAN YN TRAFOD MATERION YN YMWNEUD AG ADDYSG / CO-OPTED MEMBERS (WITH A RIGHT TO VOTE) WHEN DEALING WITH EDUCATIONAL MATTERS

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Babyddol Rufeining / The Roman Catholic Church);
Parch/Rev Canon Robert Townsend (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales)

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **DIWEDDARIAD GAN Y CADEIRYDD A'R IS-GADEIRYDD**

3 **COFNODION CYFARFOD 12 MEDI, 2016** (Tudalennau 1 - 18)

Cyflwyno cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol:

- 12 Medi, 2016
- 19 Hydref, 2016 (cyfarfod y Gyllideb)

4 **MONITRO PERFFORMIAD : CERDYN SGORFWRDD CORFFORAETHOL CH2 2016/17** (Tudalennau 19 - 34)

Cyflwyno'r Cerdyn Sgorfwrdd Corfforaethol am Chwarter 2 2016/17.

5 **MONITRO'R GYLLIDEB: Y GYLLIDEB REFENIW CH2 2016/17** (Tudalennau 35 - 48)

Cyflwyno adroddiad monitro'r Gyllideb Refeniw am Chwarter 2 2016/17.

6 **MONITRO'R GYLLIDEB: Y GYLLIDEB GYFALAF CH2 2016/17** (Tudalennau 49 - 60)

Cyflwyno adroddiad monitro'r Gyllideb Gyfalaf am Chwarter 2 2016/17.

7 **LLYFRGELLOEDD YN GWNEUD GWAHANIAETH - PUMED FFRAMWAITH ANSAWDD SAFONAU LLYFRGELLOEDD CYHOEDDUS CYMRU 2014/17: ADRODDIAD BLYNYDDOL CSYM 2015/16** (Tudalennau 61 - 92)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Dysgu.

8 **NEWIDIADAU I'R POLISI CODI TÂL - GWASANAETHAU GOFAL CARTREF** (Tudalennau 93 - 102)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion.

9 **NEWIDIADAU I'R POLISI CODI TÂL - GWASANAETHAU TELEOFAL** (Tudalennau 103 - 110)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion.

10 **EITEM ER GWYBODAETH - Y GWASANAETH ANABLEDD DYSGU CYMUNEDOL** (Tudalennau 111 - 114)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion.

11 **EITEM ER GWYBODAETH - BLAENRHAGLEN WAITH** (Tudalennau 115 - 118)

Cyflwyno adroddiad y Rheolwr Sgriwtini Dros Dro.

This page is intentionally left blank

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Medi 2016

- PRESENNOL:** Y Cyngorydd R Meirion Jones (Cadeirydd)
Y Cyngorydd Gwilym O Jones (Is-Gadeirydd)
- Y Cyngorwyr Lewis Davies, Llinos Medi Huws, Victor Hughes,
Robert Llewelyn Jones, Peter S Rogers
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr
Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethu a Thrawsnewid
Prosesau Busnes)
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes (GM)
Rheolwr Caffael Corfforaethol (SR)
Rheolwr Busnes a Thrawsnewid Strategol (DB)
Rheolwr y Rhaglen Trawsnewid Gofal i Oedolion Hŷn (EW)
Rheolwr Gwasanaeth (Gwasanaethau Oedolion) (IR)
Rheolwr Sgriwtini (BS)
Swyddog Pwyllgor (SC)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cyngorydd Jim Evans
Mr Keith Roberts (Aelod Cyfetholedig - Yr Eglwys Gatholig
Rufeinig)
- HEFYD YN :
BRESENNOL** Y Cyngorydd Aled Morris Jones (Aelod Portffolio Gwasanaethau
Cymdeithasol a Thai)
Y Cyngorydd Ieuan Williams (Aelod Portffolio ar gyfer Ynys Ynni,
Prosiectau Mawr a'r Iaith Gymraeg)

1. DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 11 Gorffennaf, 2016 a chadarnhawyd eu bod yn gywir, yn amodol ar y canlynol: -

Cofnodion 11 Gorffennaf , 2016

Eitem 3 - Diweddariadau gan Aelodau

Adroddodd y Rheolwr Sgriwtini bod y Pennaeth Trawsnewid wedi rhoi crynodeb o'r prif bwyntiau a drafodwyd yn y cyfarfod blaenorol, a daeth i'r casgliad mai'r fformat gorau i Aelodau adrodd yn ôl o Fyrddau'r Rhaglen Drawsnewid a'r Byrddau Prosiect fyddai trwy Ddangosfwrdd a fyddai'n cynnwys gwybodaeth ynghylch cynnydd a wneir gyda'r rhaglenni, y prosiectau a'r tasgau sy'n gysylltiedig â phob Bwrdd. Mae hyn bellach wedi ei ymgorffori yn yr adroddiad ar y Cerdyn Sgorio a gaiff sylw bob chwarter gan y Pwyllgor. 'Roedd y Pwyllgor yn pryderu y gellid gofyn i'r Aelodau am atborth ar y cynnydd mewn perthynas â'r rhaglenni, y prosiectau a'r tasgau cysylltiedig, ac y gellid eu herio nhw gan mai Aelodau Portffolio a swyddogion sy'n atebol am gyflawni mewn perthynas ag unrhyw faterion oherwydd mai nhw yw cynrychiolwyr y Byrddau Rhaglen a Phrosiect. Nodwyd nad hon oedd y ffordd ymlaen a gynigir.

Holodd yr Aelodau ynghylch eu rolau ar y Byrddau Rhaglen a Phrosiect a thynnwyd sylw at anghysondebau o ran adrodd yn ôl o gyfarfodydd. Gofynnwyd am eglurhad ar y swyddogaeth adrodd.

Mewn ymateb, rhoddodd y Prif Weithredwr enghraifft o'r Bwrdd Rhaglen Trawsnewid Addysg sy'n cynnwys y rhaglen moderneiddio ysgolion fel rhan o'i gylch gwaith. Nodwyd bod perfformiad a moderneiddio ysgolion (sy'n rhan o'r rhaglen codi safonau) yn faterion sy'n cael sylw gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, ac mai'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaethau ac Adfywio sy'n rhoi sylw i rai agweddau eraill e.e trefniadau partneriaeth.

Adroddwyd gan y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes mai diben cynrychiolaeth Sgriwtini ar y Byrddau Trawsnewid Corfforaethol a'r Byrddau Partneriaeth a Llywodraethu yw nodi, trwy Gadeirydd pob Bwrdd, y materion hynny a allai elwa o gymorth sgriwtini pellach.

PENDERFYNWYD: -

- **Bod y Cadeirydd yn cyfleu i'r Pennaeth Trawsnewid Corfforaethol bryderon y Pwyllgor fel y nodir nhw uchod mewn perthynas ag atborth o'r Byrddau Rhaglen a Phrosiect.**
- **Egluro rolau a chyfrifoldebau cynrychiolwyr Sgriwtini ynghylch tasgau, prosiectau a rhaglenni cyn y cyfarfod nesaf.**
- **Bod yr Aelodau Sgriwtini ar Fyrddau'r Rhaglen Drawsnewid Gorfforaethol yn nodi materion i'w cynnwys ar Raglen Waith y Pwyllgor Sgriwtini ar y cyd â Chadeirydd y ddau Fwrdd.**

Eitem 4 - Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer 2015-16

Derbyniodd y Pwyllgor yr adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion ynghylch heriau o fewn y system gofal cartref gyfredol a'r newidiadau y bwriedir eu gwneud i'r dyfodol.

Adroddodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes) fod y gwaith mewn perthynas â heriau yn y Gwasanaethau Plant wedi cael ei wneud ac y bydd yn cael ei adlewyrchu yn fersiwn derfynol yr adroddiad a fydd yn cael sylw yn y cyfarfod nesaf o'r Cyngor Sir.

Dim camau pellach.

Eitem 6 - Rhaglen Waith Sgriwtini

Adroddodd y Rheolwr Sgriwtini na chafwyd yr eglurder y gofynnwyd amdano ynghylch themâu perthnasol ac ansawdd yr adroddiadau yn unol â'r argymhelliad. Nodwyd efallai bod angen tynhau'r argymhellion ar y Rhaglen Waith.

Dim camau pellach.

3. DIWEDDARIADAU GAN AELODAU

Trafodwyd yr eitem hon dan eitem 2 yng nghofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 11 Gorffennaf 2016.

PENDERFYNWYD bod diweddariadau gan yr Aelodau yn cael eu cofnodi trwy Ddangosfwrdd yn y dyfodol fel rhan o'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol.

4. CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL - CHWARTER 1, 2016/17

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Trawsnewid Corfforaethol a oedd yn cynnwys y Cerdyn Sgorio Corfforaethol a oedd yn portreadu sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd ac y cytunwyd arnynt rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth / y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol ar ddiwedd Chwarter 1.

Rhoddodd y Pwyllgor sylw i'r Cerdyn Sgorio, a nodwyd y materion canlynol: -

- Cost absenoldeb mamolaeth a thadolaeth - nid yw ar y Cerdyn Sgorio;
- Rheolaeth Ariannol - (4 coch – statws Coch / Ambr / Gwyrdd (statws CAG) - gorwariant o 300k ar hyn o bryd. Dim pryderon ariannol ar hyn o bryd.
- Amrywiad o 87% o ran costau asiantaeth (statws Coch) - yn uwch na'r disgwyl, ond nid oes unrhyw bryder mawr yn Ch1.
- Gofal cwsmeriaid - Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth - dim digon o staff i ddelio â cheisiadau Rhyddid Gwybodaeth? Mae llawer o geisiadau mewn perthynas ag un pwnc, 2% o wahaniaeth ers y llynedd. Mae'r sefyllfa gyfredol

- yn llawer gwell gan fod 76% o'r ceisiadau wedi eu hateb. Sicrwydd bod yr UDA yn trafod ffigyrau gyda gwasanaethau perthnasol i wella perfformiad.
- Galwadau ffôn - y duedd yn mynd i lawr, dim pryderon ar hyn o bryd, yn dal i fod o fewn y targed corfforaethol (statws Gwyrdd).
 - Ysgolion – angen gostwng y gyfradd salwch yn yr ysgolion.

Dywedodd y Pwyllgor fod yr Aelodau wedi gofyn am ddadansoddiad o gostau tybiedig salwch i'r Awdurdod ond nad yw wedi dod i law hyd yma. Ymatebodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes (GM) fod cost dybiannol salwch wedi'i gynnwys yn y Cerdyn Sgorio ar gyfer y llynedd. Penderfynwyd yn y gweithdy a fynychwyd gan y Pwyllgor Gwaith, y Pwyllgor Gwaith Cysgodol a'r UDA a fu'n adolygu'r Cerdyn Sgorio y dylid tynnu'r ffigyrau ar gyfer eleni, oherwydd gallant fod yn gamarweiniol, ac mae angen gwneud gwaith llawer manylach.

Nodwyd y byddai Swyddfa Archwilio Cymru yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Gwaith yn Chwarter 3 (argymhelliad 3.1.4 yr adroddiad) ar waith sy'n ymwneud â salwch, ac awgrymwyd y dylai'r Pwyllgor aros am y diweddariad hwn yn hytrach na gofyn am diweddariad ar gyfer y cyfarfod nesaf. Gan gyfeirio at yr argymhelliad uchod, gofynnwyd am eglurhad ynghylch pryd y byddai materion salwch yn destun sgrwtini gan fod adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru wedi ei raglennu i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith.

Gan gyfeirio at argymhelliad 3.1.3, gofynnwyd am eglurhad ynghylch aelodaeth y panel her salwch. Dywedodd y Prif Weithredwr fod y panel yn cynnwys y canlynol: Y Prif Weithredwr, Prif Weithredwyr Cynorthwyol; aelodau eraill o'r UDA sy'n cydgysylltu â Phenaethiaid Gwasanaeth a chynrychiolwyr Adnoddau Dynol.

Cyfeiriwyd at y Dangosfwrdd a chafwyd diweddariad gan y Rheolwr Rhaglen am statws CAG tasgau, prosiectau a rhaglenni'r Cyngor.

PENDERFYNWYD argymell i'r Pwyllgor Gwaith: -

- **Derbyn yr adroddiad.**
- **Mewn perthynas ag argymhelliad 3.1.1, gofyn am ychwanegiad at yr argymhelliad 'a meysydd sy'n llithro'.**
- **Bod y Pwyllgor yn derbyn y mesurau lliniaru a amlinellwyd yn yr adroddiad ac felly nid yw wedi gwahodd unrhyw swyddogion yn y cyfnod hwn gan mai dim ond Ch1 ydyw, ond cydnabyddir bod angen monitro'r Gwasanaethau Plant yn agos, ac felly mae'n dymuno gwahodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant i adrodd yn y cyfarfod chwarterol nesaf;**
- **O ran yr argymhellion sy'n weddill, mae'r Pwyllgor yn dymuno cadw ei sylwadau hyd nes y derbynnir adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru fel y cyfeirir ato yn argymhelliad 3.1.4. yr adroddiad.**

- **Gofyn am gopi o adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith i gynorthwyo'r Pwyllgor Gwaith o ran materion cyn-sgriwtini.**

5. ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB REFENIW 2016/17 - CHWARTER 1

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar gyfer chwarter cyntaf y flwyddyn ariannol a'r sefyllfa a ragwelir ar gyfer 2016/17. 'Roedd crynodeb o'r gwariant yn erbyn y gyllideb hyd at ddiwedd Mehefin, 2016 ynghlwm fel Atodiad A i'r adroddiad.

Adroddodd y Pennaeth Adnoddau fod yr adroddiad Chwarter 1 yn rhoi arwydd cynnar o unrhyw bwysau cyllidebol sylweddol a ragwelir. Dywedodd bod tanwariant eleni ond nad yw'n sylweddol ac y bydd yn cael ei ariannu o gronfeydd wrth gefn cyffredinol y Cyngor o £7m. Nid yw'r gorwariant a ragwelir o £0.3m yn bryder mawr i'r Cyngor ar hyn o bryd.

Mynegwyd pryder gan yr Aelodau ynghylch y diffyg o ran yr incwm o feysydd parcio a'r ffaith nad yw'n ariannu ei hun. Nodwyd bod y gyllideb ar gyfer ffioedd o'r peiriannau meysydd parcio yn dod ag incwm i mewn, sy'n warged ar gyfer y Cyngor. Mae'r elfen orfodfaeth - rhoi dirwyon ar gyfer parcio ar y stryd ac oddi ar y stryd, erlyniadau, cyflogau cynorthwywyr y meysydd parcio - yn cael eu sybsideiddio gan y Cyngor. Nodwyd bod angen gwella gorfodaeth ac annog pobl i dalu.

PENDERFYNWYD argymell i'r Pwyllgor Gwaith: -

- **Ei fod yn nodi'r sefyllfa a nodir mewn perthynas â'r perfformiad ariannol hyd yn hyn.**
- **Argymell i'r Pwyllgor Gwaith bod unrhyw incwm dros ben o Datblygiadau Cynllunio Mawr yn cael ei drosglwyddo i gronfa wrth gefn glustnodedig ar ddiwedd y flwyddyn i ariannu cymorth yr Awdurdod tuag at ddatblygiadau mawr yn y dyfodol.**

6. ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB GYFALAF 2016/17 - CHWARTER 1

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor, adroddiad gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol y gyllideb gyfalaf ar gyfer chwarter cyntaf y flwyddyn ariannol. 'Roedd crynodeb o'r gwariant yn erbyn y gyllideb hyd at ddiwedd mis Mehefin, 2016 ynghlwm fel Atodiad A i'r adroddiad.

Gofynnodd yr Aelodau pam nad oedd darpariaeth ariannol wedi ei gwneud ar gyfer peiriant telegludo a phont bwysu newydd ym Mhenhesgyn. Awgrymwyd y gallai rhentu fod yn ddewis gwell na phrynu peiriant telegludo yn y dyfodol.

Ymatebodd y Pennaeth Adnoddau nad yw'n rhan o'r Cynllun Cyfalaf, pan fo'r Cyngor yn prynu cerbydau, i wneud darpariaeth ariannol i brynu peiriannau newydd ar ddiwedd eu hoes gweithredol. Fodd bynnag, dywedodd bod angen i'r Cyngor sicrhau bod cyllid ar gael ar gyfer pryniannau yn y dyfodol, gan nad yw'n bolisi gan y Cyngor i rentu neu brydlesu cerbydau gan y byddai'r costau'n dod o'r gyllideb refeniw. Defnyddir grantiau cyffredinol ar gyfer pryniannau cyfalaf gan Lywodraeth Cymru i brynu cerbydau ac nid ydynt yn effeithio ar y gyllideb refeniw. Prynir cerbydau newydd yn unol â Pholisi Caffael y Cyngor.

Codwyd cwestiwn gan Aelod am y risgiau sy'n gysylltiedig â'r cynlluniau Grant Cyfalaf yn y Rhaglen Gyfalaf mewn perthynas â'r canlynol: -

- Prosiect Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain;
- Grant Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid (VVP)
- Cynllun Ffordd Gyswllt Llangefni
- Cynllun Atal Llifogydd Biwmares
- Seilwaith Strategol Caergybi & Llangefni

Ymatebodd y Pennaeth Adnoddau bod risg sylweddol gyda phrosiectau a ariennir â Grant Cyfalaf y gallai Llywodraeth Cymru dynnu cyllid yn ôl os nad yw amserlenni a thargedau yn cael eu bodloni. Nodwyd bod risgiau bod cynlluniau'n llithro pan fo gwaith yn dechrau ar brosiectau e.e. cynlluniau ysgolion. Nid oes unrhyw brosiectau mewn perygl ar hyn o bryd, ond mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau bod prosiectau yn cael eu cwblhau ar amser. Os ceir tywydd drwg neu os bydd amgylchiadau annisgwyl sy'n achosi oedi, yna byddai angen i'r Cyngor drafod gyda Llywodraeth Cymru i ailbroffilio grantiau. Nodwyd ymhellach y byddai'r grant VVP yn dod i ben ar ddiwedd y flwyddyn ac y byddai unrhyw arian na chafodd ei wario'n cael ei golli.

PENDERFYNWYD argymell i'r Pwyllgor Gwaith: -

- **Ei fod yn nodi cynnydd y gwariant a'r derbyniadau yn erbyn y gyllideb gyfalaf.**
- **Ei fod yn nodi'r newid yn y prosiect cyfalaf ar gyfer y cynllun rheoli gwastraff, i brynu peiriant telegludo a phont bwysu newydd.**

7. TENDRO AR GYFER GOFAL CARTREF AR YNYS MÔN

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion ar ddarparu pecynnau gofal sy'n cydymffurfio â gofynion rheolau sefydlog caffael yr Awdurdod.

Mae'r Rhaglen Trawsnewid Gofal i Bobl Hŷn wedi archwilio opsiynau a chytunwyd mai comisiynu sy'n seiliedig ar ardaloedd penodol yw'r ffordd ymlaen i gryfhau'r ddarpariaeth bresennol. Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) yn amodol ymrwymedig i gydgomisiynu gofal cartref yn y dyfodol.

Bwriedir mynd allan i dendro ar gyfer tair lot sy'n seiliedig ar dair ardal ddaearyddol h.y. Gogledd, Canol a De'r ynys. Bydd cytundebau newydd yn cael eu rhoi ar waith yn raddol dros gyfnod o ddeuddeng mis, a bydd y broses dendro yn dechrau ym mis Hydref / Tachwedd, 2016. Cynhelir digwyddiadau 'Cwrdd â'r Prynwr' i gynorthwyo'r broses dendro.

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Aelod Portffolio ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol a dywedodd wrth y Pwyllgor fod saith darparwr allanol yn darparu gofal cartref ar Ynys Môn ar hyn o bryd. Cyfeiriodd at broblemau a gafwyd gyda'r pecynnau 'dewis a dethol', nad ydynt yn cael eu defnyddio mewn rhai ardaloedd sy'n golygu bod rhaid i ddarparwyr mewnol gymryd y gwaith. Cynigir y bydd yn rhaid i ddarparwyr edrych ar bob pecyn gofal yn ddieithriad. Bydd y gwasanaeth newydd yn dechrau ym mis Mai y flwyddyn nesaf, a bydd pecynnau llai dwys yn cael sylw gyntaf.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod materion / heriau o fewn y Gwasanaeth yn ddyddiol ac adroddodd ar y pwyntiau canlynol: -

- Bod perfformiad ynghylch pobl sy'n gadael yr ysbyty wedi gwaethygu a bod angen mynd i'r afael â'r mater;
- Nid yw'r ddarpariaeth gofal yn gyson ar draws ac nid yw hynny'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol;
- Mae angen mynd allan i'r farchnad i fodloni rheolau sefydlog y Cyngor;
- Mae trafodaethau cychwynnol wedi eu cynnal gyda defnyddwyr gwasanaeth a darparwyr gwasanaeth i fodloni manyleb y Gwasanaeth Oedolion;
- Mae angen cryfhau'r farchnad a'r cymorth sydd ar gael yn y tymor canol a'r tymor hir, er mwyn galluogi darpariaeth sy'n cwrdd ag anghenion defnyddwyr gwasanaeth yn gyson;
- Gallai nifer fach o ddarparwyr gyflawni rhai darpariaethau, ond ni fyddent yn cwrdd ag anghenion y pecynnau dwysach;
- Bydd y Cyngor yn gweithio ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr yn y dyfodol ac yn gobeithio mynd allan i'r farchnad gyda phecynnau gofal;
- Mae rhai defnyddwyr gwasanaeth yn cael pecynnau gofal yn y cartref ac mae pecynnau diwedd oes hefyd;
- Bydd gan y contractwyr mawr gyfle i is-gontractio;
- Taliadau uniongyrchol - cynnig pecyn ariannol. Amlygwyd pwysigrwydd cynyddu nifer y taliadau uniongyrchol;
- Arwyddo contract am gyfnod o amser;
- Gall ddod â phobl i dasg;

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y bydd mynd allan i'r farchnad yn lleihau'r risg mewn perthynas â sicrhau darpariaeth tymor hir ac yn cryfhau'r

ffordd y mae'r Cyngor yn gweithio gyda darparwyr, o ran cydweithio â defnyddwyr gwasanaeth a materion ansawdd.

Cododd yr Aelodau y materion / heriau canlynol yn ystod y drafodaeth: -

- Gwnaed cais am i gynrychiolydd o BIPBC fynychu'r Pwyllgor Sgriwtini i drafod heriau o fewn y Gwasanaeth. Ymatebodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol fod trefniadau wedi eu gwneud i gynrychiolydd o BIPBC fynychu'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ym mis Tachwedd.
- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch a fyddai'r Gwasanaeth yn parhau i gyflogi pobl leol, gan fod pryderon wedi eu mynegi y gallai defnyddwyr gwasanaeth gollu eu darparwyr gwasanaeth cyfredol. Ymatebodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y bydd angen cynnwys cymalau o'r fath y manylebau. Dywedodd ei fod yn gobeithio y bydd darparwyr yn gallu darparu gwasanaeth yn newis iaith y defnyddiwr gwasanaeth, gan sicrhau bod modd cynnal y cyswllt lleol. Dywedodd ymhellach y bydd heriau mewn rhai ardaloedd lle nad oes digon o ddarparwyr gofal lleol
- Codwyd cwestiwn ynghylch pam mai dim ond tair ardal a ddynodwyd o dan y cynllun. Ymatebodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod nifer y darparwyr gwasanaeth yn isel ar hyn o bryd a bod angen mynd i'r afael â hynny, ynghyd â materion ansawdd. Dywedodd fod y gwasanaeth wedi ceisio rhannu'r ynys yn dair ardal gyfartal, gyda'r bwriad o greu darparwyr cryf a chadarn. Cyfeiriwyd at arbedion maint, a fydd yn ymarferol y dyfodol. Gydag ardaloedd llai mae busnes yn tueddu i fod yn wannach.
- Gofynnwyd am eglurhad ar sut mae'r Cyngor yn rheoli ansawdd e.e. beth fyddai'n digwydd os yw darparwr yn mynd i'r wal. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod ymyrraeth gynnar yn allweddol. O ran asiantaethau sy'n gweithio gyda chontractwyr a bydd ganddo gontractau craidd.
- Gofynnwyd a allai un sefydliad gyflwyno tendr am y tair ardal. Ymatebodd y Rheolwr Caffael na chaiff darparwyr dendro am y tair ardal ar yr un pryd. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y gallai cael un darparwr ar gyfer yr ardal gyfan arwain at fethiant y gwasanaeth. Dywedodd fod swyddogion yn ymwybodol o'r risgiau, a bod gweithdrefnau diogelu rhag maethu eisoes wedi cael eu nodi.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol y cynhelir proses dendro ffurfiol sy'n dilyn canllawiau cenedlaethol, a bydd yn rhaid i ddarparwyr fodloni canllawiau cadarn.

Awgrymwyd y dylid cynnal sesiwn Frifio i Aelodau cyn y cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ym mis Tachwedd pryd y bydd cynrychiolydd o BIPBC yn mynychu.

Gweithredu:

Fel y nodir uchod.

PENDERFYNWYD argymell i'r Pwyllgor Gwaith ei fod yn mabwysiadu Opsiwn 3, sef Comisiynu sy'n seiliedig ar ardaloedd, fel y dull gweithredu a ffefrir.

8. PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI: DIOGELU CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd - adroddiad gan Gadeirydd y Panel Canlyniad Sgriwtini yn amlinellu adolygiad y Panel ar drefniadau i sicrhau bod yr Awdurdod Lleol yn gallu cyflawni ei gyfrifoldebau Diogelu. Nododd y Rheolwr Sgriwtini bod y gair 'Corfforaethol' wedi ei adael allan yn argymhelliad 6 yr adroddiad a bod angen ei gynnwys ar ôl y geiriau 'Polisi Diogelu'. Yn amodol ar y cywiriad hwnnw, gofynnwyd i'r Pwyllgor Sgriwtini dderbyn y 6 argymhelliad a mabwysiadu'r adroddiad, a fydd wedyn yn cael ei anfon ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith am benderfyniad.

'Roedd argymhellion y Panel fel a ganlyn: -

- **Bod Penaethiaid Gwasanaeth yn gyfrifol yn y pen draw am gydymffurfio â'r Polisi Diogelu ac y bydd angen ei fesur a'i gynnwys ar y Cerdyn Sgorio Corfforaethol;**
- **O ran Cam Gweithredu 4.6: tystiolaeth o hyfforddiant diogelu priodol ar gyfer yr holl gontractwyr, staff asiantaeth a gwirfoddolwyr y mae'r Cyngor yn eu defnyddio i wneud gwaith ar ei ran - bydd angen cynnal Gwiriadau gyda'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar gyfer eu hymgorffori yng Nghytundeb Contractio'r Cyngor a bydd angen i'r gwasanaethau unigol eu gweithredu.**
- **Dylai aelodaeth y Bwrdd Diogelu Corfforaethol gynnwys aelod o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol i wella cyfathrebu rhwng y Bwrdd a'r Pwyllgor.**
- **Mae angen cyfathrebu'r Cynllun Diogelu mewn ffordd gliriach. Nodwyd bod sefydlu'r Grŵp Diogelu Cydlynwyr yn cefnogi'r berchnogaeth o fewn gwasanaethau, ond roedd angen mwy o sesiynau gwybodaeth i gefnogi'r rôl.**
- **Defnyddio'r system newydd ar gyfer monitro polisïau i sicrhau bod yr holl staff yn darllen y Polisi Diogelu diwygiedig - a fyddai'n cynnwys rhoi gwybod am amheuan.**
- **Mae angen mwy o waith ar y Polisi Diogelu.**

PENDERFYNWYD: -

- **Cymeradwyo Adroddiad Terfynol y Panel Canlyniad Sgriwtini gyda'i 6 argymhelliad.**
- **Bod yr adroddiad terfynol, sydd bellach yn Adroddiad a fabwysiadwyd gan y Pwyllgor Sgriwtini, yn cael ei gyflwyno i gyfarfod cynharaf y Pwyllgor Gwaith, yn unol 4.5.11 y Cyfansoddiad**

9. PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI: GOSOD TAI'R AWDURDOD LLEOL (TAI GWAG)

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Panel Canlyniad Sgriwtini a oedd yn archwilio'r dangosydd perfformiad sy'n tanberfformio yn y Gwasanaethau Tai h.y. Dangosydd Perfformiad 23 - nifer y dyddiau calendr a gymerir ar gyfartaledd i osod unedau y gellir eu gosod (ac eithrio eiddo sy'n anodd eu gosod) a oedd yn dangos yn goch o ran eu statws.

Dywedodd yr Is-Gadeirydd fod y Panel wedi cynnal dau gyfarfod llwyddiannus, sydd wedi eu nodi yn yr adroddiad. 'Roedd 4 argymhelliad y Panel fel a ganlyn: -

- Derbyn lliniariad y Gwasanaethau Tai am berfformiad gwael 'Dangosydd Perfformiad rhif 23'.
- Derbyn y targed o 25 diwrnod yn hytrach na newid y targed ar gyfer DP23 ar gyfer 2016/17, ond monitro'r sefyllfa'n agos a'i chymharu gyda pherfformiad awdurdodau cyfagos yng Ngogledd Cymru ar gyfer yr un DP ac ailystyried ei gynnwys neu newid y targed ar gyfer 2017/18. Cynigir y dylid ei ychwanegu at y Cerdyn Sgorio i hwyluso monitro corfforaethol.
- Mabwysiadu'r diffiniad newydd gan Housemark gyfer y DP yn y dyfodol (Para 4.4).
- Yn dilyn y sesiwn frifio i Aelodau ar y Polisi Gosod Tai, rhoi canllawiau maint A4 i Aelodau ar y rhestr dai a bandiau, gan gynnwys cyfeiriad yn benodol at yr hyn a fydd yn diwydd os bydd tenant yn gwrthod cynnig o lety a'r cyfrifoldebau y mae'n rhaid i denantiaid y Cyngor eu cyflawni o ran safonau cynnal.

PENDERFYNWYD: -

- **Cymeradwyo Adroddiad Terfynol y Panel Canlyniad Sgriwtini gyda'i 4 argymhelliad.**
- **Bod yr adroddiad terfynol, sydd bellach yn Adroddiad a fabwysiadwyd gan y Pwyllgor Sgriwtini, yn cael ei gyflwyno i gyfarfod cynharaf y Pwyllgor Gwaith, yn unol 4.5.11 y Cyfansoddiad.**

10 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR SGRIWTINI

Cyflwynwyd er ystyriaeth a sylwadau'r Pwyllgor, adroddiad gan y Rheolwr Sgriwtini a oedd yn ymgorffori Blaenraglen Waith y Pwyllgor hyd at fis Mai, 2017.

Adroddodd y Rheolwr Sgriwtini bod dwy eitem ar y rhaglen wedi llithro a'u bod wedi eu rhaglennu bellach ar gyfer y cyfarfod ar 21 Tachwedd, 2016.

- 1 Adroddiad ar Drawsnewid y Gwasanaethau Anableddau Dysgu;
- 2 Âdroddiad ar drefniadau ôl-ofal yn adroddiad y Gwasanaethau Plant.

Cyfeiriodd y Rheolwr Sgrwtini at y cyfarfod nesaf ar 14 Tachwedd a fyddai'n cynnwys rhoi sylw i opsiynau cyllidebol cychwynnol. Mynegodd y Cadeirydd bryder bod y ddogfen ymgynghorol yn cael ei dosbarthu ym mis Rhagfyr. Y llynedd gofynnwyd i gael gweld y ddogfen yn y cyfarfod hwn cyn iddi gael ei gylchredeg.

Cynigiodd y Cadeirydd y dylid trafod amseru'r sesiynau cyllideb gyda'r Rheolwr Sgrwtini a Phrif Swyddogion.

Cam Gweithredu: Fel y nodir uchod.

PENDERFYNWYD: -

- **Nodi'r Rhaglen Waith y Pwyllgor Sgrwtini hyd at fis Mai, 2017.**
- **Y Rheolwr Sgrwtini i ddiweddarau'r Flaenraglen Waith yn unol â hynny.**

Daeth y cyfarfod i ben am 4:25 pm

**CYNGHORYDD R MEIRION JONES
CADEIRYDD**

This page is intentionally left blank

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL (CYFARFOD CYLLIDEB)

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Hydref, 2016

- PRESENNOL:** Y Cynghorydd R. Meirion Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Gwilym O. Jones (Is-Gadeirydd)
- Y Cynghorwyr Jim Evans, Victor Hughes, Llinos Medi Huws,
R. Llewelyn Jones, Peter Rogers.
- Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Babyddol Rufeinig) (Aelod Cyfetholedig)
- Yn cynrychioli'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio**
- Y Cynghorwyr Derlwyn Hughes, Alun Mummery
- Aelodau'r Pwyllgor Gwaith**
- Y Cynghorwyr Ieuan Williams (Arweinydd), Kenneth Hughes (Aelod Portffolio Addysg)
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr
Pennaeth Swyddogaeth a Swyddog Adran 151
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Pennaeth Gwasanaethau Democraidd
Rheolwr Rhaglen, Perfformiad a Chynllunio Busnes (GM)
Rheolwr Gwasanaethau Technegol Tai (DR)
Rheolwr Sgrwtini Dros Dro (AGD)
Swyddog Pwyllgor (ATH)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cynghorwyr Lewis Davies, Ann Griffith, Raymond Jones,
Dylan Rees, Dafydd Rhys Thomas (Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio)
Y Cynghorydd H. Eifion Jones (Aelod Portffolio Cyllid)
-

1 DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 Y CYNLLUN YMGYNGHORI AR GYLLIDEB 2017/18

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaeth (Trawsnewid) a oedd yn ymgorffori'r Cynllun Ymgynghori arfaethedig ar y Gyllideb y bwriedir ei weithredu yn ystod y cyfnod o 7 Tachwedd, 2016 hyd at 16 Rhagfyr 2016 er ystyriaeth a sylwadau'r Pwyllgor.

Dywedodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes fod yr adroddiad yn tynnu sylw at y broses ymgynghori a gynlluniwyd a'r rhestr mewn perthynas â'r arbedion y mae'n rhaid i'r Cyngor eu gwireddu er mwyn sicrhau cyllideb gytbwys ar gyfer 2017/18. Mae'r broses ymgynghori wedi aeddfedu o flwyddyn i flwyddyn ac mae Cynllun eleni yn mabwysiadu agwedd traws-sector ac yn ceisio sylwadau gan ddinasyddion drwy amrywiaeth o gyfryngau a sianelau fel y rhestrwyd nhw yn rhan 1.2 o'r adroddiad. Yn ogystal, bwriedir cynnal sesiwn frifio i'r wasg fel y gall aelodau o'r wasg

gael dealltwriaeth o natur yr arbedion a gynigir. Bydd arolwg ar-lein hefyd. Bydd y cynllun yn fodd i swyddogion gasglu a choladu'r wybodaeth angenrheidiol i lunio adroddiad ar y gwahanol sylwadau a wneir gan randdeiliaid ar y gyllideb fel y gellir eu cyflwyno i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror; bydd y wybodaeth a'r atborth a geir drwy'r broses ymgynghori cyhoeddus hefyd yn helpu i siapio cynigion terfynol y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y gyllideb a gyflwynir i'r Cyngor llawn ar ddiwedd mis Chwefror 2017.

Ystyriwyd y Cynllun Ymgynghori arfaethedig gan y Pwyllgor a'r Aelodau o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a oedd yn bresennol a gwnaed y pwyntiau canlynol:

- Cydnabu'r Pwyllgor yr her sy'n gysylltiedig â chyflwyno cynigion i'r cyhoedd ar gyfer arbedion o fewn gwasanaethau'r Cyngor flwyddyn ar ôl blwyddyn mewn ffordd nad yw'n creu ymateb negyddol yn awtomatig, a gofynnodd am eglurhad ar sut y bwriedir y byddai hyn yn cael ei wneud eleni. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes y bydd y Cyngor, trwy'r Cynllun Ymgynghori, yn ceisio ymgysylltu'n gadarnhaol â'r cyhoedd ar y cynigion ar gyfer y gyllideb ac yn ceisio sicrhau bod y cynigion hynny'n cael eu llunio yn y fath fodd fel eu bod yn gwbl eglur i'r holl randdeiliaid a hefyd mewn ffordd a fydd yn anelu at sbarduno trafodaeth ystyrion.
- Yng ngoleuni cyhoeddiad a wnaed gan Lywodraeth Cymru'r diwrnod cynt ynghylch setliad gwel na'r disgwyl i lywodraeth leol, ceisiodd y Pwyllgor eglurhad a fydd y neges i gymunedau am y rhagolygon ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod yn wahanol felly i'r hyn a fyddai wedi bod fel arall. Er yn cydnabod bod y sefyllfa o ran blwyddyn ariannol 2017/18 yn well, dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 nad oedd cyhoeddiad Llywodraeth Cymru yn rhoi syniad o'r rhagolygon ar gyfer blynyddoedd ariannol 2018/19 a 2019/20 ac felly mae'n rhaid i'r Cyngor gynllunio a pharatoi ar gyfer y tebygolrwydd y bydd llai o gyllid ar gyfer y blynyddoedd hynny. Bydd unrhyw arbedion a wneir yn 2017/18 yn cael effaith ar y ddwy flynedd ganlynol. Os bydd y setliad penodol ar gyfer Ynys Môn (sydd i'w gadarnhau) yn ffafriol, efallai y gellid cynnig toriadau llai ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod ond gyda'r sgil-ffaith y byddai'n rhaid gwneud i fyny am y toriadau na chawsant eu gwneud yn 2017/18 yn y ddwy flynedd ddilynol. Yn ogystal, mae'r cynnydd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2017/18 yn fychan iawn yng nghyd-destun yr ystod o bwysau cynyddol a wynebier gan y Cyngor sy'n golygu bod y Cyngor yn dal i ofod gwneud toriadau. Yn nhermau arian parod yn unig, mae'r Cyngor mewn sefyllfa debyg i llynedd, ond mae effeithiau'r pwysau cynyddol ar y gyllideb yn golygu ei fod yn wynebu toriad mewn termau real.
- Ceisiodd y Pwyllgor sicrwydd y bydd y broses ymgynghori ar y gyllideb yn fwy na dim ond ymarfer ticio blychau ac y bydd y Cyngor yn cael deialog ystyrion â'r cyhoedd ynghylch ei gynigion cyllidebol ac y bydd yn gwrando ar y safbwyntiau a fynegwyd ac, os oes angen, y bydd yn barod i newid ei ymagwedd ar sail yr hyn y bydd y cyhoedd yn ei ddweud wrtho. Cadarnhaodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes mai amcan y broses ymgynghori yw mynd allan i wrando ar farn dinasyddion yr Ynys a dywedodd fod y Cyngor, yn y gorffennol, wedi newid ei gynlluniau yn dilyn y sgysiau a gafodd gyda'r cyhoedd. Y nod yw annog trafodaeth a galluogi swyddogion wedyn i gyflwyno darlun cyn llawned â phosib o farn a safbwyntiau'r cyhoedd ar y cynigion cyllidebol a gyflwynir iddynt.
- Ceisiodd y Pwyllgor eglurhad ynghylch a oes gan y Cyngor unrhyw hyblygrwydd o fewn ei gynlluniau cyllidebol i allu ymateb yn gadarnhaol i ddymuniadau posib y cyhoedd fel y mynegwyd nhw drwy'r broses ymgynghori. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 nad oedd y rhestr o arbedion yn derfynol a bod gwaith ar y rhestr yn mynd rhagddo. Mae'r Cyngor yn dal i ddisgwyl am union ffigwr y setliad ar gyfer Ynys Môn yn benodol a hyd nes y caiff ei gyhoeddi nid yw swyddogion mewn sefyllfa i ddweud yn union beth fydd maint y diffyg yn y gyllideb na maint y bwllch arbedion y bydd angen ei bontio. Dywedodd y Prif Weithredwr, er y bydd yr Awdurdod yn gwrando ar farn rhanddeiliaid, ni all ymateb yn gadarnhaol i bob cais ac y bydd angen iddo flaenoriaethu. Serch hynny, y gobaith yw y bydd yr Awdurdod mewn sefyllfa i ganiatáu peth hyblygrwydd i Aelodau Etholedig pan fydd yn amser iddynt wneud eu penderfyniadau cyllidebol ac y bydd opsiynau ar gael ar gyfer trafodaeth.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad hefyd ar ba newidiadau a wnaed i'r broses ymgynghori ar sail profiad blaenorol ac a gafwyd gwared ar yr elfennau llai effeithiol, e.e. rhoi'r gorau i gynnal

rhai cyfarfodydd lle'r oedd y niferoedd a fynychodd yn isel. Cadarnhaodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes fod strwythur a phroses yr ymgynghoriad wedi cael eu herio'n egniol eleni a'u bod yn gadarnach o ganlyniad.

- Awgrymodd y Pwyllgor y gallai fod yn fuddiol, unwaith y bydd cyllideb 2017/18 wedi ei sefydlu a'i chymeradwyo, i gynnal adolygiad o'r broses ymgynghori cyhoeddus i sefydlu'r hyn sydd wedi gweithio a'r hyn nad yw wedi gweithio fel y gellir gwneud newidiadau ar gyfer y flwyddyn ganlynol. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen a Chynllunio Busnes fod grŵp wedi cael ei sefydlu i edrych yn benodol ar ymgynghori ac ymgysylltu ac mai rhan o'r briff yw hwnnw yw cyfuno a chysylltu ymgynghoriadau lle gellir gwneud hynny fel bod yr holl broses ymgysylltu yn dod yn fwy effeithlon.

Ar ôl cael sicrwydd ac eglurhad mewn perthynas â'r materion hyn, penderfynodd y Pwyllgor gymeradwyo'r Cynllun Ymgysylltu a Chyfathrebu ar gyfer cynigion cyllideb 2017/18 fel y cyflwynwyd nhw.

DIM GWEITHREDU PELLACH

3 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD dan Adran 100 (A)(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem isod ar y sail ei bod yn golygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A y Ddeddf honno ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd fel y'i cyflwynwyd.

4 CYLLIDEB 2017/18 - Y BROSES HYD YN HYN

Cyflwynwyd er ystyriaeth a sylwadau'r Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 mewn perthynas â'r cynigion drafft cychwynnol ar gyfer Cyllideb 2017/18 a'r arbedion a nodwyd hyd yma. Dosbarthwyd rhestr yn y cyfarfod o'r arbedion effeithlonrwydd arfaethedig fesul gwasanaeth.

Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 fod asesiad cychwynnol wedi dangos y byddai angen i'r Cyngor ddarganfod arbedion o oddeutu £12m dros y tair blynedd nesaf, sef cyfanswm o £4m ym mhob un o'r blynyddoedd hynny. Gofynnwyd i'r gwasanaethau ddod o hyd i gynilion o 4% o'u cyllidebau net. Cynhaliwyd cyfres o weithdai i aelodau etholedig dros yr wythnosau diwethaf i archwilio a herio'r cynigion a gyflwynwyd gan wasanaethau unigol ac fe arweiniodd hynny, ddydd Mercher diwethaf, sef 12 Hydref, at Weithdy Gosod Cyllideb i adolygu'r broses hyd yma ynghyd â'r arbedion a gynigiwyd a'r camau nesaf yn y broses.

Dywedodd y Swyddog mai bwriad y cyfarfod hwn oedd cymryd golwg ehangach ar y cynigion arbedion a gwerthuso eu heffaith strategol, os o gwbl, ar allu'r Cyngor i gyflawni'r blaenoriaethau a nodwyd yn ei Gynllun Corfforaethol ar gyfer 2013-17; ystyried a yw unrhyw un o'r cynigion yn achosi pryder sylweddol i'r Pwyllgor Sgriwtini ac a oes angen aildrafftio rhai ohonynt i bwrpas yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Ystyriodd y Pwyllgor, a'r Aelodau hynny a oedd yn bresennol ac yn cynrychioli'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio'r cynigion ar gyfer arbedion yng nghyd-destun tair ystyriaeth benodol a nodwyd yn yr adroddiad ac a ailadroddwyd gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 uchod, a gwnaed y sylwadau canlynol:

4.1 Ydi unrhyw un o'r cynigion drafft sy'n codi o'r broses hyd yma yn effeithio ar allu'r Cyngor i gyflawni'r canlyniadau yng Nghynllun Corfforaethol y Cyngor mewn modd amserol?

- Nododd y Pwyllgor yr arbedion sydd wedi'u hargymell o dan y Gwasanaethau Oedolion gan gyfeirio'n benodol at arbediad o £250k drwy drawsnewid gwasanaethau h.y. drwy adolygu

pecynnau gofal, lleoliadau preswyl a pheynnau cymorth sy'n canolbwyntio ar y canlyniad a gofynnwyd am gadarnhad o sut y byddai'r rhain yn effeithio ar nod y Cyngor i drawsnewid gofal cymdeithasol i oedolion hŷn ac i hyrwyddo annibyniaeth ac ail-alluogi pobl hŷn. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod y ffigwr cyfansawdd o £ 250k yn cynnwys sawl elfen yr amcangyfrifir eu bod yn dod i gyfanswm o £250k gan gynnwys lleoliadau all-sirol, lleoliadau preswyl ac ailgyfeirio defnyddwyr gwasanaethau o leoliadau gofal dydd i hybiau cymunedol a chynlluniau Heneiddio'n Dda. Mae gwaith ar yr opsiwn yn mynd rhagddo er mwyn cadarnhau'r cyfanswm arbedion. Cadarnhaodd y Swyddog na fyddai unrhyw effaith uniongyrchol o ran gallu'r Cyngor i gyflawni ei flaenoriaeth gorfforaethol.

- Nododd y Pwyllgor fod arbediad nad oedd wedi ei gyfrifo hyd yma wedi cael ei roi yn erbyn y prosiect Dementia dan y gyllideb Gofal Dydd o fewn y Gwasanaethau Oedolion a gofynnwyd am esboniad o'r hyn y mae'r arbediad yn ei olygu a sut mae'n berthnasol i'r nod corfforaethol o drawsnewid y ddarpariaeth gofal cymdeithasol i oedolion o ystyried bod dementia yn cael ei gydnabod fel cyflwr sy'n gosod galw arbennig am ofal cymdeithasol a darpariaeth iechyd. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod y cynnig hwn i arbed arian yn cael ei adolygu gan nad yw'n debygol o allu cynhyrchu unrhyw arbedion.

4.2 A oes unrhyw un o'r cynigion drafft sy'n deillio o'r broses hyd yn hyn yn peri pryder sylweddol i'r Pwyllgor yn ei gyfanrwydd

- Nododd y Pwyllgor nad oedd rhai o'r cynigion ar gyfer arbedion yn y Gwasanaethau Oedolion wedi eu cadarnhau hyd yma a mynegodd bryder cyffredinol am yr her a'r risg o geisio gwreiddu'r arbedion hynny mewn maes lle mae'r galw yn cynyddu a lle gall lleihau gwasanaeth gael effaith uniongyrchol ar fywydau pobl. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion ei fod yn sylweddoli maint yr her ond bod tueddiadau yn dangos bod y defnydd a wneir o leoliadau preswyl yn gostwng; mae gwaith yn cael ei wneud ar strategaeth i greu mwy o hybiau cymunedol i alluogi pobl i aros yn eu cymunedau eu hunain yn hytrach nag o fewn canolfannau gofal dydd ffurfiol. Mae Swyddogion yn credu hefyd y gellir gwneud arbedion mewn lleoliadau preswyl y tu allan i'r sir.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ynghylch sut y bwriedir allanoli'r toiledau cyhoeddus a gwneud arbedion o ystyried bod rhai o'r toiledau mewn cyflwr gwael. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 mai'r nod yw eu trosglwyddo i berchnogaeth cynghorau cymuned. Nid yw'r ffigwr a nodir yn y rhestr ond hanner y gyllideb ar gyfer y ddarpariaeth hon ac felly bydd yr hanner arall ar gael i gynorthwyo cynghorau cymuned i gymryd y cyfleusterau drosodd. Cynhyrchir yr arbedion dros 2 i 3 blynedd wrth i'r Cyngor roi'r gorau i redeg y cyfleusterau; fodd bynnag, bydd y Cyngor yn cadw cyfrifoldeb am y trethi sy'n £5k i £20k y flwyddyn. Er y bydd cyllideb yn parhau ar gyfer cyfleusterau cyhoeddus, bydd rhan ohoni'n cael ei defnyddio yn 2017/18 i annog cynghorau cymuned i gymryd y cyfleusterau drosodd. Mae'r Cyngor hefyd yn cydnabod y gall bod yn rhaid iddo wneud gwaith cyfalaf ar rai o'r toiledau cyn mynd i drafodaethau ynghylch eu trosglwyddo.
- Nododd y Pwyllgor gyda phryder bod y cynigion arbedion ar gyfer 2017/18 a gyflwynwyd gan y Gwasanaeth Addysg yn sylweddol brin o'r targed gofynnol; awgrymodd y dylai'r Gwasanaeth efallai edrych eto ar y sgôp sydd ganddo i nodi arbedion pellach gan y bydd y rhain yn cael effaith ar y sefyllfa yn 2018/19 a 2019/20.
- Nododd y Pwyllgor y rhagwelwyd yn wreiddiol y byddai trawsnewid y Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn cynhyrchu arbedion o £266k, sef yr arbedion mwyaf yn y rhestr, ond bellach mae angen cadarnhau'r ffigwr hwn sy'n codi cwestiwn ynghylch a yw'n gyraeddadwy. 'Roedd y Pwyllgor hefyd yn pryderu ynghylch pa mor gyraeddadwy oedd yr arbedion a gynigiwyd ar gyfer blwyddyn ariannol 2017/18 gan y Gwasanaeth Diwylliant sy'n ymwneud â throsglwyddo gwasanaethau, yn enwedig gan eu bod yn cyfrannu at flaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 fod y ffigwr arbedion o £266k ar gyfer y Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn ostyngiad o 60% yng ngwariant y gwasanaeth o gymharu â'r lefel yn 2013; fodd bynnag, mae trafodaethau'n parhau ynghylch opsiynau ar gyfer arbedion yn y Gwasanaeth Llyfrgell a £266k yw'r arbedion mwyaf posib y gellir eu gwneud yn y gyllideb hon dan yr opsiynau sy'n cael eu hystyried.

- Nododd y Pwyllgor y gostyngiad arfaethedig yn y costau ysgol nad ydynt yn ymwneud â dysgu mewn cysylltiad â lleihau lefelau salwch a'r gost gysylltiedig o ddarpariaeth gyflenwi ac awgrymodd, er mwyn sicrhau llwyddiant y cynnig i'r dyfodol, fod angen ymgysylltu'n gynhwysol o'r cychwyn cyntaf er mwyn sicrhau consensws.

4.3 A oes angen ailddrafftio unrhyw un o'r cynigion drafft sy'n deillio o'r broses hyd yma er mwyn symleiddio a chrynhoi eu hystyr at ddibenion ymgynghori

- Nododd y Pwyllgor fel pwynt cyffredinol, ac er budd tryloywder, y byddai'n werth ychwanegu rhywfaint o fanylion i egluro nifer o'r cynigion arbedion fel y nodwyd nhw yn y rhestr, yn arbennig pan fônt yn cael effaith uniongyrchol ar bobl, cymunedau a/neu gyrff eraill. Nododd y Pwyllgor efallai nad yw materion a ddeallir o fewn y Cyngor efallai'r un mor eglur i'r cyhoedd yn gyffredinol ac felly bydd angen ymhelaethu arnynt.
- Os cynnigir gostyngiad mewn cyfraniad, contract neu wasanaeth neu os cynyddu prisiau nododd y Pwyllgor fod angen cynnwys y swm a'i wneud yn eglur.
- Nododd y Pwyllgor, os defnyddir acronymau, fod angen egluro eu hystyr a'r hyn y maent yn ei olygu.
- Lle gallai ystyr y cynigion fod yn aneglur i'r cyhoedd nododd y Pwyllgor y byddai angen darparu rhagor o fanylion am yr hyn y mae'r cynnig yn ei olygu a'r hyn y mae'n ei gyfeirio ato e.e rheoli parcio, Cwmni Cynnal, Doc Pysgod Caergybi, Amdanaf i, adolygiad o drefniadau Teleofal. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod y cynnig diwethaf, sef y cynnig Teleofal, yn golygu cysoni nifer o ffyrdd y gellir codi ar gleientiaid am wasanaethau teleofal ar hyn o bryd. Eglurodd y Swyddog y bydd cynigion ar gyfer arbedion yn y Gwasanaethau Oedolion yn cael eu hesbonio'n fanylach fel rhan o ymgynghoriad y Gwasanaeth ei hun gyda grwpiau diddordeb penodol e.e. Age Cymru Gwynedd a Môn. Mae'n ofynnol i'r gwasanaeth ymgynghori â defnyddwyr ar newidiadau i daliadau a godir ac fe'u hysbysir o'r newidiadau arfaethedig i'r taliadau teleofal a gofal cartref gyda hyn. Fel mae'n digwydd, mae'r broses honno'n cael ei chynnal ar yr un pryd â'r broses i ymgynghori ar y gyllideb.
- Nododd y Pwyllgor mewn perthynas â'r adolygiad arfaethedig o'r hebryngwyr croesfannau ysgol bod hyn yn cynrychioli parhad o bolisi yn hytrach na chynnig newydd ac awgrymodd nad oes angen iddo fod yn destun ymgynghoriad fel y cyfryw.
- Nododd y Pwyllgor na fydd y rhestr arbedion fel y'i cyflwynwyd o reidrwydd yr un fath â'r rhestr y bydd y Pwyllgor Gwaith yn ei chymeradwyo ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn ei gyfarfod ar 7 Tachwedd ac na fydd y Pwyllgor Sgriwtini wedi cael gweld na chael mewnbwn ymlaen llaw i'r fersiwn ddiwygiedig a ailddrafftwyd.

Penderfynwyd nodi'r cynigion ar gyfer arbedion gwasanaeth fel y cawsant eu cyflwyno a bod y sylwadau a wnaed gan y Pwyllgor Sgriwtini, ynghyd â'r awgrymiadau ar gyfer eglurhad fel y nodir nhw ym mharagraff 4.3, yn cael eu hanfon ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith.

**Y Cynghorydd R. Meirion Jones
Cadeirydd**

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL A'R PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	21 & 28 TACHWEDD 2016
Pwnc:	ADRODDIAD MONITRO'R CERDYN SGORIO – CHWARTER 2 (2016/17)
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD ALWYN ROWLANDS
Pennaeth Gwasanaeth:	SCOTT ROWLEY
Awdur yr Adroddiad:	GETHIN MORGAN
Rhif Ffôn:	01248 752111
E-bost:	GethinMorgan@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	d/b

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau	
1.1	Hwn yw ail gerdyn sgorio blwyddyn ariannol 2016/17.
1.2	Mae'n dangos sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel y cawsant eu hamlinellu a'u cytuno rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth/y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol ar gyfer Ch2.
1.3	Gofynnir i'r Pwyllgor sgritineiddio'r cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol. Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> 1.3.1 Cydnabyddir tanberfformiad yn erbyn dangosyddion (coch ac ambr) ac fe reolir hynny trwy gymryd camau pwrpasol i sicrhau gwelliant. 1.3.2 <i>Parhau gyda'r panelau a gynhelir yn rheolaidd i herio gwasanaethau mewn perthynas â chyfraddau salwch er mwyn cadw'r ffocws ar wella ein ffigyrau rheoli salwch.</i> 1.3.3 Y cyflwynir adroddiad ar waith Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas â salwch i'r Pwyllgor Gwaith unwaith fyddan wedi derbyn yr adroddiad. Dylid mabwysiadu'r gwelliannau yn seiliedig ar yr arferion gorau a gwelliannau pellach yn genedlaethol. 1.3.4 Bod trosolwg cyffredinol a gwerthfawrogiad manwl o'r dangosyddion ar gyfer Plant a Dysgu yn cael eu dadansoddi ymhellach i sicrhau bod perfformiad yn gwella a'n bod yn glynu wrth bolisiau corfforaethol. 1.3.5 <i>Drwy adrodd ar faterion ariannol y sgorfwrdd ynghyd a dadansoddiad manylach a wneir gan adroddiadau referniw / cyfalaf Ch2 (i'w cysidro</i>

gan y cyfarfod yma), bod yr UDA ynghyd a'r Pwyllgor Gwaith yn parhau felly i reoli materion ariannol y Cyngor.

1.4 Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn y camau lliniaru a amlinellir uchod.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

d/b

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Ystyriwyd y mater gan yr UDA yn ei gyfarfod ar 15 Medi ac mae eu sylwadau wedi eu hadlewyrchu yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Dim sylwadau
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Dim sylwadau.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	

6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:
Atodiad A – Adroddiad Monitro'r Cerdyn Sgorio – Chwarter 2, 2016/17 a'r Cerdyn Sgorio.

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):
<ul style="list-style-type: none"> Adroddiad monitro Cerdyn Sgorio 2016/17 - Chwarter 1 (fel y cafodd ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Medi 2016 a'i dderbyn ganddo).

ADRODDIAD MONITRO'R CERDYN SGORIO – CHWARTER 2 (2016/17)

1. RHAGARWEINIAD

- 1.1** Un o amcanion y Cyngor dan Raglen Cymru ar gyfer Gwella yw sicrhau bod gennym ddull o dystiolaethu a chyflwyno gwelliant parhaus ar draws y sefydliad. I'r perwyl hwn, llunnir adroddiad ar berfformiad bob blwyddyn i'w gyhoeddi erbyn diwedd mis Hydref sy'n dangos y cynnydd a wnaed neu'r diffyg cynnydd (fel sy'n berthnasol).
- 1.2** Datblygwyd y cerdyn sgorio hwn i roi gwybod i arweinwyr y Cyngor am y cynnydd a wnaed yn erbyn dangosyddion sy'n dangos yn eglur weithrediad llwyddiannus gwaith dydd i ddydd y Cyngor ac sy'n cynorthwyo i ddarparu sail dystiolaeth ar gyfer drafftio'r adroddiad ar berfformiad.
- 1.3** Mae'r cerdyn sgorio yn parhau i ddatblygu a gwreiddio gan adlewyrchu'r newidiadau hynny a wnaed i systemau ac arferion traddodiadol yn y Cyngor. Penderfynwyd ar y dangosyddion a gafodd eu cynnwys yn y cerdyn sgorio eleni (fel y llynedd) mewn gweithdy a gynhaliwyd ar 28 Gorffennaf 2016 gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol.
- 1.4** Mae'r cerdyn sgorio (Atodiad 1) yn dangos y sefyllfa ar ddiwedd Ch2 a bydd yn cael sylw pellach gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Tachwedd.

2. YSTYRIAETHAU

- 2.1** Dyma'r bedwaredd flwyddyn o gasglu ac adrodd ar ddangosyddion perfformiad mewn dull cydlynol. Mae'r Cyngor yn awr yn gweld tueddiadau yn sefydlu eu hunain mewn perthynas â nifer o'r dangosyddion hynny ac mae sylwadau'r UDA/Pwyllgor Sgriwtini a'r Pwyllgor Gwaith yn cael effaith ar gyflawniad gweithredol.
- 2.2** Mae'n bwysig nodi y gofynnwyd am i'r cerdyn sgorio ar gyfer eleni gynnwys:
 - Dadansoddiad pellach o'r tueddiadau
 - Trem yn ôl ar berfformiad y llynedd
 - Cydnabyddiaeth o ddangosyddion penodol o fewn chwarteli
 - Statws CAG newydd i gynnwys melyn (Coch – mwy na 10% ar ei hôl hi o gymharu â'r targed, Ambr – 5 i 10% ar ei hôl hi o gymharu â'r targed, Melyn – 0 i 5% ar ei hôl hi, Gwyrdd – ar darged)

Mae hyn yn cynorthwyo'r dadansoddiad chwarterol ac yn golygu y gellir ystyried perfformiad gan ddefnyddio nifer o gymaryddion gwahanol.

2.3 PERFFORMIAD

- 2.3.1** Mae'r cerdyn sgorio ar gyfer Rheoli Perfformiad yn dangos perfformiad yn erbyn dangosyddion y gofynnwyd amdanynt gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol.
- 2.3.2** Ar ddiwedd Ch2, mae'n galonogol nodi bod y mwyafrif o'r dangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn eu targedau ond nodwn fod 5 o ddangosyddion yn tanberfformio ac yn Ambr neu'n Goch yn erbyn eu targed am y flwyddyn.

2.3.3 Mae tri dangosydd o fewn y Gwasanaethau Oedolion nad ydynt yn perfformio gystal ar ôl cytuno ar dargedau yn Ch1 –

(i) LI/018b - % o ofalwyr ar gyfer Oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac sydd wedi cael asesiad neu adolygiad yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn dangos yn **AMBR** ar y cerdyn. Ch2 – 82.3% Targed – 93%. Mae'r perfformiad yn well nag yr oedd yn Chwarter 2 2015/16, fodd bynnag, mae ymhell o'r targed.

Bu effaith gadarnhaol ar y DP hwn ers 15/16 ac mae gwelliant parhaus yn debygol oherwydd capasiti cynyddol o blith Gweithwyr Cymdeithasol i wneud asesiadau ac adolygu asesiad fel ac yn ôl y gofyn. O'r herwydd, mae'r adran yn hyderus y bydd modd cwrdd â'r targed erbyn Ch4.

Camau Iliniaru – er mwyn gwella'r safonau hyn yn Ch3, bydd Gweithwyr Cymdeithasol yn ddal i fyny gyda'r asesiadau a oedd i fod i gael eu cwblhau a chwblhau asesiadau ac adolygiadau newydd yn y chwe mis nesaf. Bydd hyn yn cael ei wneud oherwydd y cynnydd mewn capasiti gan y Gweithwyr Cymdeithasol i gwblhau'r asesiadau yn ogystal â'r tîm gofal sydd ar hyn o bryd yn cynnal yr asesiadau.

(ii) PM18 – Canran yr ymholiadau diogelu oedolion a gwblhawyd o fewn yr amserlenni statudol. Ch2 – 79.37%, Targed – 90%. Mae'r DP hwn yn newydd ar gyfer 2016/17 ac o'r herwydd, gellir ystyried y targed fel un uchelgeisiol, fodd bynnag, mae'r perfformiad cyfredol ymhell islaw'r hyn yr hoffai'r adran ei gyflawni.

Camau Iliniaru – Mae amseriad ymchwiliadau'r asiantaethau partner yn cael effaith negyddol ar hyn o bryd ar ein hamserlenni a'n DP ni. Mae'r mater yn cael, a bydd yn parhau i gael ei godi yn y cyfarfodydd o'r grŵp strategol a gynhelir rhwng Gwynedd ac Ynys Môn er mwyn ceisio datrys y mater hwn a gostwng yr amserlenni.

(iii) PM19 – Oedi gyda throsglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu'n hŷn. Ch2 – 4.6 Targed 1.5. Fel y DP uchod, mae hwn yn ddangosydd newydd ac mae'r targed yn un uchelgeisiol. Mae diffyg capasiti yn y maes gofal cartref yn cael effaith negyddol ar y DP hwn.

Camau Iliniaru – Mae cynllun trawsnewidiol yn mynd rhagddo capasiti ychwanegol erbyn Ebrill 2017. Mae trafferthion ychwanegol yn codi oherwydd prinder gwelyau nyrsio EMI, fodd bynnag, mae'r gwasanaeth hefo perthynas da gyda'r Bwrdd Iechyd ac mae pob dim allai wneud ar hyn o bryd yn cael wi wneud.

2.3.4 Mae dau o'r dangosyddion hyn yn y Gwasanaethau Plant ac yn parhau i danberfformio fel a ganlyn –

(i) SCC/025 - y % o ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal yr oedd angen eu cynnal yn ystod y flwyddyn ac a gynhaliwyd yn unol â rheoliadau yn Ch2 – 82.84% Targed - 100 **COCH**. Mae hyn yn cymharu gyda pherfformiad o 90.52% yn yr un cyfnod yn 2015/16. Trafodwyd y dangosydd hwn hefyd yn yr adroddiad ar gerdyn sgorio Ch1 a bu gwelliant bychan iawn yn Ch2 o gymharu â Ch1.

O lefel ragorol 12 mis yn ôl, mae'r DP hwn wedi dirywio'n raddol oherwydd cynnydd sylweddol yn nifer y plant sy'n derbyn gofal. Mae'r dirywiad bellach wedi peidio ac mae'r gwasanaeth yn obeithiol yn awr y bydd pethau'n gwella yn y dyfodol.

Camau Iliniaru – er mwyn gwella'r safonau hyn ar gyfer Ch3, gweithredir ar yr isod :

- Bydd y cynnydd yn y nifer o weithwyr cymdeithasol a'r ffaith y byddwn yn parhau i ddefnyddio'r system dracio wythnosol ynghyd a sefydlu system rheoli newydd i sicrhau bod ymweliadau'n parhau i gael eu cynnal pan fo staff ar eu gwyliau neu'n absennol oherwydd salwch.

(ii) PM32 - Canran y plant sy'n derbyn gofal a chanddynt brofiad o symud ysgol unwaith neu ragor, yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, ac nad oedd y symud hwnnw oherwydd trefniadau trosiannol, yn flwyddyn hyd at 31 Mawrth, Ch2 – 10.84% - AMBR.

Er bod y rhif hwn yn parhau i fod yn uchel ar ôl 6 mis, mae'r rhesymau dros symud ysgol yn rhan o'r cynllun tymor hir ar gyfer y plant, e.e. mabwysiadu, lleoliadau therapiwtig; neu ddymuniad plentyn unigol i symud ysgol ac o'r herwydd, nid oes angen unrhyw gamau lliniaru.

2.3.5 Cafwyd cytundeb yn y gweithdy a nodir uchod yn 1.3 bod swyddogion yn ailasesu'r dangosyddion perfformiad Addysg y gellir eu cynnwys ar y Cerdyn Sgorio eleni er mwyn cynnwys DP y gellir eu monitro'n rheolaidd drwy'r flwyddyn. Gwnaed y gwaith hwnnw yn Ch2 ac mae wedi ei adlewyrchu yn y Cerdyn Sgorio (dangosyddion 11 i 18). Er bod 4 o'r dangosyddion yn rhai blynyddol (dangosyddion 15 i 18), tybir mai'r rhain yw'r mwyaf addas ar gyfer y cerdyn sgorio. Mewn perthynas â'r 4 dangosydd sy'n weddill (11 i 14 ar y cerdyn sgorio) bydd y gwasanaeth yn adrodd arnynt bob tymor (Medi i Rhagfyr yn y cerdyn sgorio ar gyfer CH3, mis Ionawr i'r Pasg yn y cerdyn sgorio ar gyfer Ch4, ac Ebrill i Gorffennaf yn y cerdyn sgorio ar gyfer Ch1, 2017/18).

2.3.6 Mae gweddill y dangosyddion yr adroddwyd arnynt ar gyfer Ch2 â statws **GWYRDD** neu **FELYN**, ac yn ymwneud â rheoli perfformiad.

2.3.7 Yn yr adroddiad ar Ch1, argymhellodd yr UDA y dylid ailasesu targedau yn ystod Ch2. Mae'r gwaith hwn wedi cael ei wneud lle yr oedd angen ac mae'r targedau newydd bellach yn ymddangos ar y Cerdyn Sgorio. Cafodd y targedau ar gyfer y dangosyddion isod eu newid yn ystod y broses hon:

- **Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo** – Dangosyddion 26 i 28 ar y cerdyn sgorio
 - 26) STS/006: Canran yr achosion o adael gwastraff yn anghyfreithlon a gafodd eu clirio ymhen 5 niwrnod – Targed gwreiddiol 94%. Targed Diwygiedig 96.7%
 - 27) WMT/009B: Canran y gwastraff cyhoeddus a gasglwyd gan awdurdodau lleol a'i baratoi ar gyfer ei aildddefnyddio ac/neu ei ailgylchu – Targed Gwreiddiol 58%, Targed Diwygiedig 60%
 - 28) WMT/004b: Canran y gwastraff cyhoeddus a ddanfonwyd i safle claddu gwastraff - Targed Gwreiddiol 40%, Targed Diwygiedig 22%
- **Rheoleiddio a Datblygu Economaidd** – Dangosydd 30 ar y cerdyn sgorio
 - 30) Nifer y bobl ifanc sy'n mynychu rhaglenni datblygu chwaraeon / gweithgareddau allgymorth – Targed Gwreiddiol 70k, Targed Diwygiedig 85k

2.3.8 Yn ystod y flwyddyn ariannol hon, bydd yr adroddiad ar y cerdyn sgorio yn awr yn cynnwys diweddariad ar y cynnydd mewn perthynas â rhaglenni/prosiectau yn yr Awdurdod. Mae'r wybodaeth ynghylch hyn ar gael yn atodiad 2. Dyma ddiweddariad cryno ar rai rhaglenni/prosiectau:

2.3.9.1 *Moderneiddio ysgolion* - Mae gwaith wedi cychwyn ar adeiladu Ysgol Cybi, fodd bynnag mae llithriad o fis gyda'r gwaith sy'n golygu y bydd wedi'i gwblhau erbyn Mai 2017. Ni fydd y llithriad hwn yn effeithio ar y bwriad i agor yr ysgol ym mis Medi 2017. Mae'r gwaith adeiladu yn Ysgol Rhyd y Llan yn Ch1 hefyd wedi llithro i fis Gorffennaf 2017, fodd bynnag mae'n parhau i fod ar y trywydd iawn i agor ym mis Medi 2017. Mae safle wedi cael ei nodi bellach yn ardal Bro Aberffraw yn Niwbwrch. Cynhaliwyd arolygon ymchwiliol ar y safle hwn yn ystod Ch2. Mae ardal Llangefni wedi cael ei hychwanegu'n awr at Fand A ac mae ymgynghori anffurfiol bellach yn mynd rhagddo.

2.3.9.2 *Rhaglen Gofal Cymdeithasol i Oedolion* – Mae'r rhaglen wedi cael ei diwygio yn awr er mwyn adlewyrchu'r newidiadau yn y strategaeth ac mae trefniadau'n cael eu sefydlu i yrru'r ddarpariaeth o wasanaeth. Mae Cymdeithas Dai Tŷ Glas, mewn cydweithrediad gyda'r Cyngor, yn cychwyn gwaith ar glirio safle Ysgol Y Bont yn Ch2 yn barod ar gyfer adeiladu'r cyfleuster Tai Gofal Ychwanegol, Hafan Cefni.

2.3.9.3 *Rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Llyfrgelloedd, Diwylliant ac Ieuencid* – Mae amserlen newydd bellach wedi cael ei sefydlu ar gyfer y prosiect Llyfrgelloedd. Bydd y strategaeth Llyfrgelloedd yn cael ei thrafod gyda'r Pwyllgor Gwaith yn Ch4 a bydd yn destun ymgynghoriad yn dilyn yr etholiadau ym mis Mai 2017. Ymgynghorydd y Gwasanaeth Ieuencid gyda phobl ifanc ar ddyfodol y gwasanaeth mewn Cynhadledd Ieuencid a drefnwyd gan y gwasanaeth ar ddiwedd Ch2. Bydd eu hadborth yn rhan o'r opsiynau terfynol ynghylch dyfodol y gwasanaeth a fydd yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith yn Ch3. Rhoes y gwasanaeth Diwylliant wahoddiad yn Ch2 eto i sefydliadau, busnesau ac unigolion gyflwyno syniadau ynghylch rhedeg rhai o'n safleoedd treftadaeth yn y dyfodol. Bydd unrhyw ymatebion yn cael eu trafod a'u hystyried ymhellach yn ystod Ch3.

2.3.9.4 *Prosiect Trawsnewid Hamdden* - Mae dosbarthiadau newydd ac opsiynau i dalu drwy ddebyd uniongyrchol ar gael i gwsmeriaid ac mae'r pecynnau wedi arwain at gynnydd yn y taliadau debyd uniongyrchol y mae'r gwasanaeth yn eu derbyn. Cafwyd llai o incwm na'r targed, mae'r gwasanaeth yn tybio iddo golli oddeutu £50k oherwydd cau Pwll Nofio Caergybi dros yr haf ac mae'r gwasanaeth felly'n annhebygol o fedru dal i fyny erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'n debyg y bydd opsiwn talu ar-lein i gwsmeriaid yn cael ei lansio yn ystod Ch4.

2.3.9.5 *Prosiect Gweithio'n Gallach* – Mae'r prosiect yn mynd rhagddo'n unol â'r amserlen a dylid ei gwblhau yn ystod Ch3. Mae staff yr Adran Gynllunio wedi symud i'r Pencadlys yn ystod Ch2. Bydd y gwaith terfynol i ail-leoli staff yn digwydd yn ystod Ch3 pryd y bydd y staff sydd ar ôl yn y Rovacabin a staff y Gwasanaethau Plant sy'n gweithio yn Neuadd y Sir yn symud i mewn i'r Pencadlys. Cwblhawyd y gwaith o ailfodelu'r dderbynfa ac agorwyd Cyswllt Môn i'r cyhoedd ar ddiwedd Ch2. Mae'r system fynediad a'r drysau'n wedi cael eu huwchraddio yn ystod mis Tachwedd er mwyn darparu dyluniad modern a dibynadwy.

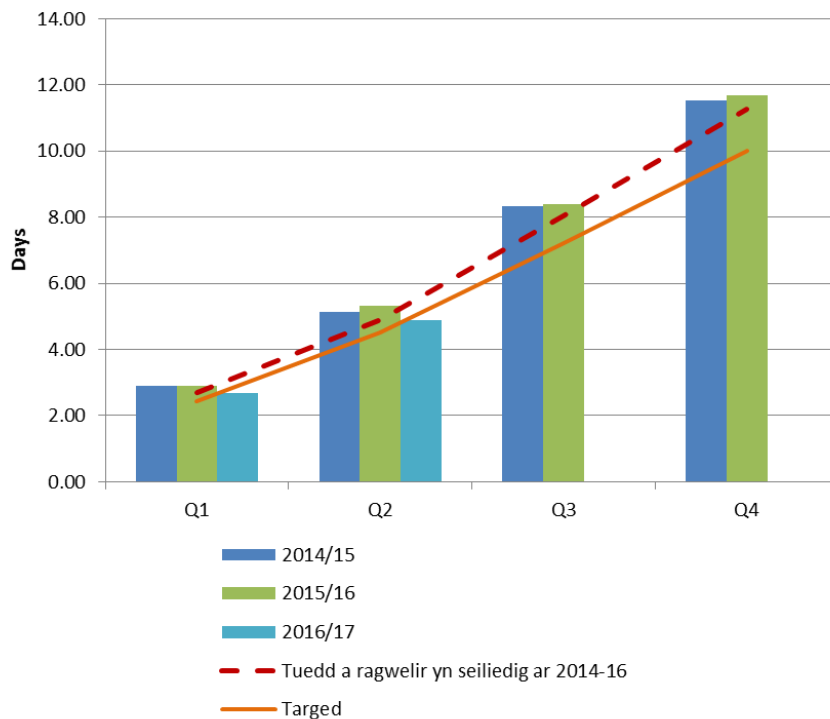
2.3.9.6 Mae Atodiad 2 yn dangos holl waith sydd dan sylw'r ddau Fwrdd Rhaglen Trawsnewid Corfforaethol. Tra bod rhai o'r elfennau yn GOCH maen bwysig dweud bod y materion gysylltiedig yn cael ei rheoli a'i tracio gan y byrddau hynny sydd yn cwrdd bob yn ail fis.

2.4 RHEOLI POBL

2.4.1 O ran Rheoli Pobl, nodir bod perfformiad y Cyngor o safbwynt cyfraddau salwch (*dangosydd 3 ar y cerdyn sgorio dan 'rheoli pobl'*) yn dangos gwelliant bychan ar ddiwedd Ch2 (4.89 Diwrnod o Salwch fesul pob aelod o staff ALIC) o gymharu â'r llynedd (5.33 Diwrnod o Salwch fesul pob aelod o staff ALIC). Fodd bynnag, nid oedd y ffigyrau yr adroddwyd arnynt yn ystadegau salwch eleni'n cynnwys y diwrnodau o salwch a gymerwyd oherwydd profedigaeth (414 diwrnod). Petaem yn cynnwys profedigaethau yn y swm, byddem yn parhau i weld gwelliant bychan (5.02 diwrnod fesul pob aelod o staff ALIC). Gwnaed y newid hwn i'r modd y caiff y ffigyrau eu gweithio allan er mwyn cwrrd â'r canllawiau a ddarparwyd gan Uned Ddata Cymru yn y dangosydd perfformiad cenedlaethol.

2.4.2 Mae hyn yn awgrymu y rhagwelir y bydd y cyfraddau salwch erbyn diwedd y flwyddyn (os bydd y tueddiadau yn parhau fel yn y ddwy flynedd diwethaf h.y. cyfartaledd salwch uwch yn Ch3 a Ch4 na yn Ch1 a Ch2) yn cyfateb i 11.28 o ddyddiau salwch ar gyfer pob gweithiwr llawn amser (Tabl 1).

Absenoldeb salwch – dyddiau gwaith/shifftiau a gollwyd ar gyfartaledd



Tabl 1

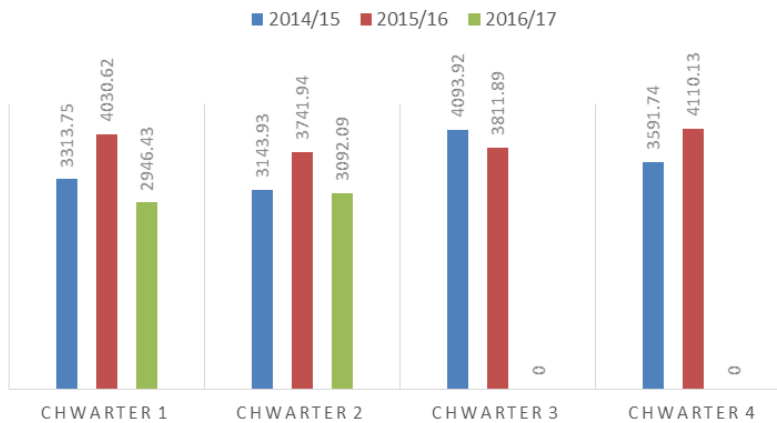
2.4.3 Mae perfformiad y Gwasanaethau yn erbyn y targedau hyn ar gyfer Ch2 yn nodi bod 5 o Wasanaethau'n GOCH neu'n AMBR o gymharu â'u targedau ar gyfer y chwarter:

- Gwasanaethau Oedolion – AMBR 6.70 o ddiwrnodau o salwch fesul ALIC (Targed 6.13)
- Gwasanaethau Plant- COCH - 8.21 o ddiwrnodau o salwch fesul ALIC (Targed 4.65)
- Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo - AMBR – 5.28 o ddiwrnodau o salwch fesul ALIC (Targed o 4.89)

- Dysgu - COCH – 4.62 o ddiwrnodau o salwch fesul ALIC (Targed o 4.17)
- Trawsnewid Corfforaethol – COCH – 3.64 o ddiwrnodau o salwch fesul ALIC (Targed o 3.23)

2.4.4 Un o'r prif resymau am beidio â chyrraedd ein targed corfforaethol ar gyfer Ch1 2015/16 oedd y cynnydd yn yr achosion Salwch Tymor Hir a oedd yn cyfateb i 58% o'r cyfanswm o'r dyddiau a gollwyd oherwydd salwch. O ran hyn, gwelwyd gwelliant sylweddol o gymharu ag Ch2 2015/16, pryd collwyd 3100 o ddyddiau oherwydd salwch o gymharu â 3700 (gweler tabl 2 isod).

SALWCH TYMOR HIR

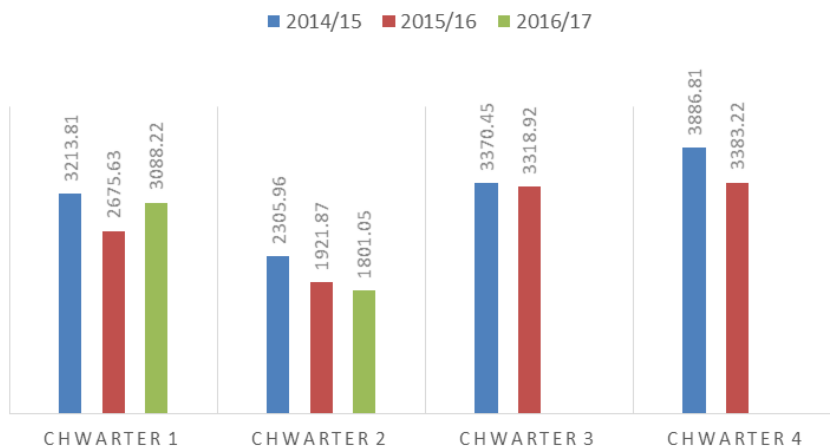


Tabl 2

2.4.5 Roedd salwch tymor hir yn cyfateb i 55% o'n cyfraddau salwch ar gyfer Ch2 o gymharu â 63% am yr un cyfnod yn 2015/16. Ystyrir bod ymgyrch barhaus ac angen i ostwng y ffigyrau ar gyfer salwch tymor hir yn hanfodol er mwyn gwella ein rhagolygon o flwyddyn i flwyddyn.

2.4.6 Nid yw ein cyfraddau salwch tymor byr o gymharu â'r flwyddyn ddiwethaf yn dangos yr un gwelliant. Yn wir, am y chw mis cyntaf o'r flwyddyn (cyfanswm cronol) gwelwyd cynnydd o 292 yn nifer y diwrnodau o salwch tymor byr fesul gweithiwr amser llawn. Mae ymdrech yn parhau i leihau'r cyfraddau salwch tymor byr fodd bynnag, a mae'r ymdrech yma i weld yn Ch2 lle gwelir gwelliant o 120 diwrnod a'r un cyfnod y llynedd (Tabl 3).

SALWCH TYMOR BYR



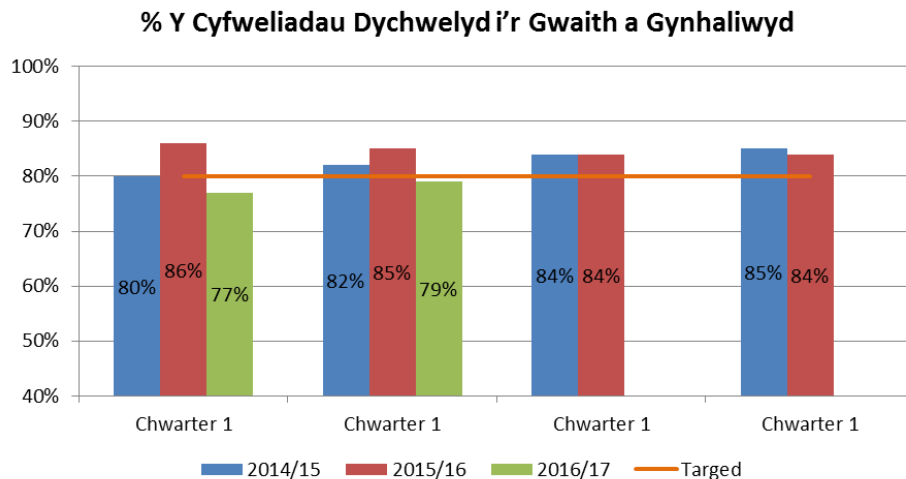
Tabl 3

2.4.7 Mae 'rheoli' salwch yn gysylltiedig â chyfraddau salwch. Mae cydymffurfiaeth y staff gyda pholisïau salwch corfforaethol yn rhan annatod o'r broses reoli o fewn y Cyngor ac mae hynny'n cynnwys y cyfweiliadau dychwelyd i'r gwaith a'r Cyfarfodydd Adolygu Presenoldeb (*dangosyddion 7 ac 8 ar y cerdyn sgorio*).

2.4.8 Mae'r Cyngor yn parhau i wreiddio'r arferion gweithio hyn ar draws ei wasanaethau ond yn ystod Ch2, gwelwyd cynnydd bychan yn nifer y cyfweiliadau dychwelyd i'r gwaith a gynhaliwyd o fewn yr amser penodedig (79%) o gymharu â Ch1 ond mae ychydig yn is na'r targed o 80% (Tabl 4).

2.4.9 Roedd canran gyfan y cyfweiliadau dychwelyd i'r gwaith a gynhaliwyd yn Ch2 wedi dal ei berfformiad o 93% a welwyd yn Ch1 sy'n ganlyniad iach, fodd bynnag, mae'n parhau i fod ychydig yn is na'r targed o 95% ar gyfer y dangosydd hwn. Dim ond un gwasanaeth, Gwasanaethau Plant, sydd yn Ambr gyda 87% (34 allan o 39) o CDG wedi'i gwblhau. Mae'r gwasanaethau eraill o fewn 5% o'u targedau

2.4.10 Yn ystod Ch2, y gwasanaethau a fethodd gyrraedd y Targed Corfforaethol o 80% o fewn yr amserlen oedd Busnes y Cyngor 57% (4 allan o 7), Adnoddau 70% (33 allan o 47), Gwasanaethau Plant 74% (29 allan o 39) a Phrifyrdd, Gwastraff ac Eiddo 74% (116 allan o 157).



Tabl 4

2.4.11 Argymhellodd yr UDA yn 2015/16, y dylid rhoi rhagor o sylw i reoli'r achosion hynny o absenoldebau salwch tymor byr ailadroddus sy'n cyrraedd pwyntiau sbardun a lle mae'n rhaid cynnal cyfarfodydd adolygu presenoldeb (CAP). Mae'r rhain yn parhau i gaeleu monitro yn y Paneli Herio Salwch.

2.4.12 Doedd yna ddim newid mewn ffigurau CAP ar gyfer Ch2 i'w gymharu â Ch1 (ffigyrâu ddim yn cynnwys ysgolion). Er nad oedd yna welliant yn y chwarter, mae Adnoddau Dynol wedi nodi bod ansawdd y CAP sy'n dod drwodd o'r gwasanaethau wedi gwella'n fawr.

2.4.13 Mae'r UDA yn argymhell felly:

- *Parhau gyda'r panelau a gynhelir yn rheolaidd i herio gwasanaethau mewn perthynas â chyfraddau salwch er mwyn cadw'r ffocws ar wella ein ffigurau rheoli salwch.*

- *Nid yw'r adroddiad ar waith Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas â salwch wedi i'w dderbyn ac felly bydd yn cael ei adrodd trwy'r Pwyllgor Gwaith ar ôl derbyn yr adroddiad.*

2.5 GWASANAETH CWSMER

- 2.5.1** Eleni, cyflynir 5 o Ddangosyddion Perfformiad newydd (Eitem 11-15), sydd yn cael eu monitro yn y Bwrdd Rhagoriaeth Gofal Cwsmer, sy'n edrych yn benodol ar y newid sianelau o ran cyfathrebu gyda'r Cyngor. Nid oes targedau ar gyfer hyn eleni er ein bod yn disgwyl i'r holl ddangosyddion hyn fod ar i fyny yn ystod y flwyddyn.
- 2.5.2** Mae dau o'r dangosyddion newydd yn edrych ar lansio AppMôn yn llwyddiannus lle mae 218 o ddefnyddwyr ychwanegol wedi gosod yr App ar eu ffonau symudol (cyfanswm o 647). Mae'r defnyddwyr wedi defnyddio'r dechnoleg i gyflwyno 91 o adroddiadau i ni yn ystod Ch1 a Ch2 (ynghylch, er enghraifft, gadael gwastraff yn anghyfreithlon, goleuadau stryd diffygiol, canmoliaethau neu gwynion, pafinau wedi torri, ffurflenni data-bas clybiau chwaraeon ac archebu biniau ailgylchu).
- 2.5.3** Mae'r dangosyddion gweddilliol yn canolbwyntio ar y wefan a'n presenoldeb ar y cyfryngau cyhoeddus. Cafwyd 247k o ymweliadau unigol i'r wefan yn ystod hanner gyntaf y flwyddyn. Mae ein presenoldeb ar y cyfryngau cyhoeddus wedi arwain at 19k o gyfrifon cyfryngau cyhoeddus yn ein dilyn ar Facebook (8k o ddilynwyr) a Twitter (11k o ddilynwyr).
- 2.5.4** O ran Rheoli Cwynion gan Gwsmeriaid, roedd 36 o gwynion wedi dod i law erbyn diwedd Ch2 ac un gŵyn Cam 2 yn y Gwasanaethau Cymdeithasol. Ymatebwyd i'r holl gwynion ac o'r rhain, cadarnhawyd 3 ohonynt yn llawn (Rheoleiddo a Datblygu Economaidd [1]), Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo [1] ac Adnoddau [1], cadarnhawyd 5 yn rhannol (Rheoleiddio a Datblygu Economaidd [1], Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo [3] a Tai [1]) ac ni chadarnhawyd y 23 arall. Mae'r dangosyddion yma bellach yn cael ei dracio gan y Bwrdd Rhagoriaeth Gofal Cwsmer.
- 2.5.5** Ymatebwyd i 78% o'r cwynion o fewn yr amserlen gyda 13 o ymatebion hwyr (Gwasanaethau Oedolion [3], Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo [1], Tai [1], Busnes y Cyngor [1] a Gwasanaethau Plant [9]). Mae hyn yn gynydd sylweddol o'r 64% a gafwyd ar ddiwedd 2015/16, fodd bynnag, mae'n parhau i fod rhywfaint yn is na'r targed o 80%.
- 2.5.6** Ymatebwyd i 78% o'r ceisiadau am wybodaeth dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth erbyn diwedd Ch2 o gymharu â 67% ar ddiwedd 2015/16. Cafwyd 453 o geisiadau DRhG i gyd ar ôl Ch2 gyda 50 o ymatebion hwyr. Daeth y rhan fwyaf o'r ymatebion hwyr o Adnoddau gyda hynny'n cyfateb i 46% o'r ymatebion hwyr (60% o'r 77 a dderbyniwyd gan y gwasanaeth, gwelliant o gymharu â'r 74% o ymatebion hwyr yn Ch1), Gwasanaethau Cymdeithasol gyda 20% (13% o'r 45 a dderbyniwyd gan y gwasanaeth) a Rheoleiddio a Datblygu Economaidd gyda 14% (29% o'r 28 a dderbyniodd y gwasanaeth). Mae ein hymateb i Rhyddid Gwybodaeth yn bwysig i ni ac mae'r dangosyddion yma yn cael ei monitro gan y UDA a'r Penaethiaid
- 2.5.7** Mae'r ymarfer Siopwr Cudd (eitemau 16-19 ar y cerdyn sgorio) i'w gynnal yn Ch3. Unwaith eto, y Grŵp Ymgynghorol Tenantiaid fydd yn cynnal yr ymarfer. Adroddir ar gasgliadau ac argymhellion eu hadroddiad yma yn Ch4.

2.6 RHEOLAETH ARIANNOL

- 2.6.1** Rhagwelir y bydd cyfanswm y gorwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2017 yn £521k (0.40%). Rhagwelir gorwariant o £851k ar gyllidebau gwasanaethau er rhaid pwysleisio ei fod yn cynnwys nifer o orwariannau a thanwariannau. Mae'r Gwasanaethau sy'n parhau i fod dan bwysau cyllidebol yn debyg i 2015/16 (Gwasanaethau Oedolion, Gwasanaethau Plant, Gwastraff ac Adnoddau). Yn ogystal, rhagwelir gorwariant o £ 114k yn yr Adran Dysgu Gydol Oes. Mae Penaethiaid Gwasanaeth yn ymwybodol o'r materion ac yn gweithio i leihau lefel y gorwario ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r gorwariant ar wasanaethau'n cael ei wrthbwysu yn rhannol gan danwariant o £ 528k ar Gyllid Corfforaethol sydd i'w briodoli i danwariant ar y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor. Yn ogystal, rhagdybir y bydd diffyg o £198k mewn perthynas â chasglu'r Dreth Gyngor oherwydd y gofyniad i ddarparu ar gyfer dyledion drwg. Er bod lefel gyfredol y cronfeydd wrth gefn yn ddigonol i gwrdd â'r lefel hon o orwario, petai'n rhaid i'r Cyngor hefyd ariannu costau tâl cyfartal o'i gronfeydd wrth gefn cyffredinol, byddai'r lefel wedyn yn agos ar y lefel isaf o £ 5m.
- 2.6.2** Dylid nodi bod chwarter 2 yn fuan yn y flwyddyn ariannol ac nad yw eitemau megis effaith gwaith cynnal a chadw dros y gaeaf wedi cael eu cynnwys yn y rhagamcan oherwydd nid oes unrhyw wybodaeth ar gael. Gall rhagamcanion newid wrth i wybodaeth newydd ddod i'r fei. Fodd bynnag, bydd sgrwtini rheolaidd yr UDA a chamau unioni gan Benaethiaid Gwasanaeth yn helpu rheolwyr gwasanaethau i reoli'r cyllidebau y maent yn gyfrifol amdanynt.
- 2.6.3** Mae gwybodaeth bellach ar reolaeth ariannol ar gael yn yr Adroddiad ar Fonitro'r Gyllideb Refeniw Chwarter 2, sy'n eitem ar raglen y cyfarfod hwn.

3. ARGYMHELLION

- 3.1** Gofynnir i'r Pwyllgor sgrwtineiddio'r cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol. Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn:
- 3.1.1** Cydnabyddir tanberfformiad yn erbyn dangosyddion (coch ac ambr) ac fe reolir hynny trwy gymryd camau pwrpasol i sicrhau gwelliant.
- 3.1.2** *Parhau gyda'r panelau a gynhelir yn rheolaidd i herio gwasanaethau mewn perthynas â chyfraddau salwch er mwyn cadw'r ffocws ar wella ein ffigyrau rheoli salwch.*
- 3.1.3** Y cyflwynir adroddiad ar waith Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas â salwch i'r Pwyllgor Gwaith unwaith fyddan wedi derbyn yr adroddiad. Dylid mabwysiadu'r gwelliannau yn seiliedig ar yr arferion gorau a gwelliannau pellach yn genedlaethol.
- 3.1.4** Bod trosolwg cyffredinol a gwerthfawrogiad manwl o'r dangosyddion ar gyfer Plant a Dysgu yn cael eu dadansoddi ymhellach i sicrhau bod perfformiad yn gwella a'n bod yn glynu wrth bolisiau corfforaethol.
- 3.1.5** *Drwy adrodd ar faterion ariannol y sgorfwrdd ynghyd a dadansoddiad manylach a wneir gan adroddiadau refeniw / cyfalaf Ch2 (i'w cysidro gan y cyfarfod yma), bod yr UDA ynghyd a'r Pwyllgor Gwaith yn parhau felly i reoli materion ariannol y Cyngor.*
- 3.2** Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn y camau lliniaru a amlinellir uchod.

Gofal Cwsmer / Customer Service	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 15/16 Result	Canlyniad 14/15 Result
01) Nifer y cwynion a dderbyniwyd (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	Coch / Red	↓	36	29.5	59	65
02) Nifer y cwynion Cam 2 a dderbyniwyd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	-	1	-	5	
03) Nifer y Cwynion a gadarnhawyd / gadarnhawyd yn rhannol	-	-	8	-	21	
04) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod	Melyn / Yellow	→	78%	80%	64%	
05) Nifer o bryderon (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	-	↑	78	-	261	71
06) Nifer y cwynion Cam 1 ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	-	29	-	53	
07) Nifer o ganmoliaethau	-	↑	339	-	712	521
08) % o Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Ymatebwyd o fewn yr Amserlen	Melyn / Yellow	→	78%	80%	67%	65%
09) Nifer o Geisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniwyd	-	-	453	-	854	894
10) % o'r galwadau ffôn heb ei ateb	-	-	-	15%	12%	
11) Nifer o ddefnyddwyr AppMôn	-	↑	647	-	-	
12) Nifer o adroddiadau a dderbyniwyd gan AppMôn	-	↓	91	-	-	
13) Nifer o daliadau dros y we	-	-	-	-	-	
14) Nifer o 'ddilynwyr' CSYM ar Cyfryngau Cymdeithasol	-	↑	19k	-	-	
15) Nifer o ymwelwyr i wefan y Cyngor	-	↑	274k	-	-	
16) % o gyfathrebu ysgrifenedig a atebwyd o fewn 15 diwrnod gwaith o'u derbyn (Siopwr Cudd)	-	-	-	-	-	
17) % o ymatebion ysgrifenedig mewn dewis iaith y cwsmer (Siopwr Cudd)	-	-	-	-	-	
18) % o alwadau ffôn a atebwyd yn ddwyieithog (Siopwr Cudd)	-	-	-	-	-	
19) % y staff a gymerodd y cyfrifoldeb am ymholiad y cwsmer (Siopwr Cudd)	-	-	-	-	-	

People Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 15/16 Result	Canlyniad 14/15 Result
01) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, gan gynnwys athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	-	-	2258	-	2310	2336
02) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, ac eithrio athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	-	-	1250	-	1303	1362
03) Absenoldeb Salwch - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul	Ambr / Amber	↑	4.84	4.5	11.68	11.53
04) Salwch Tymor Byr - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	2.16	-	4.89	5.49
05) Salwch Tymor Hir - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	2.67	-	6.79	6.04
06) % o salwch sy'n gysylltiedig â straen	-	-	6%	9%	7%	5%
07) % o Cyfweiliadau DIG a gynhalwyd o fewn yr amserlen	Melyn / Yellow	↑	79%	80%	84%	85%
08) % o Cyfweiliadau DIG a gynhalwyd	Melyn / Yellow	→	93%	95%	-	
09) % o Gyfarfodydd Adolygu Phresenoldeb (CAP) a gynhaliwyd	Melyn / Yellow	→	75%	80%	-	
10) Gweithwyr yr Awdurdod Lleol yn gadael (%) (Trosiant) (Blynddol)	-	-	6%	-	-	
11) % o ADP a'i cwblhawyd o fewn yr amserlen	Gwyrdd / Green	-	85.50%	80%	-	
12) % y staff sydd a Thystysgrif DBS (os oes angen o fewn eu rôl)	-	-	-	-	98%	
13) Nifer o staff Asiantaeth	-	↑	21	-	26	21
14) Arolwg Staff (Bodlonrwydd Staff) - i'w gadarnhau	-	-	-	-	-	
15) Arolwg Staff (Bodlonrwydd Staff) - i'w gadarnhau	-	-	-	-	-	
16) Arolwg Staff (Bodlonrwydd Staff) - i'w gadarnhau	-	-	-	-	-	

Rheolaeth Ariannol / Financial Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Cyllideb / Budget	Canlyniad / Actual	Amrywiad / Variance (%)	Rhagolygon o'r Gwariant / Forecasted Actual	Amrywiad a Ragwelir / Forecasted Variance (%)
01) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Refeniw)	Coch / Red	↓	£124,037,000	-	-	£124,697,000	0.53%
02) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Cyfalaf)	Coch / Red	↓	£52,246,000	-	-	£43,062,000	-17.58%
03) Amrywiad yn y Gyllideb ar gyfer Talu Cyflogau hyd yma yn y Flwyddyn	Ambr / Amber	↑	£40,679,042	£40,836,570	0.39%	-	-
04) % y Gyllideb a wariwyd ar Gyflogau	-	-	-	57.09%	-	-	-
05) Cost staff asiantaeth	Coch / Red	↓	£134,352	£622,325	363.20%	-	-
06) Y gyllideb o gymharu â Ffigyrau Gwirioneddol	Gwyrdd / Green	↑	£64,519,000	£64,742,000	0.35%	-	-
07) Cyflawniad yn erbyn targedau effeithlonrwydd	-	-	£2,980,000	£2,427,000	-18.56%	-	-
08) Incwm o gymharu â Thargedau (ac eithrio grantiau)	Gwyrdd / Green	↑	-£14,269,253	-£14,759,560	3.44%	-	-
09) Swm a fenthycwyd	-	-	-	£110M	-	-	-
10) Chost benthyca	-	-	-	-	-	£8,450,000	-
11) % o'r anfondebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod	-	↓	-	81.92%	-	-	-
12) % of y Dreth Gyngor a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	↓	-	97.90%	-	-	-
13) % y Trethi Busnes a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	↑	-	98.80%	-	-	-
14) % yr Amrywiad Ddyledion a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	↑	-	95.50%	-	-	-
15) % y Rhent Tai a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	-	-	98.78%	-	-	-
16) % y Rhent Tai a gasglwyd heb gynnwys taliadau budd-dal (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	-	-	97.02%	-	-	-

Rheoli Perfformiad / Performance Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 15/16 Result	Canlyniad 14/15 Result	Chwarter 15/16 Quartile
01) SCA/002b: Cyfradd y bobl hŷn (65 mlwydd oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth	Gwyrdd / Green	↑	19.82	22	20.3	22	Isaf / Lower
02) LI/18b Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn	Ambr / Amber	↑	82.3	93	90.8	93	-
03) PM18 - Canran yr ymholiadau ynghylch amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn terfynau amser statudol	Coch / Red	↑	79.37	90	-	-	-
04) PM19 - Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75 oed neu drosodd	Ambr / Amber	↓	4.6	1.5	-	-	-
05) PM20a - Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ailalluogi ac sydd â pheccyn gofal a chymorth llai o faint chwe mis yn ddiweddarach (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
06) PM20b - The percentage of adults who completed a period of reablement and have no package of care and support 6 months later (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
07) SCC/025: % yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal oedd i fod i ddigwydd yn ystod y flwyddyn, a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	Coch / Red	↑	82.84	100	82.79	100	Canolrif Isaf / Lower Median
08) PM24 - Canran yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant o fewn terfynau statudol (42 diwrnod gwaith)	Gwyrdd / Green	↓	97.94	100	-	-	-
09) PM32 - Canran y plant sy'n derbyn gofal sydd wedi profi (1) neu ragor o achosion o symud ysgol, yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, nad oeddent yn drefniadau dros dro, yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth	Ambr / Amber	↓	10.84	15	-	-	-
10) PM33 - Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a oedd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	↑	2.31	8	-	-	-
11) Presenoldeb – Cynradd (%) (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
12) Presenoldeb – Uwchradd (%) (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
13) Nifer y dyddiau a gollwyd oherwydd gwaharddiadau dros dro – Cynradd (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
14) Nifer y dyddiau a gollwyd oherwydd gwaharddiadau dros dro – Uwchradd (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
15) CA4 – % y disgyblion 15 oed sy'n cyflawni L2+ (Ch3/Q3)	-	-	-	-	-	-	-
16) CA3 - % y disgyblion sy'n cyflawni DPC	-	-	87.6	-	-	-	Canolrif Uchaf / Upper Median
17) CA2 - % y disgyblion sy'n cyflawni DPC	-	-	89.4	-	-	-	Canolrif Uchaf / Upper Median
18) CS - % y disgyblion sy'n cyflawni DPC/DCS	-	-	84.7	-	-	-	Isaf / Lower
19) LCL/001b: Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	-	144k	145k	289k	285k	Isaf / Lower
20) LCL/004: Nifer y deunyddiau llyfrgell a roddwyd allan yn ystod y flwyddyn	-	-	-	75k	284k	305k	-
21) Nifer yr ymgeiswyr gyda phlant sy'n ddibynyddion iddynt y mae'r Cyngor wedi sicrhau llety gwely a brecwast iddynt (llety nad yw'n hunanqynhaliol)	Gwyrdd / Green	→	0	-	0	-	-
22) % y tenantiaid sy'n fodlon gyda gwaith atgyweirio ymatebol	Gwyrdd / Green	↑	98.3	92	89.5	92	-
23) Cynhyrchiant y gweithlu – % yr amser sy'n cael ei gategoreiddio fel amser cynhyrchial	Gwyrdd / Green	↓	80	75	74.6	-	-
24) Nifer cyfartalog y dyddiau calendr a gymerwyd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)	Melyn / Yellow	↓	32.6	25	33.7	25	-
25) STS/005b: Canran y priffyrdd a archwiliwyd sydd o safon uchel neu dderbyniol o ran glanweithdra	Gwyrdd / Green	↑	94.3	94	95.1	95	Canolrif Isaf / Lower Median
26) STS/006: Canran yr achosion o adeal gwastraff yn anghyfreithlon a gliriwyd o fewn 5 diwrnod gwaith, ar ôl i rywun adrodd amdanynt	Melyn / Yellow	↓	95	96.7	98.49	95	Uchaf / Upper
27) WMT/009b: Canran y gwastraff sirol a gasglwyd gan awdurdodau lleol ac a baratowyd i'w aildefnyddio a/neu ei ailgylchu	Gwyrdd / Green	↓	64.87	60	59.5	58	Canolrif Isaf / Lower Median
28) WMT/004b: Canran y gwastraff sirol a anfonwyd i'w dirlenwi	Gwyrdd / Green	↓	9.8	16.9	16.9	41	Canolrif Isaf / Lower Median
29) THS/011c: % y ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (C) sydd mewn cyflwr gwael ar y cyfan (blynyddol)	-	-	-	13.5	13.5	15	Canolrif Isaf / Lower Median
30) Nifer y bobl ifanc sydd wedi mynychu rhaglenni gweithgareddau datblygu chwaraeon / gweithgareddau allgymorth	Gwyrdd / Green	↑	60.5k	30k	132k	85k	-
31) LCS/002b: Nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden yr awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn lle bydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgaredd corfforol	Melyn / Yellow	↓	198k	201k	446k	540k	Canolrif Isaf / Lower Median

Rhaglenni	Prosiectau Unigol			
Moderneiddio Ysgolion	Ardal y Llannau	Ardal Caergybi	Bro Rhosyr a Bro Aberffraw	Seiriol De Ddwyrain – Biwmares
Gofal Cymdeithasol Oedolion Hŷn – Prosiect Opsiynau Gwella Llety	Gofal Ychwanegol Llangefni	Gofal Ychwanegol Amlwch	Gofal Ychwanegol De'r Ynys	Gofal Ychwanegol Garreglwyd
	Byw â Chymorth	Allanoli gofal cartref mewnol	Allanoli Gwasanaethau wardeniaid	
Trawsnewid llyfrgelloedd, gwasanaeth ieuenctid, amgueddfeydd a diwylliant Hamdden	Trawsnewid Amgueddfeydd a Diwylliant	Ailfodelu'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd	Adolygiad Gwasanaeth Ieuenctid	
Ynys Ynni				
Lleoedd Llewyrchus, Llawn Addewid				
Market Hall				
Tai Fforddiadwy				
Cynllun Datblygu Lleol (CDLI)				
Cynllun Rheoli Cyrchfan (CRhC)				
Gweithio'n Gallach	Asedau	TGCh	Datblygu Gweithlu	Cyswllt Môn
Gwerthuso Swyddi a Statws Sengl				
Cyswllt Adnoddau - Northgate (AD)				

Diweddariad Tachwedd 2016

ALLWEDD LLIW (RAG): Cwblhawyd

Ar y gweill

Ar ei hôl hi – angen penderfyniadau allweddol/cefnogaeth

Hwyr

(gwyn= heb ddechrau)

Rhagoriaeth Gwasanaethau Cwsmeriaid			
Caffael			
Effeithlonrwydd Ynni			
Gwelliannau Civica	Busnes dydd i ddydd i cyllid bellach		
Rheoli Polisi			
Parhad Busnes			
Prosesau Busnes			
Strategaeth TGCh			
Moderneiddio a Chydlynu Cyngor am Fudd-daliadau	Diwygio Lles	Trechu Tlodi	Adolygu Gwasanaeth

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I'R:	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	21 TACHWEDD, 2016 28 TACHWEDD 2016
PWNC:	MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 2 2016/17
DEILYDD (ION) PORTFFOLIO:	Y CYNGHORYDD HE JONES
PENNAETH GWASANAETH:	MARC JONES
AWDUR YR ADRODDIAD:	CLAIRE KLIMASZEWSKI
FFÔN:	01248 751865
E-BOST:	ClaireKlimaszewski@ynysmon.gov.uk
AELODAU LLEOL:	d / b
A - Argymhelliad / Argymhellion a Rheswm / Rhesymau	
1.	Ym mis Mawrth 2016, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2016/17 gyda gwariant gwasanaeth net o £124.037m i'w gyllido o incwm y Dreth Gyngor, Trethi Annomestig Cenedlaethol a grantiau cyffredinol.
2.	Yng nghyllideb 2016/17, roedd angen gwneud arbedion gwerth £3.46m. Mae'r rhain wedi cael eu hymgorffori yng nghyllidebau'r gwasanaethau unigol ac mae llwyddiant neu fethiant i gyflawni'r rhain wedi cael eu hadlewyrchu yn y tan / gorwariant a ddangosir.
3.	Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar gyfer ail chwarter y flwyddyn ariannol, sy'n berthnasol i'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a 30 Medi 2016. Hefyd, ceir crynodeb o'r sefyllfa a ragwelir ar gyfer y flwyddyn gyfan.
4.	Y sefyllfa ariannol gyffredinol a ragamcenir ar gyfer 2016/17, gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a chronfa'r Dreth Gyngor, yw gorwariant o £660k. Mae hyn yn cyfateb i 0.53% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2016/17.
5.	Argymhellir bod: - (i) Y sefyllfa mewn perthynas â pherfformiad ariannol hyd yma yn cael ei nodi; (ii) Y Swyddog Adran 151 yn cael caniatâd i gyfalafu costau tâl cyfartal os bydd Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo cyfarwyddyd cyfalafu ar gyfer tâl cyfartal.
B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a / neu ddewis yr opsiwn hwn?	
d / b	
C - Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Mae'r mater hwn yn cael ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.	
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?	
Ydi	
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?	
Ydi	

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	31 Hydref, 2016
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol – Adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	I'w gadarnhau
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Craffu	
8	Aelodau lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall / au	
E - Risgiau ac unrhyw liniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrth-dlodi	
3	Troseddau ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniadau	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
<ul style="list-style-type: none"> • Atodiad A - Adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw - Chwarter 2, 2016/17 • Atodiad B - Tabl o'r Alldro Refeniw rhagamcanedig ar gyfer 2016/17, Chwarter 2 • Atodiad C - Crynodeb o'r Cyllidebau Wrth Gefn 2016/17 • Atodiad Ch - Crynodeb o'r Perfformiad Ariannol a Ragamcener o ran Cyflawni Arbedion Cyllidebol 2016/17 		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Cyllideb Refeniw 2016/17 (fel y cafodd ei hargymell gan y Pwyllgor hwn ar 1 Mawrth 2016 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 9 Mawrth 2016).		

MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - CHWARTER 2, 2016/17

1. Balans Cyffredinol – Sefyllfa Agoriadol

- 1.1 Mae'r alldro dros dro ar gyfer 2015/16 wedi arwain at falansau cyffredinol o £8.412m ar gychwyn y flwyddyn ariannol bresenol, sefyllfa iachach na'r disgwyliad. Gydag addasiadau cyfrifo terfynol, gwelwyd cynnydd o £474k yn y gronfa gyffredinol. Felly, roedd balans y gronfa gyffredinol ar 1 Ebrill 2016 yn £8.886m. Mae £1m o'r swm hwn wedi cael ei ddyrannu i gronfa prosiect gwella fel y cymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ar 1 Mawrth 2016. Mae hyn yn gostwng y balans i £7.886m. Fodd bynnag, yn erbyn y balans hwn o £7.886m, mae angen caniatáu ar gyfer ymrwymiad posibl a fydd o leiaf £2.150m i setlo hawliadau cyflog cyfartal gweddilliol, sy'n gostwng lefel y cronfeydd wrth gefn heb eu hymrwymo i £5.736m, sydd £736k yn uwch na'r rheol fras o £5m. Mae'r Cyngor yn ymdrechu i sicrhau cytundeb gan Lywodraeth Cymru a fyddai'n caniatáu i'r Cyngor drin y gwariant fel gwariant cyfalaf a fyddai'n codi tâl ar y gost i'r gyllideb refeniw dros nifer o flynyddoedd. Os bydd yn llwyddo, mae'n golygu y bydd y £2.15m yn dod yn gyllideb sydd heb ei hymrwymo ac yn cael ei hychwanegu'n ôl i'r gronfa wrth gefn gyffredinol sydd ar gael i'r Cyngor.

2. Perfformiad Ariannol Rhagamcanedig fesul Gwasanaeth

- 2.1 Mae manylion perfformiad ariannol pob gwasanaeth ar gyfer y cyfnod a'r sefyllfa alldro a ragamcener ar gyfer pob un yn cael eu nodi yn Atodiad B. Rhagwelir gorwariant o £801k (0.74%) ar wasanaethau ar 31 Mawrth 2017. Fodd bynnag, yn achos Cyllid Corfforaethol, rhagwelir tanwariant o £0.339m (2.23%) sy'n gwrthbwysu rhan o'r gorwariant a ragwelir ar wasanaethau. Yn ogystal, rhagwelir diffyg o £198k o ran casglu'r Dreth Gyngor. Rhagwelir y bydd gorwariant o £660k (0.53%) ar refeniw yn 2016/17. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r amrywiadau sylweddol (£100k neu uwch):-

Crynodeb o'r amrywiadau a ragwelir ar 31 Mawrth 2017 yn seiliedig ar wybodaeth ariannol ar 30 Medi 2016	
	(Tan) / Gorwariant £ 000
Dysgu Gydol Oes	114
Gofal Cymdeithasol i Blant	683
Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion	143
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	(170)
Gwasanaethau Eiddo	(115)
Gwastraff	145
Rheolaeth gorfforaethol	(100)
Adnoddau	131
Cyllid Corfforaethol	(339)
Casglu'r Dreth Gyngor	198
Arall (cyfanswm yr amrywiadau sy'n is na £100k)	(30)
Gor/(Tan)wariant Net ar wasanaethau	660

3. Eglurhad o'r Amrywiadau sylweddol

3.1 Dysgu Gydol Oes

3.1.1 Addysg Ganolog

3.1.1.1 Roedd gwariant y gwasanaeth £145k (12.6%) yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd chwarter 2. Rhagwelir y bydd y gwasanaeth yn gorwario gan £167k (1.84%) ym mlwyddyn ariannol 2016/17. Mae'r sefyllfa wedi gwaethygu o gymharu â'r tanwariant o £16k yr adroddwyd arno yn Chwarter 1. Mae'r gorwariant a ragwelir i'w briodoli'n bennaf i'r cynnydd yn y costau cludiant ysgol rhagamcanedig a rhagwelir y bydd gorwariant o £199k. Mae yna hefyd nifer o fân or/tanwariannau eraill sy'n gwrthbwysu. Derbyniwyd bid buddsoddi i arbed gan y gwasanaeth i fuddsoddi yn y System One Management a fydd yn helpu i leihau costau cludiant ysgol (taxis) o 2017/18. Mae'r holl arbedion effeithlonrwydd ar gyfer 2016/17 ar darged i'w cyflawni.

3.1.2 Diwylliant

3.1.2.1 Roedd gwariant y gwasanaeth hwn £64k (8.2%) yn is na'r gyllideb broffiledig ar ddiwedd y cyfnod, a'r alldro a ragwelir ar gyfer y flwyddyn yw tanwariant o £53k (3.71%). Mae hyn ychydig yn well na'r tanwariant o £46k yr adroddwyd arno yn chwarter 1. Disgwylir tanwariant o £10k ar Amgueddfeydd ac Orielau a thanwariant o £30k ar y Gwasanaethau Llyfrgell. Rhagwelir hefyd y bydd incwm dros ben o £13k mewn perthynas ag Ynys Lawd. Mae'r holl arbedion effeithlonrwydd ar gyfer 2016/17 ar darged i'w cyflawni.

3.2 Gofal Cymdeithasol i Oedolion

3.2.1 Roedd gwariant ar y gwasanaeth £262k (2.4%) yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd y cyfnod hwn, a rhagwelir y bydd gorwariant o £143k (0.64%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn yn uwch na'r gorwariant o £16k a ragwelwyd yn chwarter 1.

3.2.2 Mae'r elfennau o amrywiad yn yr alldro a ragwelir fel a ganlyn:-

- Gwasanaethau ar gyfer yr Henoed: rhagwelir gorwariant o £102k;
- Anableddau Corfforol (AC): rhagwelir gorwariant o £8k;
- Anableddau Dysgu (AD): rhagwelir gorwariant o £422k;
- Iechyd Meddwl (IM): rhagwelir gorwariant o £284k;
- Yr Uned Ddarparu: rhagwelir tanwariant o £624k; a
- Rheolaeth a Chefnogaeth: rhagwelir tanwariant o £49k.

3.2.3 Mae'r pwysau cyllidebol mwyaf arwyddocaol mewn anableddau dysgu a gwasanaethau iechyd meddwl. Fodd bynnag, mae camau adferol o fewn yr Uned Ddarparu a rheolaeth a chefnogaeth wedi gwrthbwysu llawer o'r pwysau cyllidebol hyn.

3.2.4 Mae'r rhagamcan cyllidebol wedi dirywio ers chwarter 1 yn bennaf oherwydd pwysau lleoli yn y misoedd diwethaf yn y Gwasanaethau Anableddau Dysgu a Phobl Hŷn. Fel y nodwyd uchod, tra bod nifer y lleoliadau yn parhau i leihau dros amser, mae rhai lleoliadau drutach yn y misoedd diwethaf wedi cael effaith andwyol ar y sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn.

3.2.5 Nod y gwasanaeth yw lleihau'r gorwariant drwy ddod ag arbedion penodol yn 2017/18 ymlaen i'r flwyddyn gyfredol. Mae arbedion wedi'u targedu ar gyfer dau unigolyn sydd wedi eu lleoli mewn lleoliadau arbenigol mewn siroedd eraill. Bydd y gwasanaeth yn parhau i reoli niferoedd y lleoliadau'n ofalus drwy banel adnoddau a gynhelir bob wythnos yn y Gwasanaethau Pobl Hŷn / Anableddau ac o fewn Gwasanaethau Anableddau Dysgu. Bydd y panelau'n chwarae rôl hanfodol wrth reoli gwariant a sicrhau bod gwasanaethau priodol a chost effeithiol lle mae hynny'n bosibl yn cael eu comisiynu.

3.2.6 Ni fydd modd cyflawni arbedion effeithlonrwydd 2016/17 yn llawn. Mae arbedion a gynlluniwyd drwy allanoli gwasanaethau mewnol byw â chymorth ac ail-dendro gwasanaethau allanol byw â chymorth yn cyfrannu dros £70k at y sefyllfa o orwariant. Mae'n annhebygol y bydd modd cyflawni £135k o arbedion yn y gyllideb yn 2016/17. Cafwyd oedi o ran cynnydd gyda'r ymarferion caffael hyn er mwyn cwblhau Adroddiad Cefnogi Pobl i ariannu prosiectau yn y dyfodol ac, yn ogystal, mae'r adran wedi ailystyried y dulliau o gyflawni arbedion yn y ddau brosiect. Mae dulliau cyflawni arbedion yn y ddau faes yn cael eu datblygu'n awr gyda'r bwriad o weithio mewn partneriaeth â darparwyr i resymoli gofal mewn prosiectau byw gyda chymorth.

3.3 Gwasanaethau Plant

3.3.1 Roedd y gwariant ar y gwasanaeth £299k (7.9%) yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd chwarter 2 a rhagwelir y bydd gorwariant o £683k (9.18%) ar gyfer y flwyddyn ariannol yn ei chyfanrwydd. Mae hyn yn cynnwys gorwariant rhagamcanedig o £675k ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal (PDG). Mae hwn yn gynnydd sylweddol o gymharu â'r gorwariant o £297k yr adroddwyd arno yn chwarter 1.

3.3.2 Roedd y gorwariant a ragwelwyd yn cael ei achosi gan gynnydd yn nifer y plant sy'n derbyn gofal yn ogystal â chynnydd yng nghost lleoliadau i ddiwallu anghenion cymhleth y plant yn ein gofal. Mae cost gofal maeth wedi cynyddu yn yr un modd oherwydd y nifer gynyddol o blant sydd yng ngofal yr Awdurdod. Mae'r galw am y gwasanaethau statudol hyn yn anodd ei reoli a gall un neu ddau o achosion cymhleth olygu cynnydd sylweddol yn y gwariant mewn cyfnod byr o amser. Fodd bynnag, yn ei gyfarfod 25 Gorffennaf, 2016 cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith ryddhau cyllid ychwanegol i'r Gwasanaethau Plant i ariannu'r tîm Trothwy Gofal. Bydd y tîm hwn yn mynd ati mewn modd ataliol i sicrhau lles plant ac mae'n anelu at ostwng nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal ar Ynys Môn. Mae £100k wedi cael ei neilltuo ar gyfer 2016/17 o gronfeydd wrth gefn a bydd £241k yn cael ei ychwanegu at gyllideb y gwasanaeth ar gyfer 2017/18 a 2018/19. Mae'r gwasanaeth yn disgwyl y bydd yn i ddechrau gweld manteision y prosiect hwn o ran osgoi costau o 2017/18 ymlaen.

3.4 Tai (Cronfa'r Cyngor)

3.4.1 Roedd y gwasanaeth wedi gwario £40k (4.6%) llai o'r gyllideb na broffiliwyd ar ddiwedd y cyfnod. Disgwylir y bydd gan y gwasanaeth danwariant bychan o £12k (1.38%) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae hyn yn welliant bychan o gymharu â'r gyllideb gytbwys yr adroddwyd arni ar ddiwedd chwarter 1. Disgwylir y bydd gan Ganolfan JE O'Toole orwariant o £28k, fodd bynnag, bydd hyn yn cael ei ariannu gan y tanwariant o £40k ar weinyddu Tai. Mae camau adferol yn cael eu cymryd i leihau costau Canolfan JE O'Toole trwy ail-leoli'r Grŵp Cefnogi Tenantiaid. Nid yw arbedion effeithlonrwydd ar gyngor lles wedi cael eu gwireddu eto oherwydd yr oedi a gafwyd mewn perthynas â chwblhau'r adolygiad allanol a fydd yn rhoi cyngor ar y model darparu mwyaf effeithlon.

3.5 Rheoleiddio a Datblygu Economaidd

3.5.1 Economaidd a Chymunedol (yn cynnwys Morwrol a Hamdden)

- 3.5.1.1** Roedd y gwasanaeth yn gyffredinol wedi gwario £150k yn llai na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd chwarter 1 (11.7%). Gellir priodoli £76k o'r tanwariant i broblemau proffilio cyllidebau grantiau ond bydd y rhain wedi eu gwario erbyn diwedd y flwyddyn. Rhagamcenir y bydd gorwariant o £17k (0.85%) yn y gwasanaeth erbyn 31 Mawrth 2017. Mae hyn yn well na'r gorwariant o £50k a ragwelwyd yn ystod Chwarter 1.
- 3.5.1.2** Rhagwelir y bydd elfen Datblygu Economaidd y Gwasanaeth â chyllideb gytbwys ar ddiwedd y flwyddyn.
- 3.5.1.3** Mae disgwyl y bydd tanwariant o £53k yn yr Adain Forwrol ar ddiwedd y flwyddyn o ganlyniad i reoli swyddi gweigion.
- 3.5.1.4** Rhagdybir y bydd gorwariant o £70k yn y gwasanaeth Hamdden ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn, yn rhannol, o ganlyniad i gau Canolfan Hamdden Caergybi yn ystod cyfnod yr haf ar gyfer gwaith cynnal a chadw hanfodol ac atgyweiriadau ar ôl difrod storm yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf sydd wedi lleihau lefel yr incwm a dderbyniwyd.

3.5.2 Rheoleiddio (Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd)

- 3.5.2.1** Roedd y gwasanaeth hwn wedi gwario £112k yn llai na'r gyllideb a broffiliwyd (6.9%) ar ddiwedd y cyfnod a disgwylir tanwariant o £170k (6.65%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn yn gynydd ar y tanwariant o £110k yr adroddwyd arno yn ystod chwarter 1. Yn ogystal, amcangyfrifir y bydd incwm dros ben oddeutu £50k mewn perthynas â datblygiadau mawr a bydd yr arian hwnnw'n cael ei roi mewn cronfa wrth gefn glustnodedig i gefnogi gweithrediad datblygiadau mawr yn y dyfodol.
- 3.5.2.2** Mae'r rhan fwyaf o'r cyllidebau yn Rheoleiddio yn tanwario ac eithrio 'Planning Delivery Wales', Cefn Gwlad a'r Arfordir, Iechyd yr Amgylchedd a Safonau Masnach sydd, fe ragdybir, yn debygol o orwario rhywfaint.

3.6 Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo

3.6.1 Priffyrdd

- 3.6.1.1** Roedd y gwasanaeth wedi gwario £64k (1.5%) yn llai na'r gyllideb broffiliedig ar ddiwedd y cyfnod, ond rhagwelir y bydd wedi gwario £80k (1.21%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn yn yr un fath â'r rhagolwg yr adroddwyd arno yn ystod chwarter 1. Nid yw'r alldro rhagdybiedig hwn yn cynnwys unrhyw ragamcan mewn perthynas â'r cyllidebau gwaith gan fod y rhain yn cael eu heffeithio gan ofynion cynnal a chadw dros y gaeaf ac unrhyw ddifrod storm. Mae yna hefyd ansicrwydd ynghylch costau cludiant cyhoeddus a chostau dylunio gwaith cynnal a chadw ac, o'r herwydd, mae cyllideb gytbwys wedi cael ei rhabdybio ar gyfer y rhain.
- 3.6.1.2** Mae'r gorwariant rhagdybiedig i'w briodoli'n bennaf i'r diffyg a ragwelir mewn perthynas â chyllidebau incwm Rheoli Gwaith Cynnal a Chadw (£50k); incwm o feisydd parcio (£25k) a gorwariant o £5k mewn perthynas â Rheoli Goleuadau.

3.6.2 Gwastraff

3.6.2.1 Roedd y gwasanaeth gwastraff wedi gwario £68k (1.6%) yn llai na'r gyllideb broffiliedig ar ddiwedd Medi 2016. Mae'r gwasanaeth yn parhau i ragweld gorwariant o £145k (2.30%) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Nid yw'r rhagamcan hwn yn cynnwys effaith y newid i gasglu gwastraff bob tair wythnos o 1 Hydref 2016 a hynny oherwydd ansicrwydd mewn perthynas â nifer y tunelli a gesglir. Bydd effaith gyllidebol o hyn yn cael ei asesu a'i adrodd arno yn ystod proses monitro'r gyllideb yn chwarter 3.

3.6.2.2 Mae'r costau mewn perthynas â Gorsaf Drosoglwyddo Penhesgyn yn uwch na'r gyllideb oherwydd costau asiantaeth a chostau atgyweirio a chynnal a chadw. Rhagwelir y bydd y safle yn gorwario gan £60k erbyn diwedd y flwyddyn. Mae diffyg o ran yr incwm a gasglwyd o Safle Cynhyrchu Trydan Penhesgyn a fydd, fe ragdybir, £85k yn brin o'r targed ar gyfer y flwyddyn ariannol.

3.6.3 Eiddo

3.6.3.1 Roedd tanwariant o £143k (25%) yn y Gwasanaethau Eiddo o gymharu â'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd y cyfnod a rhagdyir y bydd tanwariant o £115k (9.35%) ar 31 Mawrth 2017. Amcangyfrifir gorwariant o £94k ar atgyweiriadau a chynnal a chadw ac y bydd y gorwariant hwn yn cael ei wrthbwysu gan danwariant ar weithwyr (£54k), tanwariant mewn Trethi Annomestig (£89k) ac arbedion ar gyfraniadau pensiwn y cyflogwr oherwydd bod staff wedi dewis peidio ag ymuno â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn dilyn gweithredu statws sengl (£84k).

3.7 Trawsnewid

3.7.1 Roedd gwariant y Gwasanaeth Trawsnewid £168k (9.4%) yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd y cyfnod, fodd bynnag, bydd llawer o'r costau hyn yn cael eu cyllido o gronfeydd wrth gefn a grantiau a glustnodwyd a fydd yn cael eu credydu i gyllideb y Gwasanaeth ar ddiwedd y flwyddyn. Rhagwelir y bydd tanwariant o £ 50k (1.42%) yn y swyddogaeth ar ddiwedd y flwyddyn sy'n sefyllfa well o gymharu â'r gyllideb gytbwys yr adroddwyd arni yn chwarter 1. Bydd gorwariant o £50k mewn TGCh yn cael ei wrthbwysu gan y tanwariant a ragamcener yn y tîm Trawsnewid Corfforaethol (£50k) a Phartneriaeth Ynys Môn a Gwynedd (£50k).

3.7.1.1 Mae'r swyddogaeth TGCh yn rhagweld gorwariant o £50k fel y nodwyd uchod oherwydd costau Cydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus (PSBA).

3.7.1.2 Mae'r swyddogaeth Adnoddau Dynol yn rhagweld cyllideb gytbwys ar gyfer y flwyddyn ariannol.

3.8 Adnoddau

3.8.1 Roedd gweddill cyllideb y Swyddogaeth Adnoddau yn dangos tanwariant o £6k (0.25%) erbyn diwedd y cyfnod. Rhagwelir y bydd y gorwariant o £131k (3.41%) yn y swyddogaeth erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r pwysau cyllidebol allweddol yn ymwneud â chostau staffio, costau cefnogi meddalwedd a chostau contract Gwasanaeth, sef cyfanswm o £181k. Bydd grantiau annisgwyl (£35k) ac arbedion staffio yn yr adain archwilio (£20k) o gymorth i leihau'r gorwariant net. Mae gwaith yn mynd rhagddo i leihau gwariant yn ystod ail ran y flwyddyn.

3.9 Busnes y Cyngor

3.9.1 Roedd y swyddogaeth wedi gwario £17k (2.3%) yn fwy na'r gyllideb a broffiliwyd ar 30 Medi 2016. Fodd bynnag, rhagdybir y bydd tanwariant o £62k (4.10% o'r gyllideb gros) ar gyfer y flwyddyn ariannol. Y rhesymau mwaf arwyddocaol am hyn yw tanwariant disgwyliedig yn y Gwasanaethau Pwyllgorau (£30k) a phriddiannau tir yn cynhyrchu mwy o incwm (£25k) na'r disgwyl.

3.10 Costau Corfforaethol a Democrataidd

3.10.1 Roedd y gyllideb £8k yn llai na'r gyllideb broffiliedig wedi cael ei wario ar ddiwedd y cyfnod. Rhagamcenir y bydd tanwariant o £3k ar ddiwedd y flwyddyn oherwydd arbedion ar danysgrifiadau CLILC.

3.11 Rheolaeth Gorfforaethol

3.11.1 Mae'r tanwariant o £50k (13%) yn y swyddogaeth ar 30 Medi 2016 a rhagwelir tanwariant o £100k (13.85%) ar gyfer y flwyddyn ariannol oherwydd arbedion yn deillio o ailstrwythuro Rheolaeth Strategol.

4. Cyllid Corfforaethol

4.1 Disgwylir y bydd tanwariant o £339k (2.23%) ar ddiwedd y flwyddyn mewn perthynas â Chyllid Corfforaethol.

4.2 Mae'r gyllideb budd-daliadau a roddir yn cynnwys budd-daliadau tai, taliadau tai dewisol a chynllun gostyngiadau'r dreth gyngor. Amcangyfrifir y bydd tanwariant o £311k yn y gyllideb. Yr elfen arwyddocaol o hyn yw tanwariant o £540k oherwydd baich achosion sy'n llai na'r hyn a gyllidwyd amdanynt yn wreiddiol. Fodd bynnag, mae hyn yn cael ei leihau gan amcangyfrif cynnydd o £150k yn y ddarpariaeth dyledion drwg a £79k o gostau nad ydynt yn gymwys i gael cymhorthdal.

4.3 Amcangyfrifir diffyg ar y targed arbedion corfforaethol o £102k mewn perthynas â gweithio'n gallach a diswyddiadau gwirfoddol. Mae yna arbedion y gellir eu priodoli'n glir i'r prosiect. Er enghraifft, gellir credydu cau swyddfeydd yn erbyn y gyllideb hon. Fodd bynnag, mae arbedion eraill mewn perthynas â chostau gweinyddu staff a gweinyddiaeth gyffredinol yn cael eu gwireddu yng nghyllidebau'r gwasanaethau ac nad oes cyfrif amdanynt yn erbyn y targed hwn. Fodd bynnag, nid oes dim i'w ddweud na fydd y prosiect Gweithio'n Gallach yn cyflawni'r arbedion a ragwelwyd ar y cychwyn.

4.4 Mae yna ddiffyg sylweddol hefyd o ran y llog a dderbynnir ar adneuon banc yr Awdurdod (£110k), ac mae'r sefyllfa wedi gwaethygu gyda thorri'r gyfradd banc swyddogol o 0.50% i 0.25%. Mae'r gorwariannau hyn yn cael eu gwrthbwysu oherwydd mae'r costau benthyca'n is gan fod yr Awdurdod yn defnyddio ei falansau ar gyfer y rhaglen gyfalaf yn hytrach na benthyca allanol. Fodd bynnag, mae'n bosibl na fydd y benthyca mewnol hwn yn bosibl yn y dyfodol oherwydd y prosiectau cyfalaf sylweddol yn enwedig mewn perthynas â rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif.

4.5 Mae Atodiad C yn crynhoi'r sefyllfa ariannol mewn perthynas â chyllidebau wrth gefn ar 30 Medi 2016. Cafodd cyllideb ar gyfer cronfeydd wrth gefn werth £2.039m ei chymeradwyo fel rhan o gyllideb 2016/17. Mae £208k net wedi cael ei drosglwyddo i wasanaethau i ariannu prosiectau penodol neu faterion cyllidebol a gymeradwywyd gan y Swyddog Adran 151. Yn ogystal, mae £1,135k wedi'i ymrwymo o'r arian wrth gefn i ariannu costau a gymeradwywyd. Disgwylir y bydd y £656k sy'n weddill, ag eithro'r £40k arian wrth gefn ar gyfer y swydd Swyddog Datblygu'r Gweithlu, wedi cael ei wario yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn ar yr amod y ceir y caniatâd angenrheidiol ar gyfer y defnydd o gyllidebau wrth gefn. Dylid nodi bod y gronfa wrth gefn gyffredinol o £236k wedi cael ei sefydlu i ariannu costau annisgwyl yn ystod y flwyddyn ac nid yw wedi ei ddyrannu eto. Mae'n anodd rhagweld y pwysau ar y gyllideb hon, felly, at ddibenion yr adroddiad hwn, rydym wedi rhagweld y bydd y gronfa wrth gefn gyffredinol yn cael ei defnyddio'n llawn er y bydd y sefyllfa'n cael ei hadolygu yn ystod gweddill y flwyddyn ariannol.

5. Casglu'r Dreth Gyngor

5.1 Caiff y gyllideb ar gyfer Cronfa'r Dreth Gyngor ei phennu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu yn y flwyddyn gyfredol yn unig yn seiliedig ar y ffigwr a osodwyd fel sylfaen y dreth ym mis Tachwedd 2015. Nid yw'n darparu ar gyfer dyledion a gasglwyd o flynyddoedd blaenorol, addasiadau i ymrwymadau yn codi o flynyddoedd blaenorol (eithriadau, disgowntiau i bobl sengl ac ati), newidiadau i sylfaen dreth y flwyddyn gyfredol neu'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg neu amheus. Nid oes modd amcangyfrif y newidiadau hyn ac, yn anorfod, byddant yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Amcangyfrifir y bydd swm gwirioneddol y Dreth Gyngor a gesglir £186k yn uwch na'r gyllideb, er fod £66k o hwn oherwydd addasiadau y flwyddyn flaenorol fel trafodwyd uchod. Ni fydd y gwaged yma'n ddigon i dalu am y cynnydd yn y ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg neu amheus, sydd, yn ôl y rhagolygon presennol, yn £384k. O'r herwydd, y rhagdybiaeth gyfredol yw y bydd diffyg o £198k (0.62%) yng Nghronfa'r Dreth Gyngor oherwydd yr angen i wneud darpariaeth ddarbodus ar gyfer dyledion drwg. Mae'r sefyllfa hon ychydig yn waeth na'r diffyg o £131k a ragwelwyd yn Ch1.

6. Arbedion Cyllideb 2016/17

6.1 Cafodd arbedion cyllidebol o £3.06m eu tynnu o gyllidebau gwasanaethau ar gyfer 2016/17 a £400k ychwanegol o arbedion o ddiswyddiadau gwirfoddol eu cadw mewn cronfa wrth gefn. Yn Atodiad Ch, ceir crynodeb o'r perfformiad disgwylidig yn erbyn yr arbedion cyllidebol hyn ar gyfer y flwyddyn. Mae £2.507m (81.92%) o'r arbedion eisoes wedi eu cyflawni neu fe dybir y gellir eu cyflawni yn ystod y flwyddyn.

6.2 Ni fydd modd cyflawni £511k (16.70%) o'r targedau arbedion yn 2016/17. Mae £220k o'r rhain eisoes wedi cael eu cynnwys yn yr alldro a ragwelir ar gyfer y flwyddyn. Fodd bynnag, nid yw £291k wedi cael ei gynnwys yn y rhagolygon oherwydd diffyg gwybodaeth i asesu a fydd modd cyflawni'r arbedion hyn ai peidio. Os na fydd yr arbedion hyn yn cael eu cyflawni, yna bydd cynnydd pellach o £291k yn y gorwariant ar gyfer y flwyddyn. Er gwaethaf y ffaith na fydd modd cyflawni gwerth £511k o'r arbedion yn 2016/17, mae gwaith yn parhau i fynd rhagddo i weithredu'r cynigion ac, o ganlyniad, mae'r arbedion yn debygol o gael eu cyflawni yn 2017/18. Fodd bynnag, ni fydd modd cyflawni gwerth £42k o arbedion yn y dyfodol. Ni fydd y targed incwm £10k ar gyfer hysbysebu ar finiau yn cael ei gyflawni gan nad oes marchnad ar gyfer hyn. Yn ogystal, ni fydd £32k yn cael ei gyflawni o fewn y Gwasanaethau Plant o ganlyniad i gynnydd ofynion cyfreithiol sy'n golygu y bydd yr arbedion yn anhyfyw.

6.3 Bydd y rhan fwyaf o'r £400k (75%) o arbedion o ddiswyddiadau gwirfoddol yn cael eu cyflawni. Fodd bynnag, mae'r rhagamcan ar ddiwedd y flwyddyn yn amcangyfrif na fydd modd cyflawni £102k o'r £400k o arbedion a gynigir yn 2016/17. Wrth i staff gael eu rhyddhau, caiff strwythurau staffio eu had-drefnu ac mae angen penodi staff i'r strwythurau diwygiedig. Mewn rhai achosion, mae'r broses hon wedi cymryd mwy o amser i weithredu ac mae staff, y mae'r Cyngor wedi cytuno i'w rhyddhau, yn parhau i gael eu cyflogi gan y Cyngor.

7. Casgliad

7.1 Rhagwelir y bydd cyfanswm y gorwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2017 yn £660k (0.53%). Rhagwelir gorwariant o £801k ar gyllidebau gwasanaethau, er rhaid pwysleisio ei fod yn cynnwys nifer o orwariannau a thanwariannau. Mae'r Gwasanaethau sy'n parhau i fod dan bwysau cyllidebol yn debyg i 2015/16 (Gwasanaethau Oedolion, Gwasanaethau Plant, Gwastraff ac Adnoddau). Yn ogystal, rhagwelir gorwariant o £114k yn yr Adran Dysgu Gydol Oes. Mae Penaethiaid Gwasanaeth yn ymwybodol o'r materion ac yn gweithio i leihau lefel y gorwario ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r gorwariant ar wasanaethau'n cael ei wrthbwysu yn rhannol gan danwariant o £339k ar Gyllid Corfforaethol sydd i'w briodoli yn bennaf i danwariant ar y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor. Yn ogystal, rhagdybir y bydd diffyg o £198k mewn perthynas â chasglu'r Dreth Gyngor oherwydd y gofyniad i ddarparu ar gyfer dyledion drwg. Er bod lefel gyfredol y cronfeydd wrth gefn yn ddigonol i gwrdd â'r lefel hon o orwario, petai'n rhaid i'r Cyngor hefyd ariannu costau tâl cyfartal o'i gronfeydd wrth gefn cyffredinol, byddai'r lefel wedyn yn agos ar y lefel isaf o £5m.

7.2 Dylid nodi bod chwarter 2 yn fuan yn y flwyddyn ariannol ac nad yw eitemau megis effaith gwaith cynnal a chadw dros y gaeaf wedi cael eu cynnwys yn y rhagamcan oherwydd nid oes unrhyw wybodaeth ar gael. Gall rhagamcanion newid wrth i wybodaeth newydd ddod i'r fei. Fodd bynnag, bydd sgrwtini rheolaidd yr UDA a chamau unioni gan Benaethiaid Gwasanaeth yn helpu rheolwyr gwasanaethau i reoli'r cyllidebau y maent yn gyfrifol amdanynt.

Cyngor Sir Ynys Môn Rhagolwg Alldro 2016/17 - Chwarter 2

Atodiad B

Gwasanaeth/Swyddogaeth	Cyllideb Flynyddol Wreiddiol 2016/17	Ch2 Cyllideb 2016/17 hyd yma	Ch2 Gwir Wariant a Gwariant a Glustnodwyd	Ch2 Amrywiant 2016/17	Ch2 Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2017	Ch2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2017 (drosodd/ o dan)	Ch1 Amcangyfrif o alldro 31 Mawrth 2017 (drosodd/ o dan)	Gorwariant / (tanwariant) fel % o'r Gyllideb 2016/17 wreiddiol
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	%
<u>Dysqu Gydol Oes</u>								
Delegated Schools Budget	38,422	23,289	23,289	(0)	38,422	0	0	0.00%
Addysg Ganolog	9,065	1,147	1,292	145	9,232	167	(16)	1.84%
Diwylliant	1,429	783	719	(64)	1,376	(53)	(46)	3.71%
Gwasanaethau Oedolion	22,343	10,976	11,238	262	22,486	143	16	0.64%
Gwasanaethau Plant	7,443	3,763	4,062	299	8,126	683	270	9.18%
Tai	869	875	835	(40)	857	(12)	0	1.38%
<u>Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo</u>								
Priffyrdd	6,618	4,117	4,053	(64)	6,698	80	80	1.21%
Eiddo	1,230	580	437	(143)	1,115	(115)	0	9.35%
Gwastraff	6,296	4,106	4,038	(68)	6,441	145	145	2.30%
<u>Rheoleiddio a Datblygu Economaidd</u>								
Economaidd	2,001	1,282	1,132	(150)	2,018	17	50	0.85%
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	2,555	1,617	1,505	(112)	2,385	(170)	(110)	6.65%
<u>Trawsnewid</u>								
Adnoddau Dynol	1,093	662	817	155	1,093	0	0	0.00%
TGCh	1,618	836	962	126	1,668	50	100	3.09%
Trawsnewid Corfforaethol	821	285	172	(113)	721	(100)	(100)	12.18%

Gwasanaeth/Swyddogaeth	Cyllideb Flynnyddol Wreiddiol 2016/17	Ch2 Cyllideb 2016/17 hyd yma	Ch2 Gwir Wariant a Gwariant a Glustnodwyd	Ch2 Amrywiant 2016/17	Ch2 Amcangyfrif o Wariant hyd at 31 Mawrth 2017	Ch2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2017 (drosodd/ o dan)	Ch1 Amcangyfrif o alldro 31 Mawrth 2017 (drosodd/ o dan)	Gorwariant / (tanwariant) fel % o'r Gyllideb 2016/17 wreiddiol
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	%
Adnoddau								
Adnoddau	3,843	2,383	2,377	(6)	3,974	131	131	3.41%
Busnes y Cyngor	1,512	725	743	17	1,450	(62)	(62)	4.10%
Costau Corfforaethol a Democraidaidd	948	414	406	(8)	945	(3)	(5)	0.32%
Rheolaeth Gorfforaethol	722	373	324	(50)	622	(100)	(100)	13.85%
Cyfanswm Cyllidebau'r Gwasanaeth	108,828	58,214	58,399	186	109,629	801	353	0.74%
Cyllid Corfforaethol								
Ardollau	3,194	1,597	1,598	1	3,194	0	0	0.00%
Cyllido Cyfalaf	8,302	859	859	0	8,214	(88)	(88)	1.06%
Addasiad Corfforaethol ar gyfer Dibrisiant	60	0	0	0	58	(2)	(2)	3.33%
Gostyngiadau Dewisol yn y Dreth	1,978	0	0	0	1,938	(40)	0	2.02%
Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	(4,238)	0	0	0	(4,136)	102	200	2.41%
Cyllido a Defnydd o Gronfeydd Wrth Gefn	5,913	3,849	3,885	36	5,603	(311)	(228)	5.26%
Budd-daliadau a Ganiatawyd	15,209	6,305	6,342	36	14,870	(339)	(118)	2.23%
Cyllid Praeseptau								
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol	124,037	64,519	64,742	223	124,500	462	235	0.37%
Cyfanswm Cyllideb 2016/17								
Cyllido 2016/17	(21,309)				(21,309)	0	0	0.00%
Trethi Cenedlaethol Annomestig	(32,109)				(31,912)	198	131	0.62%
Y Dreth Gyngor	(70,619)				(70,619)	0	0	0.00%
Grant Cymorth Refeniw	(124,037)				(123,840)	198	131	0.16%
Cyfanswm Cyllid 2016/17	(0)				660	660	366	0.53%

Crynodeb o Sefyllfa Ariannol y Cronfeydd wrth Gefn ar gyfer 2016/17 fel yr oedd yn Chwarter 2

Tudalen 47

	Cyllideb Wreiddiol	Trosglwyddiadau	Cyllideb Ddiwygiedig	Ymrwymwyd hyd yma (26/10/16)	Y swm sydd heb ei ymrwymo ar hyn o bryd
	£	£	£	£	
Gwella	400,000.00	-104,730.00	295,270.00	295,270.00	0.00
Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol	317,927.00	73,680.00	391,607.00	155,000.00	236,607.00
Tâl a Graddfeydd	500,000.00	-81,235.00	418,765.00	0.00	418,765.00
Cost Newid	136,000.00	-95,570.00	40,430.00	0.00	40,430.00
Trethi Cenedlaethol Annomestig (gan ganiatáu ar gyfer disgownt)	60,000.00	0.00	60,000.00	60,000.00	0.00
Cronfeydd wrth Gefn wedi eu Clustnodi	625,000.00	0.00	625,000.00	625,000.00	0.00
Cyfanswm y Cronfeydd wrth gefn	2,038,927.00	-207,855.00	1,831,072.00	1,135,270.00	695,802.00

Crynodeb o'r Perfformiad a Ragamcenir mewn perthynas â chyflawni Arbedion yng Nghyllideb 2016/17 – Chwarter 2

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Arbedion Cyllidebol 2016/17 £000	Modd eu cyflawni yn 2016/17 £000	Posibilrwydd na fydd modd eu cyflawni yn 2016/17 £000	Dim modd eu cyflawni o gwbl £000	Sylwadau
Dysgu Gydol Oes	1,308	1,308	-	-	
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	258	245	13	-	Dim modd cyflawni £13k yn 2016/17 ond bydd yn cael ei gyllido yn ystod y flwyddyn o danwariant mewn rhannau eraill o'r gwasanaeth.
Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	730	409	311	10	Dim modd cyflawni £30k, gellir cyllido £16k o danwariant mewn manau eraill. Anodd asesu a fydd modd cyflawni £291k tan y gaeaf. Ni fydd modd sicrhau £10k ar gyfer hysbysebu ar finiau oherwydd nid oes marchnad ar gyfer hyn.
Gwasanaethau Oedolion	335	200	135	-	£107k yn anodd ei gyflawni yn ystod 2016/17 oherwydd prosesau adolygu ac ymgynghori.
Gwasanaethau Plant	143	96	15	32	Ni fydd modd cyflawni £32k oherwydd newid yn y gyfraith, efallai y bydd modd ei gyflawni o 2017/18.
Tai	74	37	37	-	£37k yn dibynnu ar gyngor ymgynghorwyr er ei fod wedi cael ei gyllido o danwariannau eraill yn y gwasanaeth yn 2016/17.
Trawsnewid	4	4	-	-	
Busnes y Cyngor	56	56	-	-	
Adnoddau	72	72	-	-	
Partneriaeth Ynys Môn a Gwynedd	80	80	-	-	
Cyfanswm	3,060	2,507	511	42	

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR SGRIWTINI PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	21 TACHWEDD 2016 28 TACHWEDD 2016
Pwnc:	ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB GYFALAF – CHWARTER 2 2016/17
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD H E JONES
Pennaeth Gwasanaeth:	MARC JONES (Est 2601)
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	GARETH ROBERTS 01248 752675 GarethRoberts@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol
A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau	
<ul style="list-style-type: none"> Argymhellir nodi'r gwariant a'r derbyniadau yn erbyn y gyllideb gyfalaf. 	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Amherthnasol	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
<ul style="list-style-type: none"> Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu perfformiad ariannol y Gyllideb Gyfalaf ar gyfer ail chwarter y flwyddyn ariannol Mae monitro'r gyllideb yn swyddogaeth a ddirprwywyd i'r Pwyllgor Gwaith 	
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?	
Ydi	
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?	
Gosod y Gyllideb Gyfalaf flynyddol.	
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori? Beth oedd eu sylwadau?	
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA)(mandadol)
2	Cyllid / Adran 151(mandadol) Amherthnasol – adroddiad gan y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)
4	Adnoddau Dynol (AD)
5	Eiddo
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)
7	Sgriwtini
8	Aelodau Lleol
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)	
1	Economaidd
2	Gwrthdodi
3	Trosedd ac Anhrefn
4	Amgylcheddol
5	Cydraddoldebau
6	Cytundebau Canlyniad
7	Arall
F - Atodiadau:	
Atodiad A - Adroddiad Monitro'r Gyllideb Gyfalaf - Chwarter 2, 2016/17 Atodiad B - Crynodeb o Wariant y Prosiect Cyfalaf hyd yma yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf a'r Gwariant a ragwelir erbyn Diwedd y Flwyddyn	
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):	
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb Gyfalaf 2016/17, fel yr argymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 1 Mawrth 2016; • Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys 2016/17, a gymeradwywyd gan y Cyngor Llawn ar 10 Mawrth 2016; • Adroddiad ar Ganlyniadau Cyfalaf 2015/16, a aeth i'r Pwyllgor hwn ar 31 Mai 2016; ac • Adroddiad Monitro Cyllideb Gyfalaf 2016/17 - Chwarter 1, fel yr argymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 19 Medi 2016. 	

1. RHAGARWEINIAD

1.1 Hwn yw'r adroddiad ar fonitro'r Gyllideb Gyfalaf ar gyfer ail chwarter y flwyddyn ariannol ac mae'n caniatáu i'r Aelodau nodi cynnydd y Gwariant Cyfalaf a'r Derbyniadau Cyfalaf yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf.

1.2 Ym mis Mawrth 2016, cymeradwyodd y Cyngor Raglen Gyfalaf ar gyfer gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud â thai, sef £26.933m ar gyfer 2016/17 a Rhaglen Gyfalaf o £11.636m ar gyfer y CRT. Ym mis Mai 2016, cymeradwyodd y Cyngor ddwyn ymlaen £7.792m o lithriad cyfalaf o 2015/16. Ers y broses o bennu'r gyllideb, ychwanegwyd cynlluniau eraill i'r rhaglen. Gyda'r rhan fwyaf ohonynt yn cael eu hariannu gan grantiau ac maent yn gwneud cyfanswm o £5.885m. Mae hyn yn cynnwys cynlluniau grant megis grant cyfalaf £3.148m dan y Cynllun Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid, Grant Diogelwch Ffyrdd o £0.105m, Grant Llwybrau Diogelach mewn Cymunedau o £0.108m a grant Cronfa Gofal Canolraddol o £0.244m. Cymeradwywyd cyfanswm o £0.286m o brosiectau Buddsoddi i Arbed hefyd a gyllidir o Gronfeydd Wrth Gefn y Cyngor. Mae hyn yn dod â chyfanswm y gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2016/17 i £52.246m.

2. CYNNYDD AR WARIANT YN 2016/17

2.1 Isod mae tabl cryno o'r gwariant cyfalaf hyd at 30 Medi 2016, y gyllideb a broffiliwyd hyd at 30 Medi 2016 a'r cyllid arfaethedig ar gyfer Rhaglen Gyfalaf 2016/17.

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol £'000	Cyllideb a broffiliwyd £'000	Gwariant Gwirioneddol £'000	Gwariant a Ymrwymwyd £'000	Cyfanswm Gwariant £'000	% y Gwariant o'r Gyllideb a broffiliwyd	% y Gwariant o'r Gyllideb Flynyddol
Cronfa Dai Gyffredinol	2,528	835	599	23	623	75	25
CRT Tai	14,169	4,374	3,202	462	3,663	84	26
Dysgu Gydol Oes	12,776	3,662	3,893	58	3,951	108	31
Economaidd ac Adfywio	4,614	729	607	6	613	84	13
Priffyrdd	11,054	4,225	3,602	96	3,698	88	33
Rheoli Gwastraff	628	509	228	194	422	83	67
Eiddo	1,128	701	604	4	608	87	54
Trawsnewid	1,728	821	815	186	1,001	122	58
Cynllunio	1,765	205	39	158	197	96	11
Gwasanaethau Oedolion	1,857	793	771	-	771	97	41
Cyfanswm	52,246	16,854	14,360	1,186	15,546	92	30
Ariannwyd gan:							
Grant Cyfalaf	24,698						
Derbynebiadau Cyfalaf	6,574						
Benthyca gyda Chymorth	2,189						
Benthyca Digefnogaeth	6,730						
Cyfraniad Refeniw	10,667						
Arian Wrth Gefn	786						
Yswiriant	603						
Cyfanswm Cyllid	52,246						

- 2.2** Y gwariant a broffiliwyd hyd at ddiwedd yr ail chwarter ar gyfer y Gronfa Gyffredinol yw 95%, fodd bynnag; dim ond 30% o'r gyllideb flynyddol a wariwyd hyd yma. Y rheswm am hyn yw bod nifer o'r cynlluniau cyfalaf wedi eu pwysoli tuag at chwarter olaf y flwyddyn ariannol. Erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, disgwylir y bydd 81% o'r gyllideb ar gyfer y Gronfa Gyffredinol wedi ei wario. Y ddau Brosiect Cyfalaf mwyaf na fyddant wedi gwario eu cyllidebau'n llawn yn y flwyddyn ariannol hon - ac sy'n rhannol gyfrifol am y ffaith mai dim ond 81% o'r gyllideb sydd wedi ei wario - yw'r Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni a'r Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd. Mae'r Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni yn dal i aros am arian WEFO ac ni ragwelir y bydd unrhyw wariant cyfalaf eleni. Rhagwelir y bydd tanwariant yn y Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd oherwydd bod Prosiect Ffordd Nanner wedi costio llai nag a ragwelwyd ac nid oes cymaint o waith ar-lein wedi ei wneud hyd yma ag yr amcangyfrifiwyd yn wreiddiol. Mae risgiau gyda rhai prosiectau cyfalaf ac mae'r rhain wedi eu hamlygu yn Rhan 3.1.2 yr adroddiad hwn. Mae rhai cynlluniau cyfalaf wedi hen gychwyn a gwariwyd y rhan fwyaf o'r gyllideb a broffiliwyd ar gyfer chwarter 2. Nid yw rhai Cynlluniau cyfalaf wedi cychwyn hyd yma, ond mae eu cyllidebau wedi cael eu proffilio tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Gellir gweld y cynlluniau hyn a'u proffiliau yn Atodiad B.
- 2.3** Mae'r Cyfrif Refeniw Tai wedi gwario 84% o'r gyllideb a broffiliwyd, ond dim ond 26% o'r gyllideb flynyddol. Amcangyfrifir ar hyn o bryd y bydd 86% o'r gyllideb wedi ei wario ar ddiwedd y flwyddyn ariannol oherwydd mai dim ond 30 eiddo o'n stoc presennol a brynwyd o gymharu â'r amcangyfrif gwreiddiol o 40. Fodd bynnag, bydd y 10 na chawsant eu prynu yn y flwyddyn ariannol hon yn cael eu prynu yn 2017/18 ac, felly, bydd y gyllideb a danwariwyd yn llithro i'r flwyddyn ariannol nesaf. Yn ystod Chwarter 2, llwyddwyd i gwblhau contractau cyfalaf y dygwyd ymrwymiad iddynt ymlaen o 2015/16. Dyfarnwyd 5 o gontractau gwaith cynnal traddodiadol newydd, sydd wedi ymrwymo dros £3.8m o'r gyllideb ar gyfer 2016/17. Mae'r Gwasanaeth Tai yn rhagweld y bydd y contractau hyn wedi eu cwblhau'n ymarferol cyn diwedd Chwarter 4. Gwahoddir tendrau am 2 gynllun pellach yn ystod Chwarter 3. O ganlyniad, bydd y gyllideb ar gyfer y rhaglen gynnal a chadw wedi ei hymrwymo'n llawn cyn diwedd Chwarter 3.
- 2.4** Mae'r rhaglen gwella mân-ddaliadau, a gyllidir gydag arian cyfalaf wedi ei hamgau a geir yn sgil gwerthu mân-ddaliadau ac incwm rhent, wedi cael ei hymestyn am flwyddyn ychwanegol. Mae gwariant ar y rhaglen hon yn parhau i fod yn uwch na'r cyllid a geir drwy werthu mân-ddaliadau a'r rhent a geir amdanant. Dygwyd diffyg o £1.281m ymlaen o 2015/16. 'Roedd derbyniadau cyfalaf hyd at ddiwedd yr ail chwarter yn £0.860m a gwariwyd £0.579m hyd yma. O ganlyniad, mae'r diffyg bellach yn £1.000m. Ar gyfer ail hanner y flwyddyn, rhagwelir Gwariant Cyfalaf o £0.762m a £2.581m o Dderbyniadau Cyfalaf. Byddai hyn yn golygu, pe bai'r holl fân-ddaliadau yn cael eu gwerthu am y pris disgwylid, bydd gwarged o £0.819m ar ddiwedd y flwyddyn yn y rhaglen mân-ddaliadau. Bydd angen gwneud penderyniad ynghylch a ddylid neilltuo unrhyw Dderbyniadau Cyfalaf sydd dros ben ar gyfer y Rhaglen Mân-ddaliadau ynteu eu dyrannu i'r Gronfa Gyffredinol.

3. CYLLID

3.1 Grantiau Cyfalaf

- 3.1.1** Mae nifer o gynlluniau Grant Cyfalaf yn y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2016/17. Ar ddiwedd yr ail chwarter, mae rhai cynlluniau sydd heb ddechrau eto megis y Grant Diogelwch Ffyrdd gyda chyllideb o £0.105m a'r Gronfa Gofal Canolraddol gyda chyllideb o £0.244m. Fodd bynnag, disgwylir y bydd y grantiau hyn wedi eu gwario yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.

3.1.2 Mae pum cynllun sy'n cario risg sylweddol o ran y cyllid Grant Cyfalaf, sef:-

- Prosiect Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif - Ar ddiwedd yr ail chwarter, 'roedd y Grant Cyfalaf ar gyfer y prosiect hwn wedi ei hawlio yn unol â'r proffil ac nid oes ond un mater bach i adrodd arno. Oherwydd y gwaith archeolegol wrth Ysgol Rhyd Y Llan, mae posibilrwydd o orwariant o £0.150m. Fodd bynnag, os ceir y gwariant ychwanegol eleni, rydym yn dal i fod o fewn yr amlen ar gyfer Band A, felly, nid oes unrhyw broblemau gyda chyllid grant. Gan fod hwn yn gynllun mor fawr gyda chyllideb eleni o £12.274m, mae'n cario risg sylweddol. Os cawn dywydd mawr dros fisoedd y gaeaf neu os bydd materion annisgwyl yn codi gyda'r safleoedd, gallai olygu oedi. Gallai unrhyw broblemau arwain at fethiant i wario yn unol â'r proffil yn y dyfodol a gallai hynny arwain at golli arian.
- Grant Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid (LILILIA) – mae'r gyllideb gyfalaf am 2016/17 yn £3.148m. Ar ddiwedd yr ail chwarter, dim ond £0.380m sydd wedi ei wario, er bod y rhan fwyaf o gyllideb y cynllun wedi ei broffilio'n drwm tuag at ail hanner y flwyddyn ariannol. Disgwylir gwario'r grant yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn, ond, o ystyried lefel y gwariant sydd ei angen yn ail hanner y flwyddyn ariannol, mae perygl na fydd y gwariant yn cyrraedd y lefel ofynnol ac y collir cyllid grant. Rhagwelwyd y byddai prosiect Neuadd y Farchnad yn gwario £970k yn 2016/17 ar draws nifer o ffrydiau ariannu, fodd bynnag, erbyn hyn rhagwelir y bydd y cynllun yn gwario £557k o gyfalaf eleni, gyda'r cyfan yn cael ei ariannu drwy'r cynllun LILILIA.
- Cynllun Ffordd Gyswllt Llangefni - Y gyllideb bresennol ar gyfer y cynllun hwn yw £3.732m. Cafwyd hyd i olion archeolegol ar y safle sydd wedi golygu oedi. Yn ogystal, mae angen prynu rhagor o dir ac mae hynny'n risg ynddo'i hun. Ar ddiwedd yr ail chwarter 'roedd cyfanswm y gwariant yn £2.201m ond, oherwydd costau annisgwyl yn codi o'r darganfyddiadau archeolegol rhagwelir y bydd y cynllun yn gorwario erbyn diwedd y flwyddyn. Mae bwloch ariannu posib o £0.627m, ac mae'r Awdurdod mewn trafodaeth â Llywodraeth Cymru ynghylch cyllid grant ychwanegol.
- Cynllun Atal Llifogydd ym Miwmares - ar ôl cwblhau'r elfen arfordirol ym mis Chwefror, 'roedd cam dau y Cynllun Atal Llifogydd hwn yn cynnwys elfen afonol y gwaith. Mae oedi gyda'r elfen hon o'r gwaith yn sgil gwrthwynebiadau gan drigolion a methiant i ddod i gytundeb gyda thirfeddiannwr. Mae Llywodraeth Cymru wedi dod i ddyfarniad yn ddiweddar ar y gwrthwynebiad (o blaid y Cyngor) ac ar ar hyn o bryd rydym yn disgwyl am gyngor cyfreithiol ar y ffordd ymlaen yng ngoleuni hyn. Mae trafodaethau yn parhau gyda'r perchennog tir ond maent yn araf ac ni lwyddwyd i ddod i gytundeb hyd yma. Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud eu bod wedi neilltuo cyllid ar gyfer y gwaith hwn ond, hyd yma, oherwydd yr anawsterau a ddisgrifir uchod, ni ddyfarnwyd y Grant. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wrthi'n ystyried yr adolygiad dylunio a wnaed yng ngoleuni lifogydd afonol ym mis Rhagfyr y llynedd. Yn amodol ar gyngor cyfreithiol ar y gwrthwynebiad ac ystyriaeth ffafriol gan Lywodraeth Cymru i'r adolygiad dylunio, mae'n bosib y gellid dechrau rhywfaint o waith ar ran o'r cynllun (gwaith nad oes angen caniatâd y tirfeddiannwr ar ei gyfer) yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol hon ac yn parhau i'r flwyddyn ariannol nesaf.

- Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni – cyflwynwyd cynlluniau busnes ar gyfer y ddau brosiect i WEFO ac maent yn cael eu gwerthuso ar hyn o bryd. Mae trafodaethau'n parhau ag Adrannau Llywodraeth Cymru ynghylch cyllid cyfatebol, gydag elfennau o Gynllun Ffordd Gyswllt Llangefni yn cael eu defnyddio fel rhan o'r arian cyfatebol ar gyfer Cynllun Llangefni. O ran goblygiadau i'r cyllid yn sgil Brexit, mae cyhoeddiad a wnaed yn ddiweddar gan Drysorlys EM wedi cadarnhau y bydd unrhyw brosiectau a gymeradwyir ar ôl y Datganiadau Hydref yn cael eu gwarantu gan y Llywodraeth, hyd yn oed os byddai'r DU yn gadael yr UE cyn cwblhau'r prosiect.

3.2 Derbyniadau Cyfalaf

3.2.1 Y derbyniadau cyfalaf ar gyfer y flwyddyn hyd yn hyn, y derbyniadau cyfalaf a gyllidebwyd a'r derbyniadau cyfalaf a ragwelwyd ar gyfer y flwyddyn ariannol hon yw: -

	Cyllideb 2016/17 £'000	Derbyniwyd hyd at 30-Medi-2016 £'000	Rhagamcan hyd at 31 Mawrth 2017 £'000
CRT Tai:			
Gwerthiannau Hawl i Brynu	565	341	565
Gwerthu Tir	0	0	0
Tai Sector Preifat:			
Gwerthu Plotiau	0	0	0
Taliadau a Ad-dalwyd	0	0	0
Grantiau a Ad-dalwyd	0	22	22
Cronfa'r Cyngor:			
Mân-ddaliadau	2,285	860	3,441
Cyffredinol	1,480	173	1,713
Diwydiannol	380	0	380
Ysgolion	1,865	0	1,823
Cyfanswm	6,575	1,396	7,944

3.2.2 Y derbyniadau cyfalaf a ragwelir ar 31 Mawrth 2017 yw £7.944m, a dim ond £1.396m a dderbyniwyd erbyn 30 Medi 2016 (17.5%). Roedd hyn yn bennaf yn sgil gwerthu dau fân-ddaliad (£0.860m), un eiddo yng Nghaergybi (£0.115m) a phedwar Hawl i Brynu (£0.341m). Mae'r derbyniadau cyfalaf a ragwelir yn cynnwys £1.675m yn sgil gwerthu hen safleoedd ysgol, £0.320m ar gyfer Parc Mount a £ 2.581m ar gyfer gwahanol Mân-ddaliadau.

3.2.3 Mae'r gyllideb Derbyniadau Cyfalaf mewn perthynas â Hawl i Brynu dan y CRT yn seiliedig ar y cynllun 30 blynedd ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai a rhagwelir y bydd 8 eiddo yn cael eu gwerthu yn y flwyddyn ariannol hon. Fel y nodwyd yn 3.2.2, gwerthwyd 4 eiddo hyd at ddiwedd yr ail chwarter.

3.2.4 Ers diwedd y chwarter, mae'r Awdurdod wedi derbyn £0.178m o Dderbyniadau Cyfalaf am fân-ddaliad yn y Gaerwen.

4. Y GWARIANT GWIRIONEDDOL RHAGAMCANEDIG AR GYFER 2016/17

4.1 Isod mae tabl gyda'r gwariant a ragwelir erbyn 31 Mawrth 2017 a'r cyllid diwygiedig: -

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol £'000	Gwariant a Ragamcenir £'000	(Tan)/ Gorwariant a Ragamcenir £'000	% Amrywiad
Cronfa Gyffredinol Tai	2,528	1,952	- 576	23
CRT Tai	14,169	12,151	- 2,018	14
Dysgu Gydol Oes	12,776	12,236	- 540	4
Adfywio ac Economaidd	4,614	2,200	- 2,414	52
Priffyrdd	11,054	8,054	- 2,999	27
Rheoli Gwastraff	628	606	- 22	3
Eiddo	1,128	1,502	374	33
Trawsnewid	1,728	1,575	- 153	9
Cynllunio	1,765	1,352	- 413	23
Gwasanaethau Oedolion	1,857	1,434	- 423	23
Cyfanswm	52,246	43,062	- 9,185	18
Ariannwyd gan:	Cyllideb Flynyddol £'000	Cyllid a Ragamcenir £'000	Amrywiad	% Amrywiad
Grant Cyfalaf	24,698	14,375	- 10,323	42
Derbynebion Cyfalaf	6,574	6,585	11	0
Benthyca gyda Chymorth	2,189	6,375	4,186	191
Benthyca Digefnogaeth	6,730	5,902	- 828	12
Cyfraniad Refeniw	10,667	8,936	- 1,731	16
Arian Wrth Gefn	786	286	- 500	64
Yswyriant	603	603	-	-
Cyfanswm Cyllid	52,246	43,062	- 9,185	18

4.2 Fel y gwelir o dabl 4.1 (uchod), rhagwelir tanwariant o £9.185m ar y Rhaglen Gyfalaf am 2016/17, gyda llithriad posib i Raglen Gyfalaf 2017/18 o £8.180m. Mae'r £1.005m arall yn dod o gynlluniau i'w cwblhau yn 2016/17 sydd o dan y gyllideb. Bydd y cyllid ar gyfer y llithriad hefyd yn llithro i 2017/18 a chymerir hynny i ystyriaeth wrth gynhyrchu'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2017/18. Y prif brosiectau y rhagwelir y byddant yn tanwario yw'r Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni a'r Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd, fel y gwelir yn Atodiad B. Ymhelaethir ar y rhesymau am y tanwariant yn y Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni yn rhan 3.1.2 yr adroddiad hwn. Rhagwelir y bydd y Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd yn tanwario oherwydd bod Prosiect Ffordd Nanner wedi costio llai nag a ragwelwyd ac oherwydd na wnaed cymaint o waith ar-lein ag yr amcangyfrifiwyd yn wreiddiol. Rhagwelir tanwariant hefyd o £2.018m yn y Cyfrif Refeniw Tai a bydd hwnnw'n llithro i 2017/18.

4.3 Y Gofyniad Cyllid Cyfalaf a ragwelir ar 31 Mawrth 2017 yw £135.478m, sef yr angen sylfaenol i'r Awdurdod gymryd benthyg i allu ariannu ei Raglen Gyfalaf. Ar hyn o bryd mae'r benthyca allanol yn £110.739m, sy'n golygu yn y bôn bod angen i'r Awdurdod gymryd benthyg £24.739m, naill ai'n fewnol neu'n allanol, i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf gyfredol. Os benthycir yn allanol, bydd yr Awdurdod yn dal i fod o fewn ei derfynau benthyca awdurdodedig yn unol â Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2016/17 (Atodiad 11).

4.4 Fel y gwelir o dabl 4.1 (uchod), mae gwahaniaeth sylweddol yn y cyllid ar gyfer Grantiau Cyfalaf a Benthycia â Chymorth. Y prif reswm dros y cynnydd yn y Benthycia â Chymorth yw'r trefniant ariannu ar gyfer Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif ar gyfer 2016/17. Mae'r cyllid gan Lywodraeth Cymru ar ffurf Grant Cyfalaf a Benthycia â Chymorth, ac amcangyfrifwyd y byddai hynny wedi ei rannu ar sail 50:50 yn 2016/17. Fodd bynnag, mae mwy o bwysoliad tuag at Fenthycia â Chymorth yn 2016/17, sy'n golygu bod y Benthycia â Chymorth wedi cynyddu a'r Grant Cyfalaf wedi gostwng. Fel arall fydd hi yn y blynyddoedd i ddod gyda mwy o bwysoliad tuag at Grant Cyfalaf. Y sefyllfa hon, ynghyd â'r rhagolygon o danwariant yn y Cynllun Seilwaith Strategol ar gyfer Caergybi a Llangefni a'r tanwariant a ragwelir yn y Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd, fel y nodwyd eisoes, yw'r prif resymau pam y bydd Grant Cyfalaf yn llai yn 2016/17.

5. Y DYFODOL

5.1 Aeth yr Adroddiad Drafft ar y Gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2017/18 i'r Pwyllgor Gwaith ar 7 Tachwedd 2016. Cyfanswm y rhaglen gyfalaf arfaethedig ar gyfer 2017/18 (gan gynnwys Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r Cyfrif Refeniw Tai) yw £40.949m. Gellir torri hyn i lawr i'r Ymrwymiad Cyfredol o Raglen Gyfalaf 2016/17 (£8.826m), Asedau Cyfredol (£2.301m), Buddsoddi i Arbed (£0.271m), Ailwynebu Priffyrdd (£0.760m), Cynlluniau Newydd (£11.675m), Cynlluniau Benthycia Digefnogaeth (£0.362m), Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif (£6.865m) a'r Cyfrif Refeniw Tai (£9.889m). Bydd y cyllido arfaethedig ar ffurf £21.258m (52%) o ffynonellau cyllido allanol megis y Grantiau Cyfalaf a £19.691m (48%) o ffynonellau mewnol. Mae hyn yn cynnwys £3.472m o fenthycia â chymorth, £5.063m o fenthycia digefnogaeth gyda'r £11.156m sy'n weddill yn cael ei gyllido o'r Grant Cyfalaf Cyffredinol, Derbyniadau Cyfalaf a chronfeydd wrth gefn y Cyngor ei hun.

Crynodeb o Wariant y Prosiect Cyfalaf hyd yma yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf a'r Gwariant a ragwelir erbyn Diwedd y Flwyddyn

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant a Ymrwymwyd (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Amrywiad o gymharu â'r proffil (£)	% Gwariant o gymharu â'r Gyllideb a Broffiliwyd	% o'r Gyllideb Flynyddol a Wariwyd	Gwariant Rhagamcanedig (£)	(Tan) / Gorwariant Rhagamcanedig (£)	% Amrywiad
Cronfa Dai Gyffredinol											
Troi Tai'n Gartrefi i'w gosod	182,240	91,120	33,671	0	33,671	-57,449	37	18	182,240	0	0
Troi Tai'n Gartrefi i'w Gwerthu	167,500	83,750	25,000	0	25,000	-58,750	30	15	167,500	0	0
Troi Tai'n Gartrefi (2)	167,600	83,800	87,400	0	87,400	3,600	104	52	167,600	0	0
Astudiaethau Tai a Ffioedd LI LI LI A	7,000	0	0	0	0	0	0	0	7,000	0	0
Grantiau Tai LI LI LI A 1	20,000	7,192	5,569	0	5,569	-1,623	77	28	20,000	0	0
Grantiau Tai LI LI LI A 2	20,000	3,000	7,301	0	7,301	4,301	243	37	20,000	0	0
Pryniant Gorfodol - Cynllun Peilot	458,550	90,000	94,955	15,392	110,347	20,347	123	24	180,000	-278,550	-61
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	900,560	375,000	283,644	0	283,644	-91,356	76	31	750,000	-150,560	-17
Safle Preswyl i Sipswn a Theithwyr	247,000	25,000	0	2,450	2,450	-22,550	10	1	100,000	-147,000	-60
Grant LI LI LI A - Bwlch Alltran	5,000	0	0	0	0	0	0	0	5,000	0	0
Grant LI LI LI A - Porth Fictoria	20,000	20,000	8,610	5,506	14,117	-5,883	71	71	20,000	0	0
Grant LI LI LI A - Lôn Cyttr	38,190	36,000	35,000	0	35,000	-1,000	97	92	38,190	0	0
Grant LI LI LI A - Carreg Domas	6,000	0	0	0	0	0	0	0	6,000	0	0
Tai fforddiadwy a ddygwyd ymlaen 2015/16	288,700	20,000	18,053	0	18,053	-1,947	90	6	288,700	0	0
Cyfanswm	2,528,340	834,862	599,203	23,348	622,551	-212,311	75	25	1,952,230	-576,110	-23
CRT Tai											
Contract Gwres Canolog	350,000	0	5,040	5,600	10,640	10,640	0	3	300,000	-50,000	-14
Contract Gwaith Cynnal a chadw a Gynlluniwyd	5,190,678	2,514,825	1,755,976	369,463	2,125,439	-389,386	85	41	5,190,678	0	0
Cerbydau'r UCA 2016/17	80,000	80,000	33,316	64,154	97,470	17,470	122	122	97,470	17,470	22
Gwaith Amgylcheddol	362,500	154,401	129,988	0	129,988	-24,413	84	36	362,500	0	0
Ailfodelu'r Stoc Bresennol	450,000	0	6,500	0	6,500	6,500	0	1	450,000	0	0
Prynu Eiddo Bresennol	6,452,830	1,000,000	764,241	0	764,241	-235,759	76	12	4,500,000	-1,952,830	-30
Addasiadau Sector Prefat	250,000	225,000	206,169	22,395	228,565	3,565	102	91	450,000	200,000	80
Risg Tân	250,000	25,000	0	0	0	-25,000	0	0	50,000	-200,000	-80
Offer Trawsnewid UCA	33,000	0	0	0	0	0	0	0	0	-33,000	-100
Gwaith Mewnol SATC	750,000	375,000	300,526	0	300,526	-74,474	80	40	750,000	0	0
Cyfanswm	14,169,008	4,374,227	3,201,756	461,612	3,663,369	-710,858	84	26	12,150,648	-2,018,360	-14
Dysgu Gydol Oes											
Ailweirio Adeiladau Addysg	37,000	0	29,310	0	29,310	29,310	0	79	37,000	0	0
Mynediad i'r Anabl i Adeiladau Addysgol	300,000	0	95,711	0	95,711	95,711	0	32	280,000	-20,000	-7
Cyfleusterau Arlwy mewn Ysgolion	165,000	0	148,265	0	148,265	148,265	0	90	165,000	0	0
Ysgolion 21ain Ganrif - Caergybi	7,297,000	2,858,889	2,356,860	16,422	2,373,282	-485,607	83	33	7,595,710	298,710	4
Ysgolion 21ain Ganrif - Caergybi LI LI LI A	270,000	200,000	250,000	0	250,000	50,000	125	93	270,000	0	0
Ysgolion 21ain Ganrif - Y Llannau	3,960,000	577,705	972,030	17,237	989,267	411,562	171	25	3,463,178	-496,822	-13
Ysgolion 21ain Ganrif - Parc y Bont	150,000	5,725	725	725	1,450	-4,275	25	1	30,000	-120,000	-80
Ysgolion 21ain Ganrif - Aberffraw/Bro Rhosyr	390,000	19,365	40,092	23,574	63,666	44,301	329	16	385,000	-5,000	-1
Ysgolion 21ain Ganrif - Bro Seiriol	207,000	0	0	0	0	0	0	0	10,000	-197,000	-95
Cyfanswm	12,776,000	3,661,684	3,892,993	57,958	3,950,951	289,267	108	31	12,235,888	-540,112	-4

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant a Ymrwymwyd (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Amrywiad o gymharu â'r proffil (£)	% Gwariant o gymharu â'r Gyllideb a Broffiliwyd	% o'r Gyllideb Flynyddol a Wariwyd	Gwariant Rhagamcanedig (£)	(Tan) / Gorwariant Rhagamcanedig (£)	% Amrywiad
Economaidd ac Adfywio											
Grant Buddsoddi Busnes Caergybi LI LI LI A	152,710	54,775	25,941	0	25,941	-28,834	47	17	152,710	0	0
Arian Partneriaeth heb ei ddyrannu	58,000	0	0	0	0	0	0	0	58,000	0	0
Toiledau Cyhoeddus	44,770	0	0	0	0	0	0	0	44,770	0	0
Isadeiledd Strategol Caergybi	1,257,000	0	0	0	0	0	0	0	0	-1,257,000	-100
Isadeiledd Strategol Llangefni	1,157,000	0	0	0	0	0	0	0	0	-1,157,000	-100
Buddsoddi i arbed - System Gynllunio	93,000	0	0	0	0	0	0	0	93,000	0	0
Uwchraddio Unedau Penrhos - Grant LI LI LI A	12,640	7,059	6,964	4,104	11,068	4,009	157	88	12,640	0	0
Clwb Gymnasteg Ynys Môn - Grant LI LI LI A	8,000	0	3,492	0	3,492	3,492	0	44	8,000	0	0
Datblygu Cymunedau Actif - Grant LI LI LI A	40,000	15,000	0	1,192	1,192	-13,809	8	3	40,000	0	0
Hyffordd'n Amgylcheddol CG Môn - Grant LI LI LI A	20,000	0	0	0	0	0	0	0	20,000	0	0
Clwb Bocsió - Grant LI LI LI A	3,800	0	0	0	0	0	0	0	3,800	0	0
Gwelliannau Millbank - Grant LI LI LI A	2,140	2,140	2,446	0	2,446	306	114	114	2,140	0	0
Canolfan Cymunedol Millbank - Grant LI LI LI A	80,000	0	0	0	0	0	0	0	80,000	0	0
Prosiectau LI LI LI A sydd heb eu cwblhau	1,031,770	0	0	0	0	0	0	0	1,031,770	0	0
Uwchraddio Canolfan Hamdden Plas Arthur	3,250	1,625	1,530	461	1,992	367	123	61	3,250	0	0
Uwchraddio Canolfan Hamdden Amlwch	2,810	1,405	2,029	0	2,029	624	144	72	2,810	0	0
Goleuadau LED	38,000	38,000	37,749	0	37,749	-251	99	99	38,000	0	0
Ail-doi Canolfan Hamdden	262,500	262,500	224,797	0	224,797	-37,704	86	86	262,500	0	0
Ail-doi Canolfan Hamdden Caergybi	340,000	340,000	295,793	0	295,793	-44,207	87	87	340,000	0	0
Canolfan Hamdden Caergybi - Grant LI LI LI A	6,500	6,500	6,397	0	6,397	-103	98	98	6,500	0	0
Cyfanswm	4,613,890	729,004	607,138	5,757	612,894	-116,110	84	13	2,199,890	-2,414,000	-52
Priffyrdd a Thrafnidiaeth											
Meysydd Parcio	41,390	22,790	26,666	0	26,666	3,876	117	64	41,390	0	0
Cerbydau	374,400	163,460	163,460	0	163,460	0	100	44	374,400	0	0
Menter Benthycu Darbodus y Sir	2,229,120	1,473,000	1,221,387	0	1,221,387	-251,613	83	55	2,229,120	0	0
Gwaith Lliniaru Llifogydd Biwmares (LIC)	600,000	26,247	26,247	0	26,247	0	100	4	26,247	-573,753	-96
Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd	3,784,000	348,000	0	0	0	-348,000	0	0	839,828	-2,944,172	-78
Goleuadau LED	80,270	0	0	0	0	0	0	0	80,270	0	0
Ffordd Gyswilt Llangefni	3,731,570	2,125,000	2,105,853	95,537	2,201,390	76,390	104	59	4,250,000	518,430	14
Grant Diogelach Ffyrd y Gymuned	108,000	0	58,510	0	58,510	58,510	0	54	108,000	0	0
Grant Diogelwch Ffyrd	105,000	67,000	0	0	0	-67,000	0	0	105,000	0	0
Cyfanswm	11,053,750	4,225,497	3,602,124	95,537	3,697,661	-527,836	88	33	8,054,255	-2,999,495	-27
Rheoli Gwastraff											
Prynu Telehandler a phont pwyso	118,520	0	0	0	0	0	0	0	97,000	-21,520	-18
System newydd ar gyfer casglu gwastraff	509,000	509,000	228,499	193,785	422,284	-86,716	83	83	509,000	0	0
Cyfanswm	627,520	509,000	228,499	193,785	422,284	-86,716	83	67	606,000	-21,520	-3
Eiddo											
Deddf Gwahaniaethu Anabledd	100,000	0	4,856	0	4,856	4,856	0	5	100,000	0	0
Doc Pysgod Caergygi	96,340	0	0	0	0	0	0	0	0	-96,340	-100
Mynwent Llanbedrgoch	85,680	0	415	0	415	415	0	0	415	-85,265	-100
Mynwent Llanddona	45,590	30,000	23,755	0	23,755	-6,245	79	52	60,000	14,410	32
Mân-ddaliadau	800,000	670,607	575,433	3,700	579,133	-91,474	86	72	1,341,213	541,213	68
Cyfanswm	1,127,610	700,607	604,459	3,700	608,159	-92,448	87	54	1,501,628	374,018	33

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyllideb a Broffiliwyd (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Gwariant a Ymrwymwyd (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Amrywiad o gymharu â'r proffil (£)	% Gwariant o gymharu â'r Gyllideb a Broffiliwyd	% o'r Gyllideb Flynyddol a Wariwyd	Gwariant Rhagamcanedig (£)	(Tan) / Gorwariant Rhagamcanedig (£)	% Amrywiad
Trawsnewid											
Gweithio'n Gallach - Cyfalaf	953,060	534,000	567,918	117,031	684,949	150,949	128	72	800,000	-153,060	-16
Buddsoddi i arbed - EDMS	57,860	0	0	0	0	0	0	0	57,860	0	0
System Cynnwys y Wefan Gorfforaethol	75,000	0	0	0	0	0	0	0	75,000	0	0
Trwyddedu Meddalwedd	72,000	72,000	72,000	0	72,000	0	100	100	72,000	0	0
Uwchraddio Rhwydwaith	60,000	0	0	0	0	0	0	0	60,000	0	0
Adnewyddu Serfwyr	150,000	60,000	0	59,402	59,402	-598	99	40	150,000	0	0
Buddsoddi i arbed - System CRM	135,000	0	0	0	0	0	0	0	135,000	0	0
System TG wrth gefn	35,100	35,100	61,463	9,625	71,088	35,988	203	203	35,100	0	0
TG - Citrix	190,000	120,000	113,255	0	113,255	-6,745	94	60	190,000	0	0
Cyfanswm	1,728,020	821,100	814,636	186,059	1,000,695	179,595	122	58	1,574,960	-153,060	-9
Cynllunio											
Prosiect Hyb Neuadd y Farchnad Caerdybi	970,000	175,000	35,062	136,165	171,227	-3,774	98	18	557,500	-412,500	-43
Datblygu Tirlun Ynys Gybi - LI LI LI A	5,000	5,000	3,406	0	3,406	-1,594	68	68	5,000	0	0
Ffioedd Datblygu ail ran Menter Treftadaeth Treflun - Grant LI LI LI A	789,730	25,000	440	21,715	22,155	-2,845	89	3	789,730	0	0
Cyfanswm	1,764,730	205,000	38,908	157,880	196,788	-8,213	96	11	1,352,230	-412,500	-23
Gwasanaethau Oedolion											
Gweithredu CCIS	459,000	53,300	30,907	0	30,907	-22,393	58	7	74,300	-384,700	-84
Canolfan Byron	150,000	0	0	0	0	0	0	0	150,000	0	0
Gofal Ychwanegol Llangefni	700,000	700,000	700,000	0	700,000	0	100	100	700,000	0	0
Adnewyddu Haulfre	206,760	40,000	39,191	0	39,191	-809	98	19	168,000	-38,760	-19
Cartref Gofal Preswyl Plas Crigyll	98,000	0	490	0	490	490	0	1	98,000	0	0
Grant Cyfalaf Cronfa Gofal Canolraddol	243,640	0	0	0	0	0	0	0	243,640	0	0
Cyfanswm	1,857,400	793,300	770,589	0	770,589	-22,711	97	41	1,433,940	-423,460	-23
Cyfanswm	52,246,268	16,854,280	14,360,303	1,185,636	15,545,939	-1,308,341	92	30	43,061,669	-9,184,599	-18

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	21/11/2016
Pwnc:	<p>Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth: Pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-2017 : Adroddiad Blynyddol 2015/2016.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adrodd ar asesiad (MALD) Adroddiad Blynyddol Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru o'r Gwasanaethau Llyfrgelloedd 2015 /16, a'r materion sy'n codi. • Adnabod cryfderau a gwendidau perthynol y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth fel yr adnabuwyd yn adroddiad blynyddol drafft 2015/2016.
Aelod(au) Portffolio:	Y Cyngorydd Kenneth Hughes
Pennaeth Gwasanaeth:	Delyth Molyneux
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Rachel Rowlands 01248 752094 rflxh@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

- Bod y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn cymeradwyo Adroddiad Blynyddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2015/116
- Bod y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn nodi asesiad (MALD) Llywodraeth Cymru o Adroddiad Llyfrgelloedd Blynyddol y Gwasanaethau Llyfrgell 2015 /16, a'r materion sy'n codi.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

--

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Ceisio cymeradwyaeth y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar gyfer Adroddiad Blynyddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2015/16.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?**D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?****DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?****Beth oedd eu sylwadau?**

1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Atodiad 1. Adroddiad Rheolwr y Gwasanaeth Llyfrgelloedd.

Atodiad 2. Adroddiad Blynyddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru Ynys Môn 2015/16

Atodiad 3. Aseiad 2015-16 Adroddiad Blynyddol Ynys Môn

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

MALD : Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth : Pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-2017

<http://gov.wales/topics/cultureandsport/museums-archives-libraries/libraries/public-library-standards/?skip=1&lang=cy>

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru Ebrill 2015 – Mawrth 2016

Adroddiad Rheolwr y Gwasanaeth Llyfrgell

1. CRYNODEB GWEITHREDOL

1.1 Mae Llywodraeth Cymru (LIC) drwy ei hadran bolisi MALD (Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gyflwyno Adroddiad Blynyddol ar berfformiad Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru.

1.2 Mae'r adroddiad blynyddol yn cynnwys crynodeb o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth yn ystod 2015/16 ac mae wedi ei gyflwyno i MALD ar ffurf drafft oherwydd yr amserlen asesu. Mae'r Adroddiad Blynyddol yn atodedig fel *atodiad 2*.

1.3 Mae'r Asesiad yn dangos bod y gwasanaeth yn perfformio'n dda ac yn cyraedd 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, cynnydd o 3 o 2014-15. O'r saith dangosydd ansawdd sydd â thargedau, mae Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn, a 3 yn rhannol, perfformiad tebyg i 2014-15. Fodd bynnag, mae MALD yn mynegi pryderon mewn rhai manau. *Atodir yr asesiad fel Atodiad 3*.

2.0 GWYBODAETH GEFNDIROL

2.1 Cyflwynwyd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Statudol gan Lywodraeth Cynulliad Cymru (LICC/ WAG) yn Ebrill 2002 i ddynodi lefelau lleiafswm darpariaeth llyfrgell a bwriedir hwy i ddarparu mesuriadau perfformiad cymharol i arwain gwelliannau gwasanaeth. Mae Deddf Llyfrgelloedd ac Amgueddfeydd Cyhoeddus 1964 yn ei gwneud yn ofynnol i bob awdurdod lleol "ddarparu gwasanaeth llyfrgelloedd cyfansawdd ac effeithlon i bob un sy'n dymuno gwneud defnydd ohono". Gan nad yw'r termau "cyfansawdd ac effeithlon" wedi eu diffinio yn y Ddeddf, cyflwynodd LICC y Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus i ddiffinio lefelau gwasanaeth a chynorthwyo'r Gweinidog perthnasol (ar hyn o bryd y Dirprwy Weinidog dros Ddiwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth) "i oruchwylio, a hybu gwella'r gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus".

Mae'r 5ed Fframwaith Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth: Pumed fframwaith ansoddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-17 yn arwyddocaol wahanol i'r 4ydd fframwaith ac yn gosod mwy o bwyslais ar ddeilliannau ac effeithiau a manteision eang eu hystod a gaiff y gwasanaeth ar drigolion Ynys Môn. Mae hyn yn ei gwneud hyd yn oed yn bwysicach bod anghenion cwsmeriaid yn ganolog i'r cyfan sydd gan y Llyfrgell i'w gynnig.

3.0 Adroddiad Blynyddol y Gwasanaeth Llyfrgelloedd 2015 – 2016 : Crynodeb o adroddiad

3.1 Dangosyddion perfformiad a meincnodau ansawdd

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi sefyllfa Ynys Môn ar gyfer 2015-16. Mae safle'r awdurdod wedi'i roi allan o 22, sef 1 yw'r uchaf.

Dangosydd perfformiad		Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2014/15	Safle
DA 1 Gwneud gwahaniaeth							
a) sgiliau newydd	<i>amherthnasol</i>		23%	72%	92%		
c) iechyd a lles	<i>amherthnasol</i>		26%	58%	93%		
d) lle diogel a chroesawgar	<i>amherthnasol</i>		84%	97%	100%		
DA 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid							
a) dewis 'da iawn' neu 'da' o lyfrau	<i>amherthnasol</i>		74%	89%	97%		
b) gofal cwsmeriaid 'da iawn' neu 'da'	<i>amherthnasol</i>		90%	97%	99%		
c) 'da iawn' neu 'da' yn gyffredinol;	<i>amherthnasol</i>		92%	97%	99%		
d) sgôr plant allan o ddeg	<i>amherthnasol</i>		8.0	9.2	9.5		
DA 4 Hyfforddiant i ddefnyddwyr							
a) mynychwyr fesul pen y boblogaeth	5	22	5	30	390	11	18
c) hyfforddiant anffurfiol fesul pen y boblogaeth	219	8/19	3	195	1017	174	9/21
DA 6 Defnyddio'r llyfrgell							
a) ymweliadau fesul pen y boblogaeth	4,124	10	2,467	3,967	6,185	4,166	12
b) ymweliadau rhithwir fesul pen	1,579	2	340	976	2,475	1,555	3
c) benthycwyr gweithredol fesul pen	114	18	45	157	273	155	12
DA 7 mynychwyr mewn digwyddiadau fesul pen	193	13	60	223	666	202	11
DA 11 Defnyddio TGCh - % yr amser ar gael i'w defnyddio gan y cyhoedd							
a) offer	59%	2	20%	31%	68%	51%	3
b) gwasanaethau Wi-Fi	<i>amherthnasol</i>		20%	60%	90%	Ni wyddys	
DA 12 Cyflenwi ceisiadau							
a) % ar gael o fewn 7 diwrnod	73%	10	57%	71%	86%	65%	21
b) % ar gael o fewn 15 diwrnod	91%	4	71%	86%	96%	84%	12

Dangosydd perfformiad		Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2014/15	Safle
DA 13 Lefelau staffio a chymwysterau							
(v) a) cyfanswm gwirfoddolwyr	8	18	0	18	103	13	12
b) cyfanswm oriau gwirfoddolwyr	210	17	0	582	3,699	236	15
DA 14 Gwariant gweithredol							
a) cyfanswm gwariant fesul pen y boblogaeth	£14,117	7/21	£7,516	£12,749	£18,760	£14,160	11
b) % ar staff	48%	18/21	40%	58%	79%	51%	16
% ar adnoddau gwybodaeth	13%	10/21	7%	13%	23%	12%	15
% ar offer ac adeiladau	4%	10/21	1%	3%	20%	9%	6
% ar gostau gweithredol eraill;	35%	2/21	0%	20%	39%	28%	8
c) gwariant cyfalaf fesul pen y boblogaeth	£1,656	4/21	£0	£272	£4,677	£2,126	1
DA 15 Cost net am bob ymweliad	£2.32	12/21	£1.83	£2.43	£3.53	*	
DA 16 Oriau agor (<i>gweler y nodyn</i>)							
(ii) a) % oriau cau manau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny	0.16%	22	0.00%	0.00%	0.16%	0.04%	14
b) % arosfannau llyfrgell deithiol / danfon i'r cartref a fethwyd	0.00%	1/19	0.00%	0.71%	23.44%	0%	1 / 19

Nodyn: Mae'r safleoedd yma wedi'u troi o chwith, sef mai 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf

3.2 Meysydd o Gryfder

3.2.1 Mae holl boblogaeth Ynys Môn o fewn 3 milltir i lyfrgell sefydlog neu ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol, a dyma'r unig awdurdod i gyflawni'r targed am fynediad rhwydd i fannau gwasanaeth drwy gael 100% o fewn cyrraedd.

3.2.2 Cafwyd cynnydd bychan yn nifer yr ymweliadau rhithol, ac mai dim ond un awdurdod lefel uwch.

3.2.3 Mae Ynys Môn yn cyrraedd y targed am brynu deunydd yn y Gymraeg gyda 12.2% o'r gyllideb deunyddiau, y ffigur uchaf ond un yng Nghymru.

3.2.4 Mae gwelliant amlwg wedi bod yn y cyflymder y cyflenwad o geisiadau, sydd bellach yn uwch na chanolrifau ar gyfer Cymru.

3.2.3. Y gost net gyfartalog fesul ymweliad oedd £2.32, sydd ychydig yn is na'r canolrif ar gyfer Cymru.

3.3 Meysydd o wendid

3.3.1 Mae lefelau'r staff yn syrthio'n is na'r safonau a osodwyd, ac er na fu unrhyw ostyngiadau pellach eleni, mae'r maes hwn yn parhau i beri pryder i ddatblygiad y gwasanaeth.

3.3.2 Cafwyd gostyngiad bychan yn nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd o'i gymharu â'r llynedd.

3.3.3 Darparu mynediad i'r rhyngwyd ar y llyfrgell deithiol yn broblem.

3.3.4 Mae'r gwasanaeth yn cynnig rhaglen helaeth o ddigwyddiadau a gweithgareddau er bod y nifer sy'n mynychu'r rhain ychydig yn is o'i gymharu â'r llynedd.

4.0 Asesiad CyMAL (Gweler : Atodiad 3.)

4.1 Mae'r asesiad ffurfiol o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth ar gyfer y flwyddyn 2015/16 yn cyfrifo bod yr Awdurdod yn cyflawni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, ac yn cyflawni rhannol y 1 sy'n weddill. O'r saith dangosydd ansawdd sydd â thargedau, mae Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn, a 3 yn rhannol.

4.2 Nid yw'r safon berthynol i gyfanrif staff y sefydliad a staff proffesiynol fesul pen y boblogaeth wedi ei chyfarfod (DA13). Noda MALD ; *Nid yw Ynys Môn wedi cyflawni'r targedau ar gyfer staffio cyffredinol nac ar gyfer staff proffesiynol, ac mae'n nodi bod y broses ad-drefnu bresennol wedi cymhlethu'r posibilrwydd o lenwi swyddi gwag. Mae hyn yn anochel wedi cael sgil-ffaith ar y gwasanaeth.*

4.3 Mae'r cyfanswm gwariant fesul pen y boblogaeth yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru (7/21). Y gost gros gyfartalog fesul ymweliad yn 2015-16 oedd £2.32, o dan y canolrif ar gyfer Cymru (12/21)

4.4 O ran y pedwar maes yn y fframwaith (Cwsmeriaid a chymunedau; Mynediad i bawb; Dysgu am oes; ac Arweinyddiaeth a datblygu), o'i gymharu â gweddill Cymru, mae Ynys Môn yn perfformio'n dda ym maes eang Dysgu am oes. Mae'r perfformiad mewn meysydd eraill yn fwy cymysg, gyda rhai dangosyddion da a rhai ddim cystal.

4.5 Mae'r asesiad yn dod i gasgliad yr: *Parhau mae problem gyfredol y lefelau staff isel, ac mae'r gwasanaeth yn ddisymud i raddau helaeth o ran ei berfformiad. Mae'r ad-drefnu arfaethedig yn cynnig cyfleoedd i ddatblygu'r gwasanaeth mewn nifer o feysydd; fodd bynnag gall hefyd fod yn gyfnod ansicr ac mae'n dal yn aneglur beth fydd yr effaith hirdymor ar y gwasanaeth a'i ddefnyddwyr.*



Ffurflen datganiad profforma blynyddol: Blwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2016

Canllawiau

Mae'r ffurflen i'w llenwi ar 3 taflen waith, ynghyd â dogfen Word. Dylai awdurdodau nodi'r canlynol:

Mae'r ddogfen *Diffiniadau a chanllawiau ar gyfer casglu data a'i gyflwyno* yn rhoi arweiniad ar lenwi'r ffurflen.

Pan fo data wedi'i gynnwys yn y ffurflen flynyddol i CIPFA, dylid defnyddio'r un ffigur ar gyfer y ffurflen hon.

Y celloedd hynny sydd angen data yw'r unig rai y gellir eu dewis; mae'r rhannau eraill yn lled-dywyll. Gellir defnyddio'r fysell tab i symud ymlaen i'r gell nesaf sydd ar gael.

Mae MALD yn cadw'r hawl i ofyn am dystiolaeth o'r wybodaeth a roddwyd ar y ffurflen flynyddol i gynorthwyo gyda'r broses asesu.

Cyd-destun

Mae'r daflen hon yn gofyn am ychydig o fanylion disgrifiadol am yr awdurdod, ynghyd â manylion cysylltu â'r person y dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau ato/ati.

Hawliau Craidd

Mae'r daflen hon yn ymdrin â hawliau craidd y cyhoedd. Mae cwmpen i'r awdurdodau ddewis eu lefel cydymffurfio â phob hawl (wedi'i hunanasesu), a dylid rhoi unrhyw wybodaeth bellach yn y gofod a ddarparwyd yn ôl yr angen.

Dangosyddion Ansawdd

Mae'r daflen hon yn ymwneud ag 16 o ddangosyddion ansawdd safonau llyfrgelloedd cyhoeddus. O ran rhai dangosyddion, mae'n rhaid i awdurdodau gofnodi'r data craidd y mae'r safonau meintiol yn deillio ohono; bydd y cyfrifo wedyn yn digwydd yn awtomatig.

O ran y safonau hynny sydd â thargedau meintiol, caiff atebion eu cymharu â'r targed a osodwyd, a rhoddir rhyw awgrym a yw'r safon honno wedi'i chyrraedd ai peidio. Mae gofod wedi'i adael i chi roi sylwadau; anogir awdurdodau sy'n methu â chyrraedd y targedau i ddefnyddio'r gofod hwn i nodi unrhyw amgylchiadau lliniarol, a chynlluniau ar gyfer gwella yn y dyfodol.

Dylid rhoi ffigur cymaradwy ar gyfer y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2015 ar gyfer pob Dangosydd Ansawdd a adroddir yn flynyddol. Mae gofod wedi'i ddarparu i awdurdodau roi sylwadau ar unrhyw ddirywiad yn eu perfformiad yn ystod y flwyddyn flaenorol.

Dylid rhoi'r ffigyrau diweddaraf sydd ar gael o ran y Dangosyddion Ansawdd hynny sydd ond eu hangen unwaith bob tair blynedd, a dylid rhoi dyddiad casglu'r data yn y gofod a roddwyd.

Cyflwyno

Ar ôl llenwi'r ffurflen, dylid ei dychwelyd drwy e-bost i MALD:

mald@cymru.gsi.gov.uk

Dyddiad olaf derbyn ffurflenni:

Dydd Gwener 24 Mehefin 2016

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch ag:

Alyson Tyler

alyson.tyler@cymru.gsi.gov.uk

0300 062 2103 (llinell uniongyrchol)

0300 062 2112 (prif rif MALD)

Data cyd-destunol**Blwyddyn yn gorffen****31 Mawrth 2016**

	Ynys Môn
Awdurdod	
Nifer trigolion	69,979
Canran y boblogaeth o dan 16 oed	17.1%
Canran y boblogaeth sy'n gallu darllen a siarad Cymraeg (gweler y nodia	57.2%
Nifer y mannau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor 10+ awr yr wythnos	9
Nifer y mannau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am lai na 10+ awr yr wythnos	1
Nifer y llyfrgelloedd teithiol	1 teithiol, 1 Caeth iw tai, 1 Ysgolion
Llyfrgelloedd cymunedol ar agor 10+ awr yr wythnos	9
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u rheoli gan y gymuned</i>	0
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u cefnogi gan y gymuned</i>	0
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u comisiynu</i>	0
Llyfrgelloedd cymunedol ar agor am lai na 10 awr yr wythnos	1
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u rheoli gan y gymuned</i>	0
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u cefnogi gan y gymuned</i>	0
<i>Nifer y llyfrgelloedd wedi'u comisiynu</i>	0
Faint o'r llyfrgelloedd cymunedol hyn, os oes rhai o gwbl, sydd wedi'u cyr	0
Nifer y Llyfrgelloedd Cymunedol Annibynnol	0

Manylion cyswllt ar gyfer ymholiadau ynghylch y ffurflen hon

Enw Rachel Rowlands

Rhif ffôn 01248 752094

E-bost rflh@ynysmon.gov.uk

A yw'r Ffurflen Datganiad Blynyddol hon wedi'i chymeradwyo gan yr awdurdod cyn ei chyflwyno i MALD?

Nac ydi

Pryd y disgwyli'r y caiff ei gymeradwyo?

Hydref 2016

Pryd caiff y fersiwn derfynol ei chyflwyno i MALD?

Hydref 2016

Cwsmeriaid a chymunedau

1 Sicrhau bod staff cyfeillgar, gwybodys a chymwys wrth law i helpu.

Cyflawni'n llawn

Mae gwasanaeth cwsmer rhagorol yn hollbwysig i Gyngor Sir Ynys Môn ac i'r Gwasanaeth Llyfrgell. Adlewyrchir hyn gan ein hyfforddiant gloywi aml ac yn flaenoriaeth gwasanaeth. Rydan ni'n ffocysu yn ystod y flwyddyn ar gyfleoedd i rannu gwybodaeth, mae hyn yn bwysig mewn tîm bychan. WPLS13 wedi cael ei gyflawni sy'n adlewyrchu ein hymrwymiad i Hyfforddiant a Datblygiad Proffesiynol Parhaus. Nid oes gan y Gwasanaeth gyllideb hyfforddi bwrpasol ond yn cael mynediad at y gyllideb hyfforddiant corfforaethol. Anghenion hyfforddi a nodwyd yn ystod y broses arfarnu staff yn bwydo i mewn i'r cynllun anghenion hyfforddiant y gwasanaeth sy'n bwydo i mewn i'r gyllideb hyfforddiant corfforaethol lle mae arian yn cael ei ddyrannu ar gyfer y flwyddyn ariannol.

2 Cynnal amrywiaeth o weithgareddau i gefnogi dysgu, mwynhad a galluogi defnyddwyr i gael y budd mwyaf o'r adnoddau sydd ar gael.

Cyflawni'n llawn

Mae gwasanaeth cwsmer rhagorol yn hollbwysig i Gyngor Sir Ynys Môn ac i'r Gwasanaeth Llyfrgell. Adlewyrchir Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn darparu ystod lawn o weithgareddau i gwrdd ag anghenion ein poblogaeth; sgiliau digidol, gweithgareddau oedolion a phlant a gweithgareddau datblygu darllenwyr yn cyfoethogi ac yn ymestyn cynnig y gwasanaeth llyfrgell. Y faith bod hyn yn cael ei gyflawni gydag adnoddau cyfyngedig a lefelau staffio isel yn glod i'n staff. Sefydlid 2 grŵp stori gwrandio lwyddiannus mewn partneriaeth â'r RNIB yn ystod y flwyddyn gyda thrydydd i'w dechrau yn fuan. Mae gweithgareddau ar gyfer plant a phobl ifanc yn bwysig i'r gwasanaeth ac mae ein gwasanaeth llyfrgelloedd hysgolion integredig yn ychwanegu gwerth sylweddol at y cynnig. Bod hyn yn cael ei gyflawni gydag adnoddau cyfyngedig a phroblemau capasiti yn glod i'n staff.

3 Darparu mynediad i ystod o wasanaethau ac adnoddau i gefnogi dysgu gydol oes, lles a datblygiad personol, a chyfranogiad cymunedol.

Cyflawni'n llawn

Mae'r Cydlynedd Dysgu Gydol Oes (aelod o'r tîm proffesiynol) yn ychwanegu gwybodaeth amhrisiadwy a phrofiad i'r ardal hon, ac mae'n gweithio mewn partneriaeth â chydweithwyr ac asiantaethau eraill. Mae lechyd a Lles yn flaenoriaeth y gwasanaeth a gwasanaethau, gweithgareddau'r, ac adnoddau yn cysylltu â blaenoriaeth hwn. Mae gwasanaethau / ffynonellau ac adnoddau newydd yn cael eu bwydo i mewn i'n rhaglenni hyfforddi lle bo hynny'n briodol, ac yn dosbarthu i bob aelod o staff.

Mynediad i bawb

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Môn

4 Llyfrgelloedd ar agor i holl aelodau eu cymunedau	Cyflawni'n llawn	Mae'r broses Trawsnewid y Gwasanaeth Llyfrgell wedi gorfodi astudiaeth fanwl 'dadansoddi cymdeithasol a demograffig' sy'n canolbwyntio ar bwy sy'n defnyddio ein gwasanaethau a chyfleusterau a sut maent yn defnyddio ein gwasanaeth. Sylw hefyd wedi cael ei rhoi i ddinasyddion nad yw'n defnyddio gwasanaeth llyfrgell. Anelodd ein hymgyngoriad cyhoeddus i gasglu barn pobl ar lefel Sir gyfan, i gasglu beth mae dinasyddion ei eisiau a'i angen gan wasanaethau llyfrgell. Rhoddodd pobl hefyd eu barn fwy cyffredinol am y rôl bydd llyfrgelloedd yn chwarae yn eu cymunedau'r a'r gwahanol fathau o wasanaethau y gellid eu darparu i gwrdd angen cymunedol. Mae'r lledaenu daearyddol presennol ein llyfrgelloedd statig yn darparu mynediad ardderchog i'r boblogaeth gyda'r llyfrgell symudol sy'n cwmpasu ardaloedd mwy gwledig. Mae'r gwasanaeth caeth i'w tai yn darparu gwasanaeth i'r rhai nad ydynt yn gallu ymweld â llyfrgell statig neu deithiol. Mae'r faniau llyfrgell hefo lifft. Mae pob adeilad yn ddeniadol ac wedi cynllunio'n dda gydag ardaloedd ar gyfer gwahanol grwpiau e.e. Plant a phobl ifanc.
5 Yn rhad ac am ddim i ymuno â hwy	Cyflawni'n llawn	Mae gwasanaeth llyfrgell Ynys Môn yn rhad ac am ddim i ymuno.
6 Darparu llecyn diogel, deniadol a hygyrch sydd ag oriau agor addas	Cyflawni'n llawn	Mae'r adborth a gasglwyd o'r ymgynghoriad Trawsnewid Llyfrgelloedd wedi nodi bod oriau agor yn cyrraedd anghenion lleol, nododd 15% o 'non-users' y gall amseroedd agor gwahanol yn eu hannog i ddefnyddio'r Gwasanaeth, bydd hyn yn cael ei fwydo i mewn i'r unrhyw fodel wrth symud ymlaen. Mae gan y gwasanaeth llyfrgell adeiladau sydd mewn cyflwr ffisegol ardderchog ar wahân i'r Llyfrgell Caergybi. Mae prosiect Neuadd y Farchnad ar gyfer Caergybi yn mynd yn ei flaen. Bydd yn brosiect yma yn sicrhau llyfrgell Strategol 21ain Ganrif i Gaergybi a'r ardal gyfagos. Mae ein holl adeiladau yn hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995. Mae llyfrgelloedd i gyd yn darparu amgylchedd deniadol, diogel wedi dylunio a chynllunio i sicrhau hyn. Mae Gwasanaethau Eiddo yn monitro'r amgylchedd a chymryd camau angenrheidiol os oes angen. Cafodd 1 llyfrgell problemau gyda Radon yn ystod 2014-15.
7 Darparu gwasanaethau, cyfleusterau ac adnoddau gwybodaeth priodol i unigolion a grwpiau sydd ag anghenion	Cyflawni'n llawn	Mae ein holl wasanaethau'n hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf DDA 1995. Darparodd 9/10 llyfrgell (pob un sy'n agored am dros 10 awr yr wythnos) o leiaf un CP mynediad cyhoeddus gyda
Dysgu am oes		
8 Benthycu llyfrau am ddim.	Cyflawni'n llawn	Rhoddir llyfrau, llyfrau clywedol as thapiau iaith ar fenthyg yn ddi-dâl. Ceir mynediad am ddim i adnoddau ar-lein. Mae ceisiadau ar gyfer stoc ar gael yn rhad ac am ddim o fewn Cymru, gyda thâl priodol am geisiadau am eitemau nad ydynt ar gael yng Nghymru.
9 Cynnig mynediad am ddim i wybodaeth.	Cyflawni'n llawn	Mae'r holl wybodaeth yn rhad ac am ddim, efallai y bydd tâl bychan am lungopïo ac argraffu. Mae Ynys Môn yn aelod o'r cynllun rhyngfenthyca rhanbarthol LINC Y Gogledd; Mae'r Partneriaeth Llyfrgelloedd Gogledd Cymru yn darparu cyfleoedd cydweithredu draws sectoraidd ardderchog. Mae'r Phartneriaeth TaiNet o fudd mawr i'r Gwasanaeth.

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Môn

<p>10 Darparu defnydd am ddim o'r Rhyngrwyd a chyfrifiaduron, gan gynnwys diwifr.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae defnyddio'r rhyngrwyd a chyfrifiaduron am ddim i holl drigolion ac ymwelwyr gyda cherdyn llyfrgell. Codir tâl bychan am breswylwyr (ymwelwyr) sy'n defnyddio ein cyfrifiaduron. Mae WI-FI yn rhad ac am ddim i bawb ac mae ar gael ym mhob un o'n llyfrgelloedd. Mae cyfleusterau a chyrsgiau yn cael eu hyrwyddo tu allan i'r llyfrgell ac mae defnydd TGCh / presenoldeb yn uchel, fodd bynnag nodwyd yr ymgynghoriad cyhoeddus fod hyrwyddo'r maes yma yn cael ei hystyried yn wan. Felly mae'r ffordd y gweithgareddau yn cael eu cyfathrebu angen gwelliant. Dywedodd 19% o 'non-users' bod angen gwella marchnata o'r gwasanaethau sydd ar gael.
<p>11 Cynnig defnydd am ddim o adnoddau gwybodaeth ar-lein 24 awr y dydd.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r tudalennau gwe'r Gwasanaeth Llyfrgell a Gatalog y Llyfrgell ar gael ar-lein gyda mynediad 24/7. Mae adnodau ar lein e.e. 'Transparent Language' ac e-lyfrau/ e-audio / e-zines ar gael yn rhad ac am ddim 24 awr y dydd.
<p>12 Darparu mynediad at adnoddau o ansawdd uchel mewn amrywiaeth o fformatau, gan gynnwys rhai yn yr iaith Gymraeg, ac yn adlewyrchu ffurfiau cyhoeddi sy'n newid.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r gwasanaeth llyfrgell yn sicrhau bod ein hadnoddau cyllidebol yn cael ei ddefnyddio i ddarparu adnoddau o ansawdd uchel mewn amrywiaeth eang o fformatau. Mae'r holl ddeunydd Cymraeg a gyhoeddir yn cael ei brynu. Mae'r consortiwm Pwrcasu Llyfrau Cymru Gyfan yn galluogi'r gwasanaeth i gyflawni mwy o arbedion nag pe baem yn gweithredu ar ben ein hun. Mae'r bartneriaeth TalNet hefyd yn dod ac arbedion yn y maes hwn.
<p>13 Rhannu eu catalogau, er mwyn i ddefnyddwyr fedru gwneud un chwiliad drwy holl adnoddau llyfrgelloedd Cymru.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae Catalog Llyfrgell TalNET yn llwyr hygyrch.
<p>Arweinyddiaeth a datblygu</p>		
<p>14 Hyrwyddo llyfrgelloedd er mwyn denu rhagor o bobl i elwa o'u gwasanaethau.</p>	Cyflawni'n rhannol	Nodwn hyn fel cyfarfod yn rhannol o ganlyniad i faterion cyllido, mae gwasanaeth heb unrhyw gyllideb farchnata, a gall capasiti staffio yn y gwasanaeth cyfyngu cyrhaeddiad. Mae'r Tîm Datblygu Cynulleidfa yn Wrecsam wedi bod yn amhrisiadwy yn y maes hwn. Fel y nodwyd yn flaenorol, mae'r Gwasanaeth yn cydnabod bod hwn yn faes o wendid, fodd bynnag, mae presenoldeb rheolaidd ar y tudalennau cyfryngau cymdeithasol yr Awdurdod yn cael effaith da a datganiadau i'r wasg yn adrodd straeon newyddion da wedi ymddangos yn rheolaidd yn ystod y flwyddyn sy'n denu 'non-users'. Mae gweithgareddau a digwyddiadau yn cael eu hyrwyddo y tu allan i adeiladau ni mewn lleoliadau yn y gymuned.
<p>15 Ymgynghori â defnyddwyr yn rheolaidd i gasglu eu barn ar y gwasanaeth a chasglu gwybodaeth am eu hanghenion newidiol.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell wedi ymgynghori'n Ffurfiol gyda'i Ddefnyddwyr ym Mawrth 2014, a bydd yn ymgynghori eto yn ystod y Fframwaith . Fel rhan o'r broses drawsnewid cynhaliodd y gwasanaeth ymgynghoriad yn hydref 2014 gyda nod ateb sawl cwestiwn: <ul style="list-style-type: none"> • Beth ydi ein dinasyddion a phartneriaid angen oddi wrth eu gwasanaeth llyfrgell? • Casglu barn ar restr hir o opsiynau posibl. • Pa syniadau sydd gan bartneriaid a dinasyddion ar gyfer gwella'r gwasanaeth? Mae'r ymatebion wedi llywio'r Gwasanaeth a'r proses trawsnewid

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Môn

16 Gweithio mewn partneriaeth i agor mynediad at adnoddau holl llyfrgelloedd Cymru.	Cyflawni'n llawn	Mae gwasanaeth Llyfrgelloedd Ynys Môn yn cymryd pob cyfle i weithio mewn Partneriaeth, o fewn y sector llyfrgelloedd cyhoeddus, y gymuned ehangach a hefyd gyda phartneriaid y tu allan i'r sector llyfrgell. Mae'r gwasanaeth yn cyfrannu at weithgareddau ac agenda'r Bartneriaeth Llyfrgelloedd Gogledd Cymru (Cyhoeddus, Academaidd, AB a Llyfrgelloedd Arbennig) ac yn cydweithio yn llawn â'r cynllun Rhanbarthol LINC y Gogledd. Bydd y prosiect LMS Cymru Gyfan yn cryfhau'r maes hwn ymhellach.
17 Darparu mynediad at strategaeth, polisiau, amcanion a gweledigaeth y gwasanaeth llyfrgell, mewn print ac ar-lein, mewn amrywiaeth o ieithoedd fel y bo'n briodol i'r gymuned.	Cyflawni'n rhannol	Mae strategaeth, polisiau, nodau a gweledigaeth y Gwasanaeth Llyfrgelloedd ar gael yn llawn wedi ei argraffu, yn llwyr ddwyieithog yn Gymraeg a Saesneg . Nid ydynt ar gael ar hyn o bryd ar y wefan gan eu bod wedi eu symud dros dro oherwydd eu bod yn cael eu hadolygu a'u diweddarau yn rhan o'r Arolwg Gwasanaeth Llyfrgell a'r broses gydgordio cyn cyflwyno RhLG (LMS) Gogledd Cymru.
18 Darparu proses gwyno sy'n glir, yn amserol ac yn dryloyw ar gyfer adegau pan fo rhywbeth yn mynd o'i le.	Cyflawni'n llawn	Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell yn gweithredu polisi Canmol a Chwyn, proses glir,tryloyw ac amserol. yn chwarterol ar gyfer Sgriwtini. Ymdrinnir â phob mater yn uniongyrchol a rhaeadrir yr arfer dda/ y gwersi a ddysgwyd yn uniongyrchol i bob pwynt gwasanaeth.

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Cwsmeriaid a chymunedau

Ynys Môn

DASLICC 1 Gwneud gwahaniaeth

2015-16

Canran yr oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u helpu i ddatblygu sgiliau newydd
 Canran yr oedolion sydd wedi cael gwybodaeth ddefnyddiol ynghylch iechyd a lles yn y llyfrgell
 Canran yr oedolion sydd yn teimlo bod y llyfrgell yn lle diogel a chroesawgar i ymweld â hi
 Canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau

ang

ang

ang

ang

Dyddiad yr arolwg (mis a blwyddyn) ang

Sylw'r Awdurdod:

Nid yw arolwg wedi cael ei gynnal yn ystod y flwyddyn oherwydd y hymgyngoriad trawsnewid gwasanaeth llyfrgell

Canran y plant 7-16 oed sy'n meddwl bod defnyddio'r llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau

ang

Canran y plant 7-16 oed sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau

ang

Dyddiad yr arolwg (mis a blwyddyn) ang

Sylw'r Awdurdod:

Nid yw arolwg wedi cael ei gynnal yn ystod y flwyddyn oherwydd y hymgyngoriad trawsnewid gwasanaeth llyfrgell

DASLICC 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid

2015-16

2014-15

Canran yr oedolion sy'n credu bod y dewis o lyfrau yn 'dda iawn' neu'n 'dda'

ang

ang

Canran yr oedolion sy'n credu bod safon y gofal cwsmeriaid yn 'dda iawn' neu'n 'dda'

ang

ang

Canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell yn 'dda iawn' neu'n 'dda' yn gyffredinol

ang

ang

Dyddiadau'r arolwg (mis a blwyddyn)

ang

ang

Sylw'r Awdurdod:

Nid yw arolwg wedi cael ei gynnal yn ystod y flwyddyn oherwydd y hymgyngoriad trawsnewid gwasanaeth llyfrgell

Sgôr gyffredinol allan o ddeg ar gyfartaledd a roddwyd gan ddefnyddwyr 7-16 oed i'r llyfrgell maent yn eu defnyddio

ang

Dyddiad yr arolwg (mis a blwyddyn) ang

Sylw'r Awdurdod:

Nid yw arolwg wedi cael ei gynnal yn ystod y flwyddyn oherwydd y hymgyngoriad trawsnewid gwasanaeth llyfrgell

DASLICC 3 Cymorth ar gyfer datblygiad unigol

2015-16

% y cyfanswm

2014-15 % y cyfanswm

Nifer o fannau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr a mwy sy'n darparu:

Cymorth sylfaenol i ddefnyddio'r seilwaith TGCh a gynigir (gan gynnwys y rhwydwaith diwifr) a chymorth i gael gafael ar y rhychwant o adnoddau gwybodaeth electronig sydd ar gael.

9

100%

100%

Hyfforddiant i wella llythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol.

6

67%

67%

Sesiynau llythrennedd gwybodaeth i ddefnyddwyr.

9

100%

100%

Cymorth i ddefnyddwyr i gael gafael ar adnoddau e-lywodraeth lleol a chenedlaethol.

9

100%

100%

Rhaglenni/gweithgareddau datblygu darllenwyr ar gyfer oedolion a phlant

9

100%

100%

Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae rhaglen lawn o sesiynau sgiliau ffurfiol wedi rhedeg yn y 6 llyfrgell fwyaf. Sesiynau sgiliau anffurfiol yn digwydd ym mhob llyfrgell, fodd bynnag nad yw nifer y cyfrifiaduron yn y llyfrgelloedd llai yn addas ar gyfer sesiynau ffurfiol.

DASLICC 4 Hyfforddiant i ddefnyddwyr

Cyfanswm y nifer yn mynychu sesiynau hyfforddi defnyddwyr wedi'u trefnu ymlaen llaw gan y llyfrgell

Canran y mynychwyr a ddywedodd fod mynychu wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion

Nodwch y dull a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r ffigur hwn

Brasamcan o nifer y ffurflenni adborth a ddosbarthwyd

Nifer y ffurflenni adborth sydd wedi'u cynnwys yn y cyfrifiad hwn

Nifer y cwsmeriaid sydd wedi cael cymorth drwy gael hyfforddiant anffurfiol yn ystod y flwyddyn

Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys nodyn ar y dull i'w ddefnyddio i gyfrifo'r canlyniadau):

Hyfforddiant anffurfiol yn cynyddu; help gyda negeseuon e-bost /ddefnyddio cyfrif e-adnoddau yn gyfran fawr o'r ffigur hwn. Gweithdrefnau samplu CIPFA yn cael eu dilyn gyda chyfrif ym mis Hydref.

2015-16	Fesul 1,000 o'r boblgth	2014-15
---------	-------------------------	---------

338	5	
-----	---	--

95%		91%
-----	--	-----

250		
-----	--	--

250		
-----	--	--

15,325	219	
--------	-----	--

Mynediad i bawb

Ynys Môn

DASLICC 5 Lleoliad manau gwasanaeth

Dwysedd y boblogaeth (person yr hectar)

% yr aelwydydd o fewn 3 milltir (neu 15 munud o amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

77.8% o aelwydydd yn byw o fewn clustog 3mle i lyfrgell sefydlog. Mae hyn yn wybodaeth oddi ar ein system GIS, radiws o 3 milltir syml yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y cyfrifo. Mae gwaith yn cael ei gynnal ar ffigur fwy cywir gan gyfrifo pellter a deithiwyd ar y ffordd, fel rhan o'r Adolygiad Llyfrgelloedd. Nid oedd y ffigur hwnnw ar gael eto gan nad oedd yr arbenigedd ar gael o fewn y cyngor. Mae'r ONS yn helpu ein cydweithwyr yn Cynllunio Datblygu Economaidd gyda'r cyfrifiad hwn. 23% o aelwydydd yn byw o fewn 1/4 milltir o arhosfan llyfrgell deithiol.

2015-16	2014-15
---------	---------

1.0	
-----	--

100%	100%
------	------

DASLICC 6 Defnyddio'r llyfrgell

Cyfanswm nifer yr ymweliadau i lyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn

Nodwch y dull a ddefnyddiwyd i gyfrifo hwn

Cyfanswm nifer yr ymweliadau allanol i wefan llyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn

Cyfanswm nifer y benthycwyr gweithredol yn ystod y flwyddyn

Cyfanswm y nifer sy'n aelodau o'r llyfrgell

Cyfanswm nifer y llyfrau a fenthycwyd (oedolion a phlant wedi'u cyfuno)

Cyfanswm nifer y deunydd clyweledol ac electronig a fenthycwyd/lawrlwythywyd

Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys enwau unrhyw fannau gwasanaeth a rennir ac sy'n rhannu dulliau cyfrif, a dyddiad y glanhau diwethaf ar ddata

2015-16	Fesul 1,000 o'r boblgth	2014-15	Fesul 1,000 o'r boblgth
---------	-------------------------	---------	-------------------------

288,575	4,124	4,166	
---------	-------	-------	--

Cyfuniad o'r dulliau hyn			
--------------------------	--	--	--

110,500	1,579	1,555	
---------	-------	-------	--

8,004	114	155	
-------	-----	-----	--

17,596	251	266	
--------	-----	-----	--

213,579	3,052	3,932	
---------	-------	-------	--

9,032	129	258	
-------	-----	-----	--

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Dyddiad glanhau data diwethaf oedd 01/04/2013

DASLICC 7 Presenoldeb defnyddwyr yn nigwyddiadau'r llyfrgell

	2015-16	Fesul 1,000 o'r boblgth	2014-15 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm y nifer yn mynychu digwyddiadau a gweithgareddau wedi'u trefnu gan y llyfrgell	13,537	193	210

Sylw'r Awdurdod:

Presenoldeb mewn digwyddiadau a gweithgareddau yn ychydig yn llai na'r llynedd, fodd bynnag, nid yw hyn yn adlewyrchu ansawdd a nifer o weithgareddau. Mae'r Gwasanaeth yn falch o'r rhaglen ei ddigwyddiadau a gweithgareddau yn enwedig o gofio bod yr adran plant wedi bod 1 aelod proffesiynol staff byr yn ystod y cyfnod adrodd hwn.

Dysgu am oes

Ynys Môn

DASLICC 8 Deunydd darllen cyfoes

	2015-16	Fesul 1,000 o'r boblgth	2014-15 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm nifer yr eitemau a dderbyniwyd	22,669	324	278

Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau (o DASLICC 14)

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

£1,717

Stoc benthyca ar ddechrau'r flwyddyn

Cyfanswm deunydd i'w fenthyca a dderbyniwyd

Cyfradd adnewyddu

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

120,147

22,489

18.7%

2014-15

13%

DASLICC 9 Deunydd darllen priodol

	2015-16	2014-15
Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau i blant	£33,025	
A yw'r ffigwr hwn yn cynnwys gwariant ar Wasanaeth Llyfrgell i Ysgolion?	Ydi	
Please indicate the amount included	£11,179	

Canran gwariant ar ddeunyddiau i blant

% 29%

Mae'r Gwasanaeth yn 'gorwario yn y maes hwn sydd yn adlewyrchiad o flaenoriaeth i'r gwasanaeth tuag plant ac oedolion ifanc. Fodd bynnag, mae'r Gwasanaeth wedi ceisio ail-gydbwysu'r gyllideb llyfrgell ychydig tuag at brynu stoc Oedolion / Plant fel y dangosir gan y gostyngiad yn y gwariant%.

Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau Cymraeg

Canran gwariant ar ddeunyddiau Cymraeg

Gwariant am bob 1,000 y boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg

£15,225

£380

% 7%

£ £222

DASLICC 10 Mynediad ar-lein

	2015-16	Fesul 10,000 o'r boblgth	2014-15 Fesul 10,000 o'r boblgth
--	---------	--------------------------	----------------------------------

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Cyfanswm nifer y cyfrifiaduron â mynediad i'r cyhoedd sydd ar y rhwydwaith Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	72	10.29	10.06
A yw pob llyfrgell sefydlog a theithiol yn darparu o leiaf un ddyfais sy'n rhoi mynediad i'r cyhoedd at y Rhyngwrwd ac at gynnwys digidol ar y rhwydwaith? Os yw'n berthnasol, cofnodwch nifer y safleoedd sefydlog nad oes ganddynt fynediad i'r rhwydwaith Os yw'n berthnasol, cofnodwch nifer y llyfrgelloedd symudol nad oes ganddynt fynediad i'r rhwydwaith Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:	Nac ydi		
A yw'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn darparu mynediad diwifr i'r cyhoedd er mwyn iddynt ddefnyddio eu dyfeisiau eu hunain? Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	Ydi		
DASLICC 11 Defnyddio TGCh	2015-16	% a ddefnyddiwyd	2014-15 %
Nifer yr oriau sydd ar gael i'w defnyddio ar gyfleusterau TGCh sydd â mynediad i'r cyhoedd yn ystod y flwyddyn	65,154		
Nifer yr oriau a gofnodwyd o ddefnyddio cyfleusterau TGCh gan y cyhoedd yn ystod y flwyddyn	38,192	59%	51%
Nifer yr oriau ar gael i ddefnyddio rhwydweithiau diwifr gan y cyhoedd yn ystod y flwyddyn	9,954		
Nifer yr oriau a gofnodwyd o'r cyhoedd yn defnyddio rhwydweithiau diwifr yn ystod y flwyddyn Sylw'r Awdurdod:	dim ar gael		ang
DASLICC 12 Cyflenwi ceisiadau	2015-16	%	2014-15 %
Cyfanswm nifer y ceisiadau am eitemau unigol a wnaed yn ystod y flwyddyn	15,886		
Nifer y ceisiadau yr hysbysir y defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 7 diwrnod calendr i wneud y cais Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	11,563	73%	65%
Nifer y ceisiadau yr hysbysir y defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 15 diwrnod calendr i wneud y cais Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	14,497	91%	84%
Arweinyddiaeth a datblygu			Ynys Môn
DASLICC 13 Lefelau staffio a chymwysterau	2015-16	Fesul 10,000 o'r boblgth	2014-15 Fesul 10,000 o'r boblgth
Cyfanswm nifer y staff (FTE) Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod: Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys gwybodaeth am staff sy'n cael eu rhannu):	20.3	2.90	3.01

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae'r cyfanswm yn cynnwys staff 'ar y cyd' yn yr uned lyfryddol TalNet (am 22% o gyfanswm eu lefel staffio). Rydym wedi cynnwys yr oriau'r Cydlynnydd Dysgu Gydol Oes, llyfrgellydd proffesiynol, sy'n cael ei ariannu drwy'r Adran Addysg ac nid cyflog o Gyllideb Gwasanaeth Llyfrgelloedd; mae'r swydd hon yn rhan o Dîm Proffesiynol ac mae ganddo gyfrifoldeb penodol o fewn y gwasanaeth yn ogystal â'r rôl dysgu gydol oes integredig. Nid yw lefelau staffio wedi gostwng yn ystod y cyfnod adrodd hwn, fodd bynnag, mae gennym 1 swydd llawn amser yn wag sydd wedi ei heithrio o'r ffigurau hyn. Cafodd y Llyfrgellydd Cynorthwyol secondiad i'r swydd yma yn ystod y flwyddyn, ond nid yw ei swydd barhaol wedi ei llenwi. Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn is na'r safon staffio sydd anochel yn cael effaith ar y Gwasanaeth. Mae'r broses drawsnewid ac ailstrwythuro wedi cymhlethu'r posibilrwydd o lenwi swyddi wag.

Nifer y staff sydd â chymwysterau cydnabyddedig yn gysylltiedig â llyfrgelloedd (FTE) (gan gynnwys meysydd cytras)

3.3

0.47

0.63

Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:

Mae 1 swydd broffesiynol, llawn amser, wedi bod yn wag oherwydd ymddeoliad yn Ebrill 2015 (Llyfrgellydd Plant a Pobl Ifanc). Mae'r Llyfrgellydd Cynorthwyol: Plant ac Ysgolion wedi cwblhau ei chymhwyster ôl-radd (gan ennill ei Diploma mewn Astudiaethau Gwybodaeth a Llyfrgellyddiaeth Mai 2016 y tu allan y cyfnod adrodd hwn), mae hi hefyd yn athro cymhwysedig ond nid yw wedi cael ei gyfrif fel aelod o staff proffesiynol yn y ffurflen hon oherwydd nid i'w cymhwyster yn hanfodol i'r swydd hwn. Gall capasiti ein staff proffesiynol, ynghyd â'r broses drawsnewid, ar adegau gyfyngu datblygiad y gwasanaeth.

Nifer y staff sydd â chymwysterau mewn meysydd cytras (FTE)

0.0

Nifer y swyddi sy'n gofyn am gymwysterau llyfrgellyddiaeth

4.4

Nifer y staff â chymwysterau llyfrgellyddiaeth mewn swyddi nad oes angen cymhwyster llyfrgellyddiaeth (FTE)

1.0

Sylw'r Awdurdod:

A yw rheolwr gweithredol dynodedig y gwasanaeth llyfrgell yn meddu ar gymhwyster ffurfiol mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth?

Ydi

Ydi

Rhowch fanylion am y cymwysterau cyfredol sydd ganddo/ganddi:

Diploma ôl-radd in Gwybodaeth ac Astudiaethau Llyfrgell (DIPLibInfSt)

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Ymhle y mae safle'r swydd hon yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol?

Aadrodd yn uniongyrchol i'r Pennaeth Gwasanaeth fel uchod

Beth yw swydd y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle (os yw'n wahanol i'r uchod)?

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Ymhle y mae swydd y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol (os yw'n fel uchod wahanol i'r uchod)?

Cyfanswm oriau gweithio staff yn ystod y flwyddyn	34,650
Nifer oriau staff sydd wedi'u treulio mewn hyfforddiant neu ddatblygiad personol/proffesiynol	475
% yr amser a dreuliyd mewn hyfforddiant a datblygiad personol/proffesiynol	1.4%

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Nid yw staff TalNet wedi cael eu cynnwys yn y cyfrifiadau uchod

Cyfanswm nifer y gwirfoddolwyr gweithredol yn ystod y flwyddyn	8	2014-15	13
Cyfanswm nifer oriau gweithio gwirfoddolwyr yn ystod y flwyddyn	210	2014-15	236

A yw'r achrediad Buddsoddwyr mewn Gwirfoddolwr gennyh o ran y Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol/NOS?

Amherthnasol

Yn gryno, disgrifiwch yr hyfforddiant a'r cymorth a gynigir i wirfoddolwyr.

Sylw'r Awdurdod:

Profiad Gwaith: Mae'r gwasanaeth llyfrgell yn edrych ar gyfraniad gwirfoddolwyr fel rhan o'r broses Trawsnewid Gwasanaeth Llyfrgelloedd.

DASLICC 14 Gwariant gweithredol

	2015-16	% y cyfanswm	2014-15	% y cyfanswm
Gwariant ar staff	£476,601	48%		51%
Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau	£124,815	13%		12%
Gwariant ar gynnal a chadw, atgyweirio ac adnewyddu offer ac adeiladau	£35,884	4%		9%
Cyfanswm costau gweithredol eraill	£350,583	35%		28%
Cyfanswm y gwariant refferniw	£987,883	100%		100%
Cyfanswm y gwariant refferniw am bob 1,000 o'r boblogaeth	£14,117		£14,160	
Cyfanswm gwariant cyfalaf	£115,914			
Cyfanswm gwariant cyfalaf am bob 1,000 o'r boblogaeth	£1,656		£2,126	

Sylw'r Awdurdod:

Dadansoddiad Gwariant Cyfalaf ydi £ 114,562 Dibrisiant a £ 1,352 'capital refurbishment of premises'

DASLICC 15 Cost am bob ymweliad

	2015-16	Cymhareb	2014-15
Cyfanswm y gwariant refferniw	£ 987,883		
Cyfanswm yr incwm a gynhyrchir	£60,972.00		
Cyfanswm yr incwm a gynhyrchwyd			
Cyfanswm nifer yr ymweliadau i safleoedd y llyfrgell yn ystod y flwyddyn	288,575		
Cyfanswm nifer yr ymweliadau allanol i wefannau'r llyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn	110,500	£2.32	

DASLICC 16 Oriau agor

	2015-16	Fesul 1,000 o'r boblgth	2014-15 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm oriau agor blynyddol yr holl fannau gwasanaeth	10,462	150	149

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

		% y cyfanswm	2014-15 % y cyfanswm
Cyfanswm oriau cau mannau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny neu mewn argyfwng oherwydd diffyg yn yr adeilad neu staff ddim ar gael	16		
Cyfanswm oriau agor a gynlluniwyd ar gyfer yr holl fannau gwasanaeth sefydlog	9,900	0.2%	0%
Cyfanswm nifer yr arosfannau llyfrgell deithiol ac achlysuron cludo i'r cartref a gollwyd o ganlyniad i ddiffyg yn y cerbyd neu staff ddim ar gael	0		
Cyfanswm arosfannau'r llyfrgell deithiol ac achlysuron cludo i'r cartref a drefnwyd Sylw'r Awdurdod:	1,790	0.0%	0%

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-17

Ynys Môn

Adroddiad Asesu Blynyddol 2015-16

Lluniwyd yr adroddiad hwn ar sail yr wybodaeth a ddarparwyd yn y ffurflen flynyddol, yr astudiaethau achos a'r adroddiad naratif a gyflwynwyd gan Ynys Môn i Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru.

1) Crynodeb gweithredol

Roedd Ynys Môn wedi cyflawni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, ac wedi cyflawni 1 yn rhannol.

O'r 7 dangosydd ansawdd sydd â thargedau, roedd Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn a 3 yn rhannol.

Parhau mae problem gyfredol y lefelau staff isel, ac mae'r gwasanaeth yn ddisymud i raddau helaeth o ran ei berfformiad. Mae'r ad-drefnu arfaethedig yn cynnig cyfleoedd i ddatblygu'r gwasanaeth mewn nifer o feysydd pwysig; fodd bynnag gall hefyd fod yn gyfnod ansicr ac mae'n dal yn aneglur beth fydd yr effaith hirdymor ar y gwasanaeth a'i ddefnyddwyr.

- Cyflwynodd Ynys Môn dystiolaeth dda o effaith gwahanol agweddau'r gwasanaeth ar nifer o ddefnyddwyr unigol. Dywedodd 95% o'r rhai a fynychodd sesiynau hyfforddi eu bod wedi cael cymorth i gyflawni eu hamcanion.
- Mae gan hyfforddiant anffurfiol rôl bwysig, yn enwedig mewn llyfrgelloedd llai o faint nad oes ganddynt y gallu i gynnig sesiynau mwy ffurfiol.
- Mae'r gwasanaeth yn cyflawni'r safonau ar gyfer mynediad rhwydd i fannau gwasanaeth, ac mae'n cynnig ystod o ddigwyddiadau a gweithgareddau sy'n cael eu cefnogi'n dda. Nifer yr ymweliadau rhithwir fesul pen y boblogaeth yw'r ail uchaf yng Nghymru.
- Mae lefelau'r derbyniadau yn gyffredinol a deunydd Cymraeg yn cyflawni'r safonau a osodwyd, er bod mwy o bwyslais yn cael ei roi ar ddeunydd i blant ac mae data'r gwasanaeth llyfrgell i ysgolion wedi'i gynnwys yn y ffigurau. Mae defnydd da ar y cyfleusterau TGCh, er bod darparu mynediad i'r rhyngwyd ar y llyfrgell deithiol yn broblem. Cafwyd gwelliant amlwg yng nghyflymder cyflenwi ceisiadau, sydd bellach yn uwch na'r canolrifau ar gyfer Cymru.
- Mae lefelau'r staff yn syrthio'n is na'r safonau a osodwyd, ac er na fu unrhyw ostyngiadau pellach eleni, mae'r maes hwn yn parhau i beri pryder i ddatblygiad y gwasanaeth. Mae cyfanswm y gwariant yn parhau ar lefel debyg i'r llynedd, yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru. Y gost net gyfartalog fesul ymweliad oedd £2.32, sydd ychydig yn is na'r canolrif ar gyfer Cymru

O ran y pedwar maes yn y fframwaith (*Cwsmeriaid a chymunedau; Mynediad i bawb; Dysgu am oes; ac Arweinyddiaeth a datblygu*), o'i gymharu â gweddill Cymru, mae Ynys Môn yn perfformio'n dda ym maes eang *Dysgu am oes*. Mae'r perfformiad mewn meysydd eraill yn fwy cymysg, gyda rhai dangosyddion da a rhai ddim cystal.

Mae'r perfformiad yn gymharol debyg i'r llynedd, gyda rhai gwelliannau amlwg yng

nghyflymder cyflenwi ceisiadau, ac wrth gyflawni'r hawliau craidd. Mae problem barhaus lefelau staffio isel yn dal yno, ac mae adroddiadau blaenorol wedi nodi bod y gwasanaeth yn ddisymud i raddau helaeth o ran ei berfformiad. Mae'r ffurflen flynyddol hon yn dangos darlun mwy cymysg.

2) Perfformiad yn erbyn y safonau

Mae'r fframwaith safonau yn cynnwys hawliau craidd, dangosyddion ansawdd sydd â thargedau, dangosyddion ansawdd sydd â meincnodau a mesurau effaith. Mae Adran 2 yn crynhoi cyflawniadau yn erbyn yr hawliau craidd, y dangosyddion ansawdd sydd â thargedau, y dangosyddion ansawdd sy'n dangos perfformiad yn erbyn awdurdodau eraill, ac yn mesur effaith. Ceir asesiad naratif o berfformiad yr awdurdod yn Adran 3.

a) Hawliau craidd

Roedd Ynys Môn wedi cyflawni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, ac wedi cyflawni 1 yn rhannol. Mae hyn yn welliant o'r sefyllfa y llynedd, o ran bod pob hawl graidd ym maes *Mynediad i bawb* bellach wedi'u cyflawni. Ym maes *Arweinyddiaeth a datblygu*, mae cyllid yn dal i fod yn broblem o ran hyrwyddo'r gwasanaeth.

b) Dangosyddion ansawdd sydd â thargedau

Mae 16 o ddangosyddion ansawdd (DA) yn y fframwaith. O'r 7 sydd â thargedau, mae Ynys Môn yn cyflawni 4 yn llawn a 3 yn rhannol:

Dangosydd ansawdd	Cyflawni?	
DA 3 Datblygiad unigol:		Cyflawni yn rhannol
a) Cymorth TGCh	✓	
b) Hyfforddiant sgiliau	✗	
c) Llythrennedd gwybodaeth	✓	
d) Cymorth e-lywodraeth	✓	
e) Datblygu darllenwyr	✓	
DA 5 Lleoliad mannau gwasanaeth	✓	Cyflawni yn llawn
DA 8 Deunydd darllen cyfoes:		Cyflawni yn llawn
a) Derbyniadau fesul pen y boblogaeth	✓	
<u>neu</u> Wariant ar ddeunyddiau fesul pen	✗	
b) Cyfradd adnewyddu	✓	
DA 9 Deunydd darllen priodol:		Cyflawni yn rhannol
a) % y gyllideb deunyddiau ar blant	✗	
b) % y gyllideb deunyddiau wedi'i wario ar y Gymraeg	✓	
<u>neu</u> Wariant ar y Gymraeg fesul pen y boblogaeth	✗	
DA 10 Mynediad ar-lein:		Cyflawni yn llawn
a) Pob man gwasanaeth	*	
Cyfrifiaduron fesul pen y boblogaeth	✓	
b) Darpariaeth Wi-Fi	✓	
DA 13 Lefelau staffio a chymwysterau:		Cyflawni yn rhannol
a) Staff fesul pen y boblogaeth	✗	
b) Staff proffesiynol fesul pen y boblogaeth	✗	
c) Cymhwyster/hyfforddiant pennaeth y gwasanaeth	✓	

Dangosydd ansawdd	Cyflawni?	
d) Canran DPP	✓	
DA 16 Oriau agor fesul pen y boblogaeth	✓	Cyflawni yn llawn

* Ni chaiff awdurdodau eu cosbi ar y dangosydd hwn os yw'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn cynnig mynediad i'r rhyngwryd, er nad yw eu gwasanaethau teithiol yn gwneud hynny.

Dyma'r un sefyllfa â llynedd.

c) Mesur effaith

Mae'r fframwaith yn cynnwys tri dangosydd sy'n ceisio casglu tystiolaeth o'r effaith y mae defnyddio'r gwasanaeth llyfrgell yn ei gael ar fywydau pobl. Drwy'r dangosyddion hyn a rhai eraill, mae'n bosibl gweld sut y mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu tuag at agendâu addysgol, cymdeithasol, economaidd ac iechyd a lles, yn lleol a chenedlaethol. Nid oes targedau i'r dangosyddion hyn. Nid oedd pob awdurdod wedi casglu data ar gyfer y dangosyddion effaith, ac mae'r safleoedd felly wedi'u cynnwys yn ôl nifer yr ymatebwyr a nodir, ac 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr uchaf.

Nid yw Ynys Môn eto wedi cynnal astudiaeth effaith yn y fframwaith presennol.

Dangosydd perfformiad	Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	
DA 1 Gwneud gwahaniaeth					
b) % y plant sy'n meddwl bod y llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau:	amherthnasol	86%	93%	99%	
e) % yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau:	amherthnasol	36%	87%	97%	
% y plant sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau:	amherthnasol	57%	73%	93%	
DA 4 b) % y mynychwyr sesiynau hyfforddi a ddywedodd fod yr hyfforddiant wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion:	95%	12/17	85%	97%	100%

Cyflwynodd Ynys Môn ddwy astudiaeth achos effaith oedd yn dangos y gwir wahaniaeth y mae gwasanaeth llyfrgell yn ei wneud:

- Grŵp gwranddo ar stori i bobl â nam ar eu golwg sydd wedi annog un cyfranogwr i ymuno â grwpiau eraill
- Sylwadau gan gyfranogwyr Amser Odli i blant ar werth y sesiynau a'r mwynhad a gawsant ohonynt

d) Dangosyddion perfformiad a meincnodau ansawdd

Nid oes targedau i'r dangosyddion sy'n weddill, ond maent yn fodd i gymharu perfformiad rhwng awdurdodau. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi sefyllfa Ynys Môn ar gyfer 2015-16. Mae safle'r awdurdod wedi'i roi allan o 22, sef 1 yw'r uchaf a 22 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf, oni nodir yn wahanol. Mae dangosyddion sydd â llai na 22 awdurdod wedi cyflenwi data ar eu cyfer yn dod o arolygon cwsmeriaid sydd ond angen eu cynnal unwaith yn ystod y cyfnod fframwaith tair blynedd, neu ddangosyddion lle nad oedd yr elfennau data perthnasol ar gael i rai awdurdodau. Mae ffigyrau a adroddwyd ar gyfer DA 4 i DA 16 y llynedd wedi'u hailadrodd er hwylustod cymharu. Noder bod y dangosyddion 'fesul pen' wedi'u cyfrifo fesul 1,000 y boblogaeth.

Dangosydd perfformiad	Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2014/15	Safle
DA 1 Gwneud gwahaniaeth						
a) sgiliau newydd	amherthnasol	23%	72%	92%		

Dangosydd perfformiad		Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2014/15	Safle
c) iechyd a lles	<i>amherthnasol</i>		26%	58%	93%		
d) lle diogel a chroesawgar	<i>amherthnasol</i>		84%	97%	100%		
DA 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid							
a) dewis 'da iawn' neu 'da' o lyfrau	<i>amherthnasol</i>		74%	89%	97%		
b) gofal cwsmeriaid 'da iawn' neu 'da'	<i>amherthnasol</i>		90%	97%	99%		
c) 'da iawn' neu 'da' yn gyffredinol;	<i>amherthnasol</i>		92%	97%	99%		
d) sgôr plant allan o ddeg	<i>amherthnasol</i>		8.0	9.2	9.5		
DA 4 Hyfforddiant i ddefnyddwyr							
a) mynychwyr fesul pen y boblogaeth	5	22	5	30	390	11	18
c) hyfforddiant anffurfiol fesul pen y boblogaeth	219	8/19	3	195	1017	174	9/21
DA 6 Defnyddio'r llyfrgell							
a) ymweliadau fesul pen y boblogaeth	4,124	10	2,467	3,967	6,185	4,166	12
b) ymweliadau rhithwir fesul pen	1,579	2	340	976	2,475	1,555	3
c) benthycwyr gweithredol fesul pen	114	18	45	157	273	155	12
DA 7 mynychwyr mewn digwyddiadau fesul pen							
193	13	60	223	666	202	11	
DA 11 Defnyddio TGCh - % yr amser ar gael i'w defnyddio gan y cyhoedd							
a) offer	59%	2	20%	31%	68%	51%	3
b) gwasanaethau Wi-Fi	<i>amherthnasol</i>		20%	60%	90%	<i>Ni wyddys</i>	
DA 12 Cyflenwi ceisiadau							
a) % ar gael o fewn 7 diwrnod	73%	10	57%	71%	86%	65%	21
b) % ar gael o fewn 15 diwrnod	91%	4	71%	86%	96%	84%	12
DA 13 Lefelau staffio a chymwysterau							
(v) a) cyfanswm gwirfoddolwyr	8	18	0	18	103	13	12
b) cyfanswm oriau gwirfoddolwyr	210	17	0	582	3,699	236	15
DA 14 Gwariant gweithredol							
a) cyfanswm gwariant fesul pen y boblogaeth	£14,117	7/21	£7,516	£12,749	£18,760	£14,160	11
b) % ar staff	48%	18/21	40%	58%	79%	51%	16
% ar adnoddau gwybodaeth	13%	10/21	7%	13%	23%	12%	15
% ar offer ac adeiladau	4%	10/21	1%	3%	20%	9%	6
% ar gostau gweithredol eraill;	35%	2/21	0%	20%	39%	28%	8
c) gwariant cyfalaf fesul pen y boblogaeth	£1,656	4/21	£0	£272	£4,677	£2,126	1
DA 15 Cost net am bob ymweliad							
£2.32	12/21	£1.83	£2.43	£3.53	*		
DA 16 Oriau agor (<i>gweler y nodyn</i>)							
(ii) a) % oriau cau manau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny	0.16%	22	0.00%	0.00%	0.16%	0.04%	14
b) % arosfannau llyfrgell deithiol / danfon i'r cartref a fethwyd	0.00%	1/19	0.00%	0.71%	23.44%	0%	1 / 19

Nodyn: Mae'r safleoedd yma wedi'u troi o chwith, sef mai 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf (perfformio orau)

** Ni ddarparwyd data incwm ar gyfer 2014-15 i gyfrifo'r ffigwr hwn.*

3) Dadansoddi perfformiad

Mae'r hawliau craidd a'r dangosyddion ansawdd wedi cael eu rhannu yn bedwar maes allweddol. Mae adran hon yr adroddiad yn amlinellu perfformiad yn erbyn y dangosyddion ansawdd yn y pedwar maes hynny ac yn cymharu â chanlyniadau blwyddyn gyntaf y fframwaith.

a) Cwsmeriaid a chymunedau

Nid yw Ynys Môn eto wedi cynnal arolwg cwsmeriaid ar gyfer y fframwaith hwn. Cynigir yr

ystod lawn o wasanaethau i gefnogi datblygiad unigol yn y llyfrgelloedd mwyaf eu maint, ond mae'r awdurdod yn nodi nad oes gan y tair llyfrgell llai o faint ddigon o gyfrifiaduron i gynnal sesiynau sgiliau digidol ffurfiol. Y nifer sy'n mynychu sesiynau hyfforddiant ffurfiol yw'r isaf yng Nghymru, gyda hyfforddiant anffurfiol i ddefnyddwyr ar lefel cryn dipyn yn uwch, gan fod yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd.

b) Mynediad i bawb

Ynys Môn yw'r unig awdurdod i gyflawni'r targed ar gyfer mynediad rhwydd i fannau gwasanaeth gan fod o fewn cyrraedd 100%. Fodd bynnag, nodir bod hyn yn cael ei gyfrifo ar sail 'radiws' yn hytrach na llwybrau ffyrdd/trafnidiaeth fel yr argymhellir yn y canllawiau. Cafwyd gostyngiad bychan yn nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd o'i gymharu â'r llynedd. Mae nifer yr ymweliadau rhithwir fesul pen y boblogaeth wedi cynyddu, ac un awdurdod arall yn unig a gofnododd lefel sy'n uwch. Mae'r gwasanaeth yn cynnig rhaglen helaeth o ddigwyddiadau a gweithgareddau er bod y nifer sy'n mynychu'r rhain ychydig yn is o'i gymharu â'r llynedd.

c) Dysgu am oes

Mae Ynys Môn yn parhau i gyflawni targed y derbyniadau ac yn cynnwys e-lyfrau a stoc gwasanaeth llyfrgell yr ysgolion, ac mae'n adrodd cynnydd o 16.5% mewn derbyniadau o'i gymharu â 2014-15. Mae gwariant ar wasanaeth llyfrgell yr ysgolion wedi'i gynnwys yn y ffigwr ar gyfer prynu deunydd plant, sydd, ar 26%, yn dangos ychydig mwy o gydbwysedd yn y gyllideb o'i gymharu â 29% y llynedd, a 17% o'r boblogaeth. Mae Ynys Môn yn cyflawni'r targed ar brynu deunydd Cymraeg drwy wario 12.2% o'r gyllideb deunyddiau arno, sef y ffigwr uchaf ond un yng Nghymru.

Mae'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn cynnig cyfrifiaduron at ddefnydd y cyhoedd ac mae defnydd da ar gyfleusterau rhyngwyd TGCh, a'r defnydd wedi cynyddu o'i gymharu â'r llynedd. Nid yw defnydd Wi-Fi yn cael ei gofnodi. Bu gwelliant sylweddol yng nghyflymder cyflenwi ceisiadau o'i gymharu â 2014-15, ac mae hwn bellach yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru gyfan.

d) Arweinyddiaeth a datblygu

Nid yw Ynys Môn wedi cyflawni'r targedau ar gyfer staffio cyffredinol nac ar gyfer staff proffesiynol, ac mae'n nodi bod y broses ad-drefnu bresennol wedi cymhlethu'r posibilrwydd o lenwi swyddi gwag. Mae hyn yn anochel wedi cael sgil-effaith ar y gwasanaeth. Mae pennaeth y gwasanaeth yn llyfrgellydd cymwysedig, ac mae'r awdurdod yn buddsoddi'n briodol mewn hyfforddiant staff. Mae'r 8 gwirfoddolwr ar leoliadau profiad gwaith ac yn rhoi cyfartaledd o 26 awr yr un. Mae'r gwasanaeth yn ystyried cyfraniadau gwirfoddol fel rhan o'r broses o drawsnewid y gwasanaeth llyfrgell.

Mae'r cyfanswm gwariant fesul pen y boblogaeth wedi'i gadw ar lefel debyg i'r llynedd, ac mae'n uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru. Mae'r gwariant cyfalaf a nodwyd yn cynnwys dibrisiant. Y gost gros gyfartalog fesul ymweliad yn 2015-16 oedd £2.48, o'i gymharu â £2.47 y llynedd.

Roedd yr oriau agor yn cyflawni'r safon, ac ni chollwyd unrhyw arhosfan yn y gwasanaeth teithiol yn ystod y flwyddyn.

4) Cyd-destun strategol

Cyflwynodd Ynys Môn ddatganiad clir ar gyfraniad y gwasanaeth llyfrgell tuag at flaenoriaethau ac amcanion ehangach y llywodraeth, a hynny ym meysydd dysgu, darllen a

llythrennedd, lles cymunedol, sgiliau ac adfywio economaidd, cyfranogiad a chynhwysiant digidol, iechyd a lles, hunaniaeth ddiwylliannol a thlodi.

5) Cyfeiriad i'r dyfodol

Mae'r gwasanaeth yn gweithio tuag at gyflawni'r ymrwymïadau a wnaed yng nghynllun corfforaethol Cyngor Sir Ynys Môn i gyflwyno model diwygiedig ar gyfer y gwasanaethau llyfrgell ar yr ynys, yn seiliedig ar ddwy lyfrgell ardal, wyth llyfrgell gymunedol a gwasanaeth llyfrgell deithiol wedi'i resymoli.

6) Casgliad

Parhau mae problem gyfredol y lefelau staff isel, ac mae'r gwasanaeth yn ddisymud i raddau helaeth o ran ei berfformiad. Mae'r ad-drefnu arfaethedig yn cynnig cyfleoedd i ddatblygu'r gwasanaeth mewn nifer o feysydd; fodd bynnag gall hefyd fod yn gyfnod ansicr ac mae'n dal yn aneglur beth fydd yr effaith hirdymor ar y gwasanaeth a'i ddefnyddwyr.

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru - Astudiaethau Achos

Awdurdod:

1. Astudiaeth achos o'r effaith y mae'r llyfrgell wedi'i gael ar unigolyn, neu ar grŵp o unigolion, yn ystod y flwyddyn. Disgrifiwch y defnydd a wneir o'r gwasanaeth, a'r gwahaniaeth y mae'r defnydd hwnnw wedi'i gael ar yr unigolyn neu'r grŵp dan sylw. Gallwch gyflwyno hyd at bedair astudiaeth achos (500 o eiriau yr un).
 - a)
 - b)
 - c)
 - d)
2. Ysgrifennwch ddarn naratif sy'n dangos sut mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu at flaenoriaethau a nodau strategol ehangach Llywodraeth Cymru (500 - 1,000 o eiriau)

Awdurdod: Cyngor Sir Ynys Môn

1. Astudiaeth achos o'r effaith y mae'r llyfrgell wedi'i gael ar unigolyn, neu ar grŵp o unigolion, yn ystod y flwyddyn. Disgrifiwch y defnydd a wneir o'r gwasanaeth, a'r gwahaniaeth y mae'r defnydd hwnnw wedi'i gael ar yr unigolyn neu'r grŵp dan sylw. Gallwch gyflwyno hyd at bedair astudiaeth achos (500 o eiriau yr un).

A Grŵp Gwrando Stori

Cysylltwyd â ni yn gynnar yn 2015 gan ddynes lleol a oedd ynghwm â'r RNIB. Roedd ganddi diddordeb mewn sefydlu grŵp gwrando ar gyfer pobl ddall a rhannol ddall.

Mae'r grwpiau gwrando stori yn sesiynau bywiog, lle y gall cyfranogwyr wrando ar gymysgedd o straeon byrion, pytau o lyfrau a cherddi ysgafn, Mae'r darllen yn cael ei wneud gan grwp o wirfoddolwyr, gan gynnwys staff y llyfrgell. Maent hefyd yn gyfle i gymdeithasu dros baned o de a chyfle i fenthycu eitemau o'r llyfrgell.

Mae darllen yn rhan hanfodol ym mywydau pobl ddall a rhannol ddall, gan eu helpu i oresgyn heriau bob dydd, gan roi hwb i'w lles meddyliol, gan eu galluogi i ddatblygu sgiliau newydd a darparu cyfleoedd ar gyfer cyswllt cymdeithasol drwy y grwpiau darllen. Mae darllen yn chwarae rôl bwysig wrth helpu oedolion dall a rhannol ddall i ymdopi â phwysau bywyd gan sicrhau eu bod yn cymryd rhan mewn gweithgaredd ystyrlon sy'n pasio amser, yn meddiannu y meddwl.

Sefydlodd y grŵp gwreiddiol yng Nghaergybi ac roedd yn gymaint o lwyddiant fel y cafodd ail grŵp ei sefydlu ym Mhorthaethwy gyda trydydd grwp ar y gweill yn y flwyddyn newydd. Mae'r grwpiau yn cael eu cynnal ar gost isel iawn, fodd bynnag, mae cais am grant yn cael ei baratoi i'r Gronfa Loteri Fawr; Cymru i Bawb, yn chwilio am gymorth gyda marchnata, costau cludiant a chyfarpar sylfaenol - byddai hyn yn sicrhau cynaliadwyedd i'r grwp

"Rwy'n mwynhau dod i'r grŵp gwrando yn y llyfrgell. Roeddwn i'n arfer darllen llawer o lyfrau cyn fy ngolwg fynd mor ddrwg. Rwy'n mwynhau clywed y straeon a mae Rhian wedi dweud wrthym am y llyfrau e-sain. Rwy'n credu y byddaf yn cael fy mab i roi rhai ar fy i-pad. Ers dod i'r grŵp yma rwyf wedi dod yn ymwybodol o grwpiau eraill y gallaf fynd i hefyd. Rwy'n edrych ymlaen at ddod yma "

Aelod Grwp Caergybi Gwrando

B. Rhannu Rhigwm / Amser Rhigymanu

Cynhalwyd 123 o sesiynau rhannu rhigwm yn ystod y flwyddyn gan gyrraedd 3672 o rieni, gwarcheidwad a phlant. Mae'r sesiynau yn cael eu targedu at blant cyn oed ysgol ac oedran ein mynychwr ieuengahf oedd dim ond 4 diwrnod oed. Mae'r sesiynau llyfrgell yn cael eu cynnal gan ein hadran Plant mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill, er enghraifft TWF, Menter Iaith a'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd. Sesiynau ar ffurf canu,

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru - Astudiaethau Achos

rhigymau a stori neu ddwy, gyda llawer o gyfle i gymdeithasu. Maent yn cael eu rhedeg mewn 4 o'n llyfrgelloedd yn wythnosol yn ystod y tymor.

“Mae'r sesiynau yn gret, dwi a Gwen wrth fy modd yn cael dod, Mae Gwen yn mwynhau gwrando ar y stori a'r canu. Mae'r sesiynau wedi rhoi hyder I mi I ddarllen yn gyson gyda gwen, rhywbeth na fyddwn wedi ei wneud yn flaenorol, er dwi ddim mor dda ac Eirian am wneud y lleisiau a'r symudiadau!”

Gwen 7mis a'i Fam

“Roeddwn yn ansicr cyn dod, rhag ofn byddai Luke yn crio trwy'r sesiwn, ond mae'r grwp yn gyfeillgar iawn, ac er bod y plant yn swllyd weithio, does neb yn meindio. Dwi'n meddwl ei fod yn syniad mor dda, gan bod darllen mor bwysig I blant”

Luke 12 months a'i Fam

“Dwi'n dod a Twm i'r sesiynau, er mwyn i mam gael 'chydig o amser iddi hi ei hun. Pan oedd fy mhlant I yn fach, roedd gen I ofn eu bod yn rhy swllyd, ond dydi llyfrgelloedd ddim fel yna mwyach. Mae darllen mor hanfodol, Mi wnai ddod a Twm a'r lleill yma cyn amlad a phosibl”

Twm 18months a'i Nain

“Fy ymwelydd lechyd a soniodd am y sesiynau yma. Doeddwn ddim yn aelod o'r llyfrgell, ond mi ydym ni'n dwy rwan, mae'r ddwy ohonom yn benthyca yn rheoliadd. Dwi'n hoff o wrando ar lyfrau e-wrando, a dwi di sylweddoli eu bod yn helpu i gael Mia i ddisgyn i gysgu!!!”

Mia 5months a'i Fam

2. Ysgrifennwch ddarn naratif sy'n dangos sut mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu at flaenoriaethau a nodau strategol ehangach Llywodraeth Cymru (500 - 1,000 o eiriau)

Gwasanaeth Llyfrgelloedd Ynys Môn: Cyfrannu at tuag at flaenoriaethau ehangach Llywodraeth Cymru a nodau strategol.

Dysgu - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Sir Fôn yn cefnogi pob math o astudiaeth anffurfiol a rhai sy'n cwblhau cymwysterau ffurfiol. Yn cefnogi dysgu trwy holl gamau bywyd o lyfrau i fabanod ac odli i sesiynau syrffiwir arian.

Darllen a llythrennedd - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn darparu mynediad i gyfoeth o lenyddiaeth, straeon, a gwybodaeth sy'n ennyn diddordeb a brwdfrydedd. Rydym yn casglu llyfrau wedi'u targedu at blant, pobl ifanc ac oedolion sydd â lefelau llythrennedd gwael a gweithio gyda'n partneriaid i gyflwyno sesiynau mewn sgiliau sylfaenol. Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell Ysgolion Ynys Môn yn hyrwyddo darllen er mwyn pleser i'n plant oedran ysgol gynradd ac yn cefnogi athrawon gyda pheccynnau chopi lluosog a chasgliadau thema i gefnogi'r cwricwlwm.

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru - Astudiaethau Achos

Lles cymunedol -Mae llyfrgelloedd yn ganolog i gymunedau Ynys Môn, yn darparu man cyfarfod i grwpiau lleol, darparu gwybodaeth gymunedol ac ystod eang o weithgareddau ar gyfer pob oedran.

Sgiliau ac adfywio economaidd – Mae llyfrgelloedd yn helpu i ysgogi'r economi leol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer sgiliau a datblygu gweithlu, gan ddarparu gwybodaeth a chynghor busnes a thynnu trigolion i mewn i'r trefi a'r pentrefi i wneud defnydd o siopau a busnesau lleol. Mae gweithio mewn partneriaeth yn golygu bod y Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn cyfrannu at ddatblygu sgiliau yn enwedig ym maes cynhwysiant digidol a llythrennedd digidol. Mae llyfrgelloedd hefyd yn gweithredu fel canolbwynt ar gyfer gwybodaeth i dwristiaid a mynediad i'r rhyngwrwyd drwy ein TG a Wi-Fi.

Cynhwysiant digidol a chyfranogiad - Mae Llyfrgelloedd Ynys Môn yn cefnogi preswylwyr i fynd ar-lein drwy fynediad at fand eang am ddim, yn galluogi mynediad i'r Rhyngwrwyd yn eu hadeiladau. Mae rhaglen lawn o gyrsiau TG yn cael eu rhedeg mewn partneriaeth â Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes. Mae gan bob llyfrgell gyfleusterau Wi-Fi.

Iechyd a Lles - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn cyfrannu at yr agenda hwn mewn sawl ffordd - o weithio gyda gweithwyr iechyd proffesiynol i ddarparu 'Llyfrau ar Bresgripsiwn', gan gynnig casgliadau arbennig wedi'u hanelu at bobl sy'n byw gyda dementia, therapiwtig a rennir grwpiau darllen a grwpiau darllen yn uchel ddarllen i bobl ddall a rhannol trigolion ddall. Rydym hefyd yn borth i wybodaeth iechyd a lles. Mae'r gwasanaeth caeth i'w tai yn enghraifft craidd y manteision darllen a gall y gwasanaeth llyfrgell yn gyffredinol yn gwneud unigolion.

Hunaniaeth ddiwylliannol - Mae gan llyfrgell Ynys Môn gasgliad hanes lleol helaeth, gan gysylltu eu lle ac iaith . Rydym hefyd yn rhoi pwyslais mawr ar ein stoc yr iaith Gymraeg ac yn rhedeg sawl grŵp darllen i ddysgwyr Cymraeg. Rydan ni'n cynnal digwyddiadau a gweithgareddau trwy gydol y flwyddyn a hyrwyddo adnoddau'r gwasanaeth llyfrgell.

Tlodi – Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn chwarae rhan allweddol wrth helpu rhai sydd mewn tlodi neu mewn perygl o fod mewn tlodi; hyrwyddo llythrennedd; gan ddarparu mynediad am ddim i lyfrau ac adnoddau; mynediad am ddim i TG a'r rhyngwrwyd, a mynediad am ddim i gyrsiau sgiliau digidol.

3.Rhowch ddatganiad byr ynghylch cyfeiriad a chynlluniau'r dyfodol ar gyfer y gwasanaeth llyfrgell (hyd dangosol 200 o eiriau).

Rydym yn gweithio tuag at wireddu'r ymrwymadau a wnaed yn y Cynllun Corfforaethol CSYM 2013-2017 i:

- Ymchwilio i fodel diwygiedig ar gyfer y ddarpariaeth o Lyfrgelloedd

Bydd hyn yn golygu:

- Cyflwyno model newydd ar gyfer gwasanaethau llyfrgell ar yr ynys.
- Sicrhau darpariaeth â ffocws a chynaliadwy ar gyfer y gwasanaeth hwn.

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru - Astudiaethau Achos

Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd (yng nghyd-destun ei waith strategol, y dyletswyddau statudol, ymgynghori â'r cyhoedd a'r gyllideb sydd ar gael) yn ymchwilio symud i fodel yn seiliedig ar:

A. Llyfrgelloedd Ardal (Caergybi a Llangefni)

B. Llyfrgelloedd Cymunedol (Gwasanaethau Craidd a ddarperir gan y Cyngor) - y 8 arall

C. Gwasanaethau Symudol - rhesymoli a newid patrwm

D. Pwynt cyswllt Cymunedol / linc - os nad oes awydd am lyfrgelloedd cymunedol mae 'na phosibilrwydd y bydd y ddarpariaeth llyfrgell bresennol yn dod i ben, fodd bynnag, rhaid sefydlu 'Pwynt cyswllt Cymunedol / linc' er mwyn lliniaru'r effaith ar y gymuned ac i gynnal mynediad i drigolion y gymuned drwy fynediad arall / ymagwedd wahanol at y gwasanaeth

Bydd newid yn digwydd ar draws y rhwydwaith presennol o lyfrgelloedd. Bydd yn cynnwys adolygu oriau agor a staffio yn y llyfrgelloedd ardal, rhesymoli oriau agor a staffio a newidiadau yn y trefniadau rheoli adeiladau â llyfrgelloedd cymunedol, ac adolygiad o wasanaethau Llyfrgell Deithiol.

Mae'r swyddogion y gwasanaeth a'r cyngor yn parhau i drafod cyfranogiad cymunedol gyda chymunedau ar Ynys Môn. Mae'r broses hon yn fodd o ddiweddarau'r cymunedau o ein cynllunio, lledaenu gwybodaeth, a chasglu adborth ar yr hyn yr ydym yn ei gynnig.

Mae ymgynghoriad cyhoeddus pellach wedi ei gynllunio ar gyfer Haf 2017 gydag adroddiad terfynol i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Tachwedd 2017.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	21 Tachwedd 2016
Pwnc:	Newidiadau i'r Polisi Codi Tâl - Gwasanaethau Gofal Cartref
Aelod (au) Portffolio:	Y Cyngorydd Aled Morris Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Jones
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Dafydd Bulman - Rheolwr Busnes a Thrawsnewid Strategol dafyddbulman@ynysmon.gov.uk 01286 752013 Delyth Jones - Uwch Swyddog Cyllid Delythjones@ynysmon.gov.uk 01248 752785
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl aelodau

Mater ar gyfer Sgriwtini

- Er mwyn sicrhau cynaliadwyedd y gwasanaeth yn y dyfodol, dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer codi ffioedd am ofal cartref er mwyn sicrhau y ceir lefelau priodol o incwm yn seiliedig ar allu person i dalu.
- Mae 4 opsiwn ar gael i ni, sef
 - Dim Newid
 - Gweithredu'r polisi ar gyfer defnyddwyr gwasanaeth newydd yn unig.
 - Ei weithredu mewn dau gam – sef 50% y flwyddyn am 2 flynedd
 - Gweithredu'r Polisi Codi Tâl a argymhellir o 1/04/2017.
- Rydym yn bwriadu ymgynghori ar yr opsiynau hyn gydag unigolion a effeithir rhwng Tachwedd ac Ionawr a bydd argymhelliad terfynol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Chwefror 2017

1.0 Rhagarweiniad

Bwriad y fframwaith codi tâl ac asesu ariannol a gyflwynwyd gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 yw sicrhau bod tâl a godir am ofal, os codir y fath dâl, yn gyson, yn deg ac yn gwbl eglur. Yr egwyddor gyffredinol yw nad oes ond raid i bobl dalu'r hyn sy'n fforddiadwy iddynt. Cynhelir asesiad ariannol ar bobl sydd angen gofal a chymorth a hynny er mwyn sefydlu faint y bydd angen iddynt ei dalu, os o gwbl, tuag at y gofal y maent yn ei dderbyn. Wrth benderfynu a ddylid codi tâl ac wrth bennu maint y tâl a godir, rhaid i awdurdodau lleol gymryd i ystyriaeth pa gyfraniad neu ad-daliadau y bydd angen eu gwneud,

sef yr egwyddorion y mae'r fframwaith hwn yn seiliedig arnynt.

Wrth wneud hyn, rhaid i ni:

- codi tâl yn gyfartal fel bod y rheini a chanddynt anghenion tebyg am ofal a chymorth yn cael eu trin yr un fath ac er mwyn cael gwared ar anghysondebau rhwng y tâl a godir am wahanol fathau o ofal a chymorth;
- bod yn gyson, i gael gwared ar wahaniaethau yn y ffordd y mae pobl yn cael eu hasesu'n ariannol i benderfynu'r tâl a godir arnynt;
- sicrhau na chodir mwy ar bobl nag y mae'n rhesymol ymarferol iddynt ei dalu ac na ddylid codi tâl arnynt sy'n fwy na'r gost i'r awdurdod o ddarparu neu drefnu'r gofal a'r cymorth y maent yn ei dderbyn neu y byddant yn ei drefnu drostynt eu hunain drwy Daliadau Uniongyrchol;
- bod yn glir ac yn dryloyw, fel bod pobl yn gwybod faint a godir arnynt; hyrwyddo canlyniadau llesiant, cynhwysiad cymdeithasol a chefnogi'r weledigaeth o annibyniaeth, llais a rheolaeth;
- helpu gofalwyr i ofalu am eu hiechyd a'u lles eu hunain ac i ofalu'n effeithiol ac yn ddiogel;
- canolbwyntio ar y person, gan adlewyrchu'r amrywiaeth o sefyllfaoedd gofal a gofalu a'r amrywiaeth o opsiynau sydd ar gael i helpu i gwrdd ag anghenion pobl a chanlyniadau llesiant;
- sicrhau nad yw'r tâl a godir am y gwasanaeth yn fwy na chostau darparu'r gwasanaeth

1.1 Sefyllfaoedd lle na chaiff yr awdurdod lleol godi tâl.

Ni chaniateir i awdurdod lleol godi tâl am rai mathau o ofal a chymorth y mae'n rhaid eu trefnu yn rhad ac am ddim:

- cymorth a ddarperir ar ffurf gwasanaeth ail-alluogi a drefnir o dan Ran 2 (Swyddogaethau Cyffredinol) neu Ran 4 (Cwrdd ag anghenion) y Ddeddf, neu wasanaeth ail-alluogi a drefnir fel taliadau uniongyrchol o dan Adrannau 50 neu 52 (Taliadau Uniongyrchol) y Ddeddf, am hyd at 6 wythnos i bobl i'w galluogi i gadw neu i adennill eu gallu i fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain. (Wrth ddarparu taliadau uniongyrchol neu wasanaeth ail-alluogi i sicrhau darpariaeth o'r fath, dylai awdurdodau lleol ystyried a ddylid ymestyn y cyfnod hwn mewn achosion unigol lle byddai'r canlyniadau i'r unigolyn yn well pe bai'n

cael y cymorth ail-alluogi am ddim am gyfnod hirach, megis y rheini y byddant angen cymorth am gyfnod hwy oherwydd nam ar y golwg);

- gofal a chymorth a roddir i bobl â chlefyd Creutzfeldt-Jacob;
- gwasanaethau / cymorth ôl-ofal a ddarperir o dan adran 117 Deddf Iechyd Meddwl 1983;
- ni chaniateir codi tâl am asesu anghenion, cynllunio gofal, cynlluniau gofal, darparu datganiadau tâl nac ychwaith i gynnal adolygiad o benderfyniad i godi tâl neu i adolygu swm y tâl a godir gan nad yw'r prosesau hyn yn gyfystyr â darparu gofal a chymorth. Mae hyn yn cynnwys darparu gwybodaeth a chyngor;
- cludiant i wasanaeth dydd lle darperir y cludiant fel rhan o wasanaeth i gwrdd ag anghenion yr unigolyn.
- eiriolaeth broffesiynol annibynnol pan fo'r awdurdod lleol wedi trefnu i'w ddarparu yn unol â'r cod ymarfer ar eiriolaeth o dan Ran 10 (Cwynion, Sylwadau a Gwasanaethau Eiriolaeth) y Ddeddf lle na all yr unigolyn oresgyn y rhwystr (au) sy'n ei atal rhag cymryd rhan lawn yn y prosesau asesu, gofal, cynllunio gofal, adolygu a diogelu heb gymorth gan unigolyn priodol, ac nid oedd y fath unigolyn ar gael.

1.2 Cynnal asesiad ariannol:

Gan y bydd angen i bobl sy'n derbyn gofal a chymorth y tu allan i gartref gofal dalu eu costau byw o ddydd i ddydd megis costau rhent, bwyd a chyfleustodau, mae'r fframwaith codi tâl ac asesu ariannol yn ceisio sicrhau bod ganddynt ddigon o arian i dalu'r costau hyn. Mae'n rhaid i'r awdurdod lleol sicrhau bod gan unrhyw unigolyn y codir tâl arno isafswm incwm sy'n cyfateb i "hawl sylfaenol", yn ogystal â byffer o 35% o'r swm hwnnw. Mae rheoliadau 12 a 27 y Rheoliadau Codi Tâl (yr isafswm incwm ar gyfer person sy'n derbyn gofal a chymorth y tu allan i gartref preswyl) yn diffinio "hawl sylfaenol" ac yn nodi sut i weithredu hynny a'r ffactorau y mae'n rhaid eu cymryd i ystyriaeth ym mhob achos. Yn ogystal, er mwyn helpu gyda gwariant sy'n gysylltiedig ag anabledd, rhaid i'r rheini y codir tâl arnynt fod â 10% ychwanegol o'u "hawl sylfaenol" ar ôl tuag at y gwariant hwnnw. Nodir isod y lefelau incwm gweddilliol a oedd mewn grym yn ystod 2016/17: -

Pobl o Oed Pensiwn: £ 225.62

Pobl o dan Oed Pensiwn: £ 152.76

Yn ogystal, mae trothwy cynilion / cyfalaf o £ 24,000

1.3 Taliadau Cyfredol

Yn hanesyddol, mae polisi codi tâl Cyngor Sir Ynys Môn am ofal cartref wedi bod yn seiliedig ar sbardunau budd-dal / lwfans, gydag uchafswm tâl o £60 yr wythnos ar gyfer y rheini y mae eu cynilion a / neu eu cyfalaf yn fwy na £ 24,000 neu y mae eu hincwm yn uwch na'r lefel weddilliol oni bai eu bod:

Ar Gredyd Gwarantedig / Cymhorthdal Incwm - Ddim yn Derbyn Lwfans Gweini Uwch / Eifen Ofal y Lwfans Byw i'r Anabl	Dim tâl
Ar Gredyd Gwarantedig / Cymhorthdal Incwm	£ 12.28 yr wythnos
Yn derbyn Lwfans Gweini Uwch / Eifen Ofal y Lwfans Byw i'r Anabl neu Bremiwm Anabledd Difrifol.	£ 15.00 yr wythnos
Eraill	£ 60 yr wythnos oni bai bod incwm gweddilliol y derbynnydd yn llai na'r lefel incwm dynodedig.

Fel awdurdod lleol, rydym yn gwario £4,445,480 ar hyn o bryd ar ofal cartref yn 2015/16 ac mae defnyddwyr gwasanaethau yn cyfrannu £462,810.

1.4 Mater ar gyfer sgrwtini:

Er mwyn cydymffurfio â gofynion statudol o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 cynhaliwyd adolygiad gan swyddogion er mwyn sicrhau y cydymffurfir â'r ddeddfwriaeth newydd, ac i symleiddio'r broses asesu sydd gan y Cyngor i adennill y gost o ddarparu gwasanaethau. Mae angen mabwysiadu polisi sy'n seiliedig ar "fandiau" er mwyn cydymffurfio â pharmedrau system gorfforaethol y Cyngor ar gyfer taliadau / anfonebau ac asesu ariannol.

Felly, egwyddorion y newidiadau a awgrymir yw:

- Cydymffurfio â chanllawiau statudol
- Strwythur codi tâl tecach a
- Er mwyn i'r Cyngor fedru adennill y gost o ddarparu gwasanaethau yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant

Cyn gweithredu unrhyw newidiadau mae'n rhaid i'r Cyngor ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth ar unrhyw newidiadau arfaethedig a bydd angen cwblhau'r ymgynghoriad cyn i'r Pwyllgor Gwaith wneud penderfyniad.

1.5 Mae'r swyddogion yn argymhell ymgynghori ar y Polisi Codi Tâl a ganlyn:

Yn dilyn cynnal ailasesiad ariannol o'r holl ddefnyddwyr gwasanaeth cynigir codi tâl fel a ganlyn:

Cost Uned am 2016/17: £15.50 yr awr

OED PENSIWN	Tâl Wythnosol	DAN OED PENSIWN
Incwm o dan £237.89 yr wythnos	DIM TÂL	Incwm o dan £165.03 yr wythnos
Incwm rhwng		Incwm rhwng
£ 237.90 - £ 240.61	£ 12.28	£ 165.04 - £ 167.75
£ 240.62 - £ 255.61	£ 15.00	£ 167.76 - £ 182.75
£ 255.62 - £ 270.61	£ 30.00	£ 182.76 - £ 197.75
£ 270.62 - £ 279.86	£ 45.00	£ 197.76 - £ 207.00
£ 279.87 - £ 285.61	£ 54.25	£ 207.01 - £ 212.75
Incwm ar neu dros £285.62 neu gynilion dros £24,000.00	£ 60.00	Incwm ar neu dros £212.76 neu gynilion dros £24,000.00

Bydd incwm o'r budd-daliadau a'r ffynonellau lles canlynol yn cael ei anwybyddu'n llawn:

- (A) Taliadau Uniongyrchol;
- (B) Taliadau Incwm Gwarantedig a wneir i Gynllun Iawndal Cyn-filwyr y Lluoedd Arfog;
- (C) Elfen symudedd y Lwfans Byw i'r Anabl;
- (Ch) Elfen symudedd y Taliadau Annibyniaeth Bersonol;
- (D) Credyd Treth Gwaith.

Bydd incwm o'r budd-daliadau canlynol yn cael ei gymryd i ystyriaeth wrth ystyried yr hyn y gall person fforddio ei dalu tuag at gostau gofal a'u cymorth:

- (A) Lwfans Gweini, yn cynnwys Lwfans Gweini Cyson a Lwfans Anabledd Difrifol Eithriadol;
- (B) Lwfans Profedigaeth;
- (C) Lwfans Gofalwyr;
- (Ch) Lwfans Byw i'r Anabl (elfen ofal);
- (D) Lwfans Cyflogaeth a Chymorth neu'r budd-daliadau y mae'n eu disodli megis Lwfans Anabledd Difrifol a Budd-dal Analluogrwydd;
- (Dd) Cymhorthdal Incwm;
- (E) Budd-dal Anabledd Anafiadau Diwydiannol neu fudd-daliadau cyfatebol ;
- (F) Lwfans Ceisio Gwaith;
- (FF) Lwfans Mamolaeth;
- (G) Credyd Pensiwn;
- (Ng) Taliad Annibyniaeth Bersonol (elfen Byw Dyddiol);
- (H) Pensiwn Gwlad;
- (I) Credyd Cynhwysol.

Yn gynnar yn 2017 'rydym yn disgwyl i Lywodraeth Cymru gyhoeddi cynnydd yn y tâl uchaf y gall defnyddwyr gwasanaeth ei dalu am ofal yn y cartref, sef £60 ar hyn o bryd. Nid yw'n glir ar hyn o bryd beth fydd y cynnydd hwn.

Credwn y bydd y cynnydd hwn yn cyd-ddigwydd â'r cynnydd o £24,000 i £30,000 yn y cynilion a / neu'r cyfalaf y gall unigolyn eu cadw tra'n byw mewn lleoliad preswyl tymor hir. Mae'n bosib y bydd y llywodraeth yn disgwyl i'r Cyngor ddefnyddio'r arian yn sgil cynnydd posib yn y ffioedd gofal cartref i gydbwysu'r incwm a gollir o leoliadau preswyl. Rydym yn monitro datblygiadau'r hyn gan Lywodraeth Cymru.

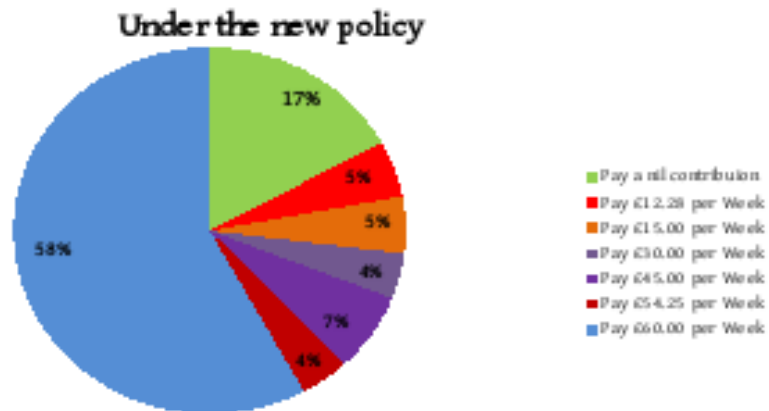
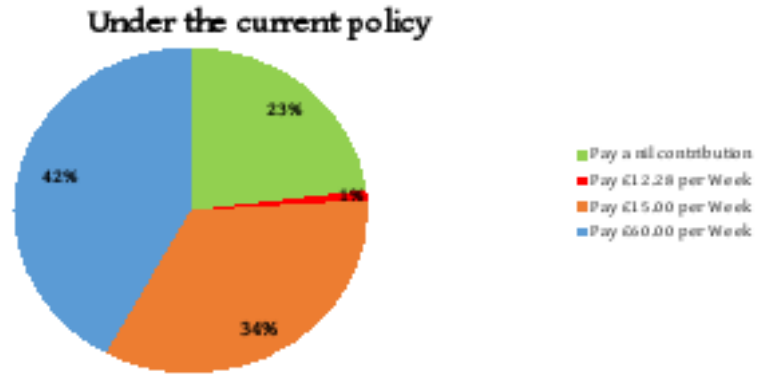
Os cadarnheir y newidiadau hyn 'rydym yn argymhell bod disgwyl i'r rheini yr aseswyd bod angen iddynt dalu'r tâl uwch yn gwneud hynny.

Yn seiliedig ar weithredu'r dull bandio a nodir, bydd y Polisi Codi Tâl yn effeithio ar y niferoedd canlynol o ddefnyddwyr gwasanaethau: -:

Nifer y defnyddwyr gwasanaeth ar hyn o bryd*	Manylion am y cynnydd neu'r gostyngiad wythnosol yn y taliadau
42	Yn cynyddu o £15.00 i £60.00
26	Yn cynyddu o £15.00 i £30.00, £45.00 neu £54.25
12	Gostyngiad o £5.00 i £00.00
6	Gostyngiad o £15.00 i £12.28

* Nifer yn seiliedig ar giplun o'r sefyllfa ym mis Gorffennaf 2016

Rhagwelir refeniw blynyddol ychwanegol (yn seiliedig ar y defnyddwyr gwasanaeth ar hyn o bryd) o £124,978.



1.6 Ystyriaethau eraill:

Ystyriodd y swyddogion 4 opsiwn:

Opsiwn	Gweithred	Manteision	Risgiau
1	Dim Newid	Dim newid i'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr gwasanaeth.	Ddim yn sicrhau'r cyfraniad uchaf.
2	Gweithredu'r polisi ar gyfer defnyddwyr gwasanaeth newydd yn	Dim newid i'r defnyddwyr gwasanaeth cyfredol.	Dim cydraddoldeb rhwng y defnyddwyr gwasanaeth cyfredol

	unig.		a'r defnyddwyr newydd. Ddim yn sicrhau'r cyfraniad uchaf yn y tymor byr. Mwy o gwynion.
3	Ei weithredu mewn dau gam – sef 50% y flwyddyn am 2 flynedd	Cynnydd graddol mewn taliadau i ddefnyddwyr gwasanaeth dros 2 flynedd. Llai o faich ariannol ar unigolion.	Ddim yn sicrhau'r cyfraniad uchaf am 2 flynedd. Mwy o gwynion. Gallai gweithredu'r polisi mewn dau gam fod yn her i'r system gyfredol.
4	Gweithredu'r Polisi Codi Tâl a argymhellir o 1/04/2017.	Sicrhau'r cyfraniad uchaf Cydraddoldeb llawn â'r cod ymarfer. Cydraddoldeb rhwng defnyddwyr gwasanaeth.	Cynnydd yn lefel y cwynion.

Os gweithredir opsiwn 3 neu opsiwn 4 bydd raid cynnal adolygiad llawn o amgylchiadau ariannol y defnyddwyr gwasanaeth cyfredol a rhoi cyfnod rhesymol o rybudd o'r taliadau uwch er mwyn rhoi digon o amser i ddefnyddwyr gwasanaeth gomisiynu darparwr newydd o'r sector annibynnol os ydynt yn dymuno gwneud hynny. Yn ogystal, bydd gwasanaethau cymorth ac eiriolaeth ar gael i unigolion pan ymgynghorir gyda nhw ar yr opsiynau a phan weithredir unrhyw newidiadau unwaith y bydd y Pwyllgor Gwaith wedi gwneud penderfyniad.

1.7 Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini gymeradwyo bod y swyddogion yn ymgynghori ar yr opsiynau arfaethedig hyn gyda'r defnyddwyr gwasanaethau a fyddai'n cael eu heffeithio ganddynt ac y dylid cynnwys unrhyw daliadau uwch eraill a gadarnheir gan Lywodraeth Cymru fel rhan o'r ymgynghoriad hwn cyn cyflwyno argymhellion terfynol i'r Pwyllgor Gwaith.

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	21 Tachwedd 2016
Pwnc:	Newid i'r Polisi Codi Tâl – Gwasanaethau Teleofal
Deilydd Portffolio:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Jones
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Dafydd Bulman – Rheolwr Trawsnewid Strategol a Busnes 01248 752013 dafyddbulman@ynysmon.gov.uk Rachel Williams – Rheolwr Busnes Darparu 01248 752066 Rachelwilliams@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Holl aelodau

Materion ar gyfer Sgriwtini

1. Mae'r trefniadau cyfredol mewn perthynas â chodi am wasanaethau teleofal yn anhrefnus ac yn annheg.
2. Dylid adolygu'r trefniadau er mwyn sefydlu system deg sy'n gweithio'n dda ac sydd hefyd yn sicrhau y ceir lefel briodol o incwm o'r gwasanaeth.
3. Mae 4 opsiwn ar gael i ni, sef
 - Parhau â'r drefn bresennol.
 - Aildrefnu graddol yn cyfateb i 33% y flwyddyn dros 3 mlynedd.
 - Aildrefnu graddol yn cyfateb i 50% y flwyddyn dros 2 flynedd.
 - Aildrefnu costau'n llawn ar gyfer 2017/18.
4. Rydym yn bwriadu ymgynghori ar yr opsiynau hyn gydag unigolion a effeithir rhwng Tachwedd ac Ionawr a bydd argymhelliad terfynol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Chwefror 2017.

1.0 Cyflwyniad

Mae Teleofal yn wasanaeth sy'n galluogi pobl, yn arbennig unigolion hŷn a mwy bregus, i fyw'n annibynnol a diogel yn eu cartrefi eu hunain. Mae'n cynnwys gwasanaethau sy'n ymgorffori synwryddion personol ac amgylcheddol yn y cartref, sy'n golygu bod pobl yn gallu byw'n ddiogel ac annibynnol yn eu cartref eu hunain am gyfnod hirach. Mae monitro 24 awr yn sicrhau, petai rhywbeth yn digwydd, y gweithredir ar yr wybodaeth yn syth gan roi'r ymateb mwyaf addas ar waith.

Ar hyn o bryd mae Cyngor Sir Ynys Môn yn cefnogi 1513 o unigolion ar hyd a lled yr ynys sy'n cynnwys 248 unigolyn o Wynedd. Ers 2011 mae agwedd fonitro'r gwasanaeth yn cael ei

wneud yn rhanbarthol. Gwasanaeth Monitro Galw Gofal sy'n gwneud y gwaith monitro ar hyn o bryd, o dan adain Cyngor Sir Conwy sy'n gyfrifol am ddarparu gwasanaeth monitro ar ran y pum Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru.

1.1 Crynodeb o'r Synwryddion sydd ar gael:

- Haen 1 – Llinell bywyd a synhwrydd tân
- Haen 2 – Synwryddion Amgylcheddol
- Haen 3 – Synwryddion Personol

1.2 Costau cyfredol ar gyfer defnyddwyr y gwasanaeth:

Haen 1. Offer, Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	2016/17 Cost fesul Chwarter	Nifer yr unigolion sy'n derbyn y gwasanaeth (Dyddiad y Sampl – Gorffennaf 2016)
Pecyn Teleofal sylfaenol	£45.24	243
Teleofal 2007 i 2009 cyn newid y polisi codi tâl	£22.05	83
Gofal Môn – Ynys Môn (cyn 2007)	£27.04	75
Gofal Môn - Gwynedd (cyn 2007)	£39.00	83
Unigolion sy'n derbyn credyd pensiwn ac sy'n derbyn cymhorthdal gan Cefnogi Pobl	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr - £17.03 y chwarter. Cost i Cefnogi Pobl £18.33	129
Haen 2 a Haen 3. Offer, Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	2016/17 Cost fesul Chwarter	Nifer yr unigolion sy'n derbyn y gwasanaeth
Pecyn personol ac amgylcheddol	£90.22	5

Unigolion sy'n derbyn credyd pensiwn ac sy'n derbyn cymhorthdal gan Cefnogi Pobl	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr - £56.03 y chwarter. Cost i Cefnogi Pobl £18.33	6
Haen 1, Haen 2 a Haen 3. Offer, Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	2016/17 Cost fesul Chwarter	Nifer yr unigolion sy'n derbyn y gwasanaeth
Wedi'i ariannu'n llawn gan Cefnogi Pobl	£18.33	31
Wedi'i ariannu gan GIP (Gofal Iechyd Parhau)– y grant yn talu'r holl gostau felly nid oes cost i'r defnyddiwr	Dim	745
Costau Blynyddol	2016/17 Cost fesul Chwarter	Nifer yr unigolion sy'n derbyn y gwasanaeth
Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	£101.40	86
Gwasanaeth yn unig	£65.52	27
Cost arsefydlu unwaith ac am byth	£40.52	

Gan fod costau sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth hwn yn amrywio am nifer o resymau hanesyddol mae angen aildrefnu graddol er mwyn sicrhau tegwch a chydraddoldeb i ddefnyddwyr y gwasanaeth. Mae trefniadau ffioedd cyfredol yn gymhleth ac yn ein barn ni mae angen safoni ffioedd er mwyn sicrhau tegwch a lleihau'r costau gweinyddol sydd ynghlwm â'r system bresennol.

Taliadau Arfaethedig:

<u>Haen 1.</u> <u>Offer, Gwasanaeth</u> <u>a Chynnal a Chadw</u>	Costau cyfredol Cost fesul Chwarter	Taliadau Arfaethedig Cost fesul Chwarter
Pecyn Teleofal sylfaenol	£45.24	£45.24
Teleofal 2007 i 2009 cyn newid y polisi codi tâl	£22.05	£45.24
Gofal Môn – Ynys Môn (cyn 2007)	£27.04	£45.24
Gofal Môn - Gwynedd (cyn 2007)	£39.00	£45.24
Unigolion sy'n derbyn credyd pensiwn ac sy'n derbyn cymhorthdal gan Cefnogi Pobl	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr £17.03 Cost i Cefnogi Pobl £18.33. £35.36	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr £21.97. Cost i Cefnogi Pobl £23.27 £45.24

<u>Haen 2 a Haen 3.</u> <u>Offer, Gwasanaeth</u> <u>a Chynnal a Chadw</u>	Costau cyfredol Cost fesul Chwarter	Taliadau Arfaethedig Cost fesul Chwarter
--	--	---

Pecyn personol ac amgylcheddol	£90.22	£90.22
Unigolion sy'n derbyn credyd pensiwn ac sy'n derbyn cymhorthdal gan Cefnogi Pobl	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr £56.03 Cost i Cefnogi Pobl £18.33 £74.36	Cost y gwasanaeth i'r defnyddiwr £68.88. Cost i Cefnogi Pobl £23.34 £90.22

<u>Haen 1, Haen 2 a Haen 3.</u> <u>Offer, Gwasanaeth a Chynnal a Chadw</u>	Costau cyfredol Cost fesul Chwarter	Taliadau Arfaethedig Cost fesul Chwarter
Wedi'i ariannu'n llawn gan Cefnogi Pobl	£18.33	£45.24
Wedi'i ariannu gan CHC – y grant yn talu'r holl gostau felly nid oes cost i'r defnyddiwr	£0	£0

Costau Blynyddol	Costau cyfredol Cost fesul Chwarter	Taliadau Arfaethedig Cost fesul Chwarter
Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	£101.40	£101.40 + codiad chwyddiant
Gwasanaeth yn unig	£65.52	£65.52 + codiad chwyddiant
Tâl gosod unwaith yn	£40.52	£40.52 +codiad

Sefydlwyd grŵp adolygu i gynnal yr arolwg a chafodd 4 opsiwn eu hadnabod.

1.3 Rhoddodd y grŵp adolygu ystyriaeth i 4 opsiwn:

Opsiwn	Gweithredu a incwm ychwanegol	Buddion	Risgiau
1	Parhau â'r drefn bresennol	<ul style="list-style-type: none"> Dim newid i ddefnyddwyr y gwasanaeth 	<ul style="list-style-type: none"> Anghyfartaledd o safbwynt costau i ddefnyddwyr y gwasanaeth yn parhau. Ddim yn sicrhau incwm cyson/uwch.
2	<p>Aildrefnu graddol yn cyfateb i 33% y flwyddyn dros 3 mlynedd</p> <p>Blwyddyn 1 £6,777</p> <p>Blwyddyn 2 £13,555</p> <p>Blwyddyn 3 £20,329</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cynnydd graddol yn y costau i ddefnyddwyr y gwasanaeth dros gyfnod o 3 mlynedd. Llai o faich ariannol ar unigolion. Caniatáu defnyddwyr y gwasanaeth i gomisiynu gwasanaethau gan ddarparwr arall pe dymunir. 	<ul style="list-style-type: none"> Diffyg cydraddoldeb ymysg defnyddwyr y gwasanaeth yn ystod y cyfnod o 3 mlynedd. Ddim yn sicrhau incwm cyson/uwch am 3 mlynedd. Lefel uwch o gwynion.
3	<p>Aildrefnu graddol yn cyfateb i 50% y flwyddyn dros 2 flynedd</p> <p>Blwyddyn 1 £10,163</p> <p>Blwyddyn 2 £20,329</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cynnydd graddol yn y costau i ddefnyddwyr y gwasanaeth. Llai o faich ariannol ar unigolion. Caniatáu defnyddwyr y gwasanaeth i 	<ul style="list-style-type: none"> Diffyg cydraddoldeb ymysg defnyddwyr y gwasanaeth yn ystod y cyfnod o 2 flynedd. Ddim yn sicrhau incwm cyson/uwch am 2

			gomisiynu gwasanaethau gan ddarparwr arall pe dymunir.	flynedd. • Lefel uwch o gwynion.
4	Aildrefnu costau'n llawn ar gyfer 2017/18 Blwyddyn 1 £20,329	<ul style="list-style-type: none"> • Manteisio i'r eithaf ar incwm. • Llai o amser gweinyddu • Cydraddoldeb ymysg defnyddwyr y gwasanaeth. 	<ul style="list-style-type: none"> • Colli cwsmeriaid y bernir eu bod yn fregus ac a allai fod mewn perygl. • Lefel uwch o gwynion. 	

1.4 Argymhelliad:

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini gymeradwyo bod swyddogion yn cynnal cyfnod ymgynghori gyda defnyddwyr gwasanaeth fydd yn cael eu heffeithio ynglŷn â'r opsiynau arfaethedig hyn i'r Pwyllgor Gwaith.

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL
DYDDIAD:	21/11/2016
PWNC:	GWASANAETH ANABLEDD DYSGU CYMUNEDOL
AELOD PORTFFOLIO (S):	Y CYNGHORYDD ALED MORRIS JONES
PENNAETH GWASANAETH:	ALWYN JONES
AWDUR YR ADRODDIAD:	BARBARA WILLIAMS
Ffôn:	01248 752738
E-bost:	barbarawilliams@ynysmon.gov.uk

1.0 ARGYMHELLION

- 1.0 Bod y Pwyllgor Sgriwtini yn derbyn y datganiad sefyllfa hwn mewn perthynas â'r gwasanaeth Anabledd Dysgu.
- 1.1 Bod y Pwyllgor Sgriwtini yn cymeradwyo'r datblygiadau a gynlluniwyd ar gyfer y gwasanaeth hwn.

2.0 RHESYMAU.

- 2.1 Mae'r adroddiad hwn, y gofynnwyd amdano gan y Pwyllgor Sgriwtini ym mis Mawrth 2016, yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau yn y gwasanaeth Anabledd Dysgu ac yn benodol yn y Rhaglen Drawsnewid o fewn y gwasanaeth.
- 2.2 Mae'r rhaglen drawsnewid yn uchelgeisiol ac yn drawsbynciol ac ar hyn o bryd mae'n cynorthwyo'r prosiectau canlynol:
- Allanoli'r cynlluniau byw â chymorth (mewnol)
 - Gwahodd tendrau ar gyfer cynlluniau byw â chymorth (allanol)
 - Adolygu ac ailfodelu'r holl wasanaethau dydd / cyfleon gwaith – sef y rhai mewnol a'r rhai a gomisiynir yn allanol
 - Hyrwyddo Taliadau Uniongyrchol (ar gyfer pob grŵp cleient)
 - Datblygu Modelau Darparu Amgen (ar gyfer pob grŵp cleient)
- 2.3 Hyd yma, cynhaliwyd y gweithgareddau canlynol o fewn cwmpas y prosiectau a nodir uchod:
- Ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth, staff, teuluoedd a darparwyr.

- Cwblhau crynodeb byr o anghenion defnyddwyr gwasanaeth ar gyfer cynlluniau byw â chymorth (mewnol)
- Trafodaethau am fanylebau gwasanaeth a dogfennau tendro
- Ymgysylltu â'r Tîm Cefnogi Pobl ynghylch gostyngiad yn y cyllid
- Comisiynu adolygiadau allanol o wasanaethau byw â chymorth a gwasanaethau dydd / cyfleon gwaith.
- Modelu ariannol
- Ymgysylltu ar lefelau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol gan gynnwys sesiwn ymgysylltu a rhanddeiliaid a hwyluswyd mewn partneriaeth â Lleisiau Lleol.

- 2.4 Mae'r cynllun gwaith i'r dyfodol ar gyfer pob un o'r prosiectau yn fanwl a chynhwysfawr. Bydd gweithgareddau allweddol yn cynnwys y canlynol:
- Cynlluniau Byw â Chymorth (mewnol): adolygu casgliadau'r adroddiad allanol. Cynnal dadansoddiad manwl o'r model cymorth ym mhob tŷ. Cwblhau manyleb gwasanaeth drafft a dogfennau tendro a chynnal ymarferiad comisiynu ar y cyd mewn cydweithrediad â'r Tîm Cefnogi Pobl.
 - Cynlluniau Byw â Chymorth (allanol): cynnal asesiad manwl o effaith y gostyngiad yn y cyllid ar gyfer y Rhaglen Cefnogi Pobl a'r targedau arbedion corfforaethol. Cwblhau manyleb gwasanaeth drafft a dogfennau tendro a chynnal ymarferiad comisiynu ar y cyd mewn cydweithrediad â'r Tîm Cefnogi Pobl. Cytuno model ar gyfer cyd-gynhyrchu gyda darparwyr a defnyddwyr gwasanaeth.
 - Gwasanaethau dydd / cyfleoedd gwaith allanol: datblygu manyleb gyda golwg ar ddatblygu cytundeb fframwaith sy'n seiliedig ar y model Cymorth Gweithredol ac sy'n canolbwyntio ar gynnydd.
 - Gwasanaethau dydd Mewnol: cynnal gwerthusiad manwl o'r opsiynau i gefnogi penderfyniad i ailfodelu neu ddigomisiynu.
 - Model Darparu Amgen: mae'r prosiect hwn yn cael ei arwain yn gorfforaethol.
 - Taliadau Uniongyrchol: datblygu cynllun hyfforddiant ar gyfer staff mewnol, gomisiynu gwasanaeth cymorth newydd, ailwampio'r strategaeth wybodaeth, sefydlu grŵp ffocws i ddefnyddwyr gwasanaeth, lansio gwasanaeth newydd.

Rhaglen Oedolion Iau - Cynllun Gwaith

Rhif	Prosiect	Nodau	Gyrwyr	Dyddiad cwblhau gwreiddiol	Dyddiad cwblhau diwygiedig
1	Cynlluniau Byw â Chymorth (mewnol)	Allanoli'r ddarpariaeth fewnol	Arbedion ariannol / Toriadau i'r cyllid Cefnogi Pobl	12/16	12/17
2	Cynlluniau Byw â Chymorth (allanol)	Aildendro'r holl ddarpariaeth allanol	Cydymffurfio â Rheolau Sefydlog / Toriadau i'r cyllid Cefnogi Pobl/ Arbedion ariannol	03/17	12/17
3	Gwasanaethau Dydd mewnol	Adolygu'r ddarpariaeth i'r dyfodol	Arbedion ariannol / Cydymffurfio â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant	03/17	12/17
4	Gwasanaethau Dydd Allanol	Ailfodelu gwasanaethau	Arbedion ariannol / Cydymffurfio â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant	03/17	Dim newid
5	Taliadau uniongyrchol	Cynyddu'r defnydd o Daliadau Uniongyrchol, lansio'r gwasanaeth newydd	Arbedion ariannol / Cydymffurfio â'r Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant	03/17	Dim newid
6	Modelau Darparu Amgen	Ystyried dichonoldeb Canolfan Byron fel Cwmni Masnachu Awdurdod Lleol	Arbedion ariannol / Cydymffurfio â'r Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant	06/16 Wedi cau	Dim newid
7	Trafnidiaeth	Ystyried opsiynau trafndiaeth gwahanol	Arbedion ariannol	06/17	Dim newid

Awdur: Barbara Williams

Teitl y Swydd: Rheolwr Gwasanaeth - Anableddau Dysgu ac Iechyd Meddwl

Dyddiad: 26/10/2016

This page is intentionally left blank



PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cadeirydd: Y Cyngorydd Merion Jones
Is-Gadeirydd: Y Cyngorydd Gwilym O Jones

Y tabl isod yw Rhaglen Waith y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol o Mai 2016 at Mai 2017. Adroddir ar y Rhaglen Waith i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini i bwrpas adolygu ei chynnwys, ystyried eitemau newydd neu i ohirio/tynnu eitemau yn ôl.

Cyswllt: Anwen Davies (Rheolwr Sgrwtini Dros Dro)
Ffôn: 01248 752578
E-bost: AnwenGDavies@ynysmon.gov.uk

PWRPAS YCHWANEGU'R EITEM AR RAGLEN Y PWYLLGOR SGRIWTINI:

- Trawsnewid Gwasanaethau
- Monitro Perfformiad, Cyllideb a Partneriaethau
- Sgrwtini cyn penderfyniad
- Datblygu Polisi / Ymgynghoriad
- Cais gan Bwyllgor / Aelod

Dyddiad Cyfarfod	Eitem	Pwrpas	Lleoliad / Amser Cychwyn
12 Mai 2016	Ethol Cadeirydd Pwyllgor	Penodi Cadeirydd	Ystafell Pwyllgor 1 / 3.30 yh
	Ethol Is-Gadeirydd y Pwyllgor	Penodi Is-Gadeirydd	
23 Mai 2016	Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chw 4 2015-2016	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2yh
	Gyllideb Refeniw chw 4 2015-16	Monitro Cyllideb	
	Gyllideb Gyfalaf chw 4 2015-2016	Monitro Cyllideb	
	Cynllun Gweithredu mewn ymateb i adroddiad AGGCC	Cais gan Aelod (cyfeirnod pwyllgor: 15/12/15)	
	Costau Ymgynghorwyr	Cais gan Aelod (cyfeirnod at wybodaeth perfformiad ch3 – Mawrth 2016)	
	Adolygu'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion	Trawsnewid	
11 Gorffennaf 2016	Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr 2015-2016 (Gwasanaethau Cymdeithasol)	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2yh
	Adroddiad Blynyddol Cwynion- Gwranddo a Dysgu o Gwynion (Gwasanaethau Cymdeithasol)	Monitro Perfformiad	
12 Medi 2016	Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chw 1 2016-2017	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2yh
	Gyllideb Refeniw chw 1 2016- 2017	Monitro Cyllideb	
	Gyllideb Gyfalaf chw 1 2016-2017	Monitro Cyllideb	

Dyddiad Cyfarfod	Eitem	Pwrpas	Lleoliad / Amser Cychwyn
	Tendro gofal cartref ar Ynys Môn	Sgriwtini cyn penderfyniad	
	Adroddiad Panel Canlyniad Sgriwtini- Diogelwch Corfforaethol	I'w gymeradwyo gan bwyllgor sgriwtini	
	Adroddiad Panel Canlyniad Sgriwtini- Gosod Tai yr Awdurdod (Tai Gwag)	I'w gymeradwyo gan bwyllgor sgriwtini	
19 Hydref 2016	Cynigion Cyllideb 2017-2018	Sgriwtini cyn penderfyniad	Siambr y Cyngor / 2yh
	Cynllun Ymgysylltu ac Ymgynghori - Cynigion Cyllideb 2017-2018	Sgriwtini cyn penderfyniad	
21 Tachwedd 2016	Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chw 2 2016-2017	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2yh
	Gyllideb Refeniw Chw 2 2016- 2017	Monitro Cyllideb	
	Gyllideb Gyfalaf Chw 2 2016-2017	Monitro Cyllideb	
	Trawsnewid Gwasanaeth Anabledau Dysgu (Er gwybodaeth)	Cais gan Aelod am adolygiad ar ôl 6 mis(cyfeirnod pwyllgor: 11/4/16)	
	Gwasanaethau Oedolion - Taliadau Gofal Cartref a Theleofal	Sgriwtini cyn penderfyniad	
	Adroddiad Blynyddol Perfformiad Llyfrgelloedd 2015/16	Monitro Perfformiad	
	Penodi aelod cyfetholedig o Medrwn Môn [i'w gadarnhau]	Nid yn berthnasol	

Tudalen 117

Dyddiad Cyfarfod	Eitem	Pwrpas	Lleoliad / Amser Cychwyn
6 Chwefror 2017	Ymateb i'r Ymgynghoriad Cyhoeddus ar Gyllideb Drafft 2017-2018 y Pwyllgor Gwaith (YB)	Sgriwtini cyn penderfyniad	Ystafell Pwyllgor 1 / 10yb a 2 yh
	Trawsnewid Gwasanaethau Llyfrgelloedd (YP)	Sgriwtini cyn penderfyniad	
13 Mawrth 2017	Gwasanaethau Plant – Adroddiad Arolygu AGGCC	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2 yh
	Ymateb yr Awdurdod Lleol i Adroddiad Arolygu AGGCC – Gwasanaethau Plant	Monitro Perfformiad	
	Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chw 3 2016-2017	Monitro Perfformiad	
	Gyllideb Refeniw Chw 3 2016- 2017	Monitro Cyllideb	
	Gyllideb Gyfalaf Chw 3 2016-2017	Monitro Cyllideb	
	Perfformiad Gwasanaethau Plant	Monitro Perfformiad	
	Moderneiddio Gwasanaeth Anstatudol Hamdden (cyfnod o 3 blynedd) [I'w gadarnhau]	Trawsnewid	
10 Ebrill 2017	Eiddo- Adolygiad o Bapur Gwelliant Man ddaliadau - i'w gadarnhau oherwydd cyfnod cyn etholiad	Monitro Perfformiad	Ystafell Pwyllgor 1 / 2 yh

Tudalen 118